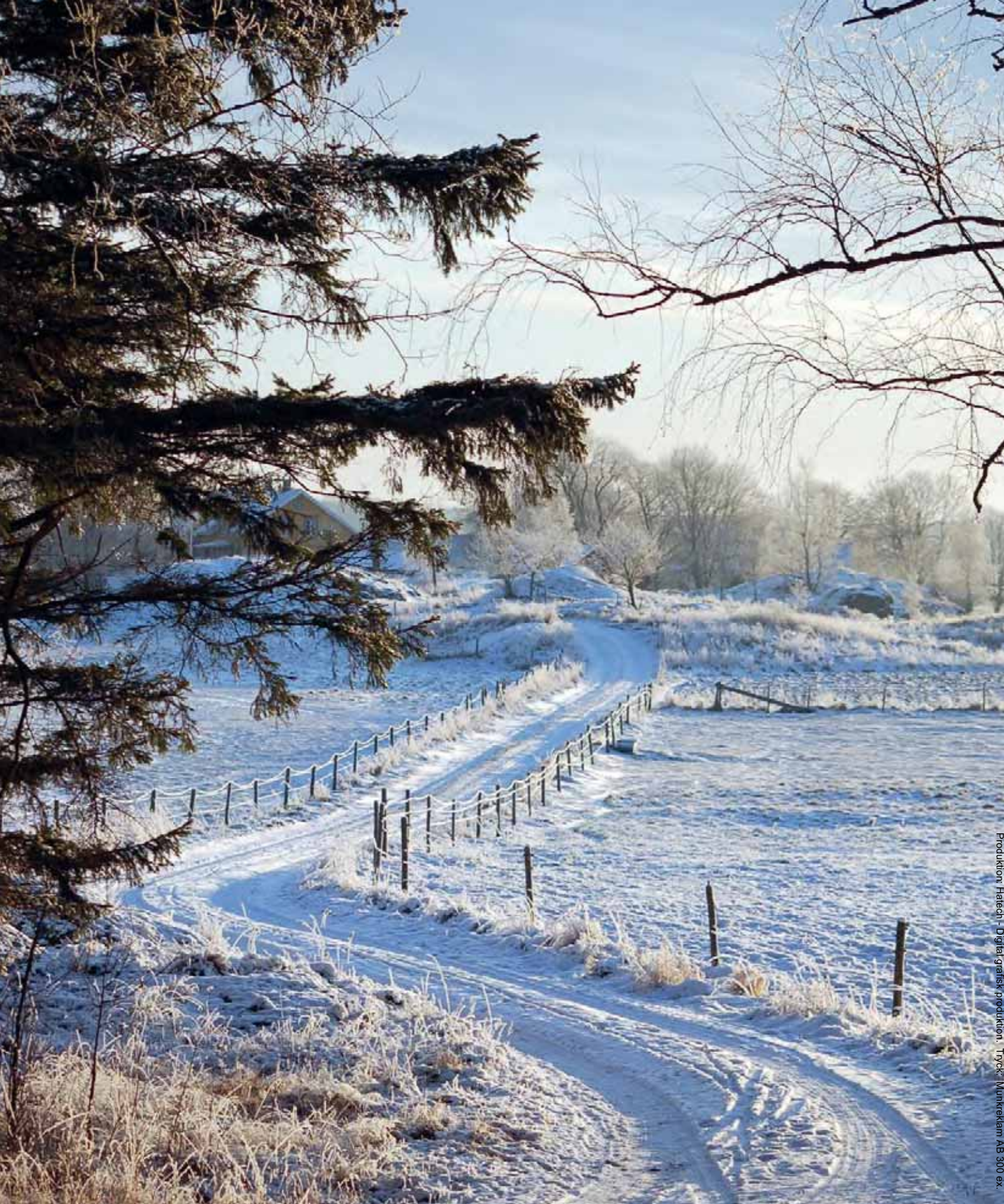

Götene kommun Årsredovisning **2009** Antagen av KF 2010-04-26

Produktion: Harech - Digital gratis produktion. Tryck: Munkreklam AB 300 ex.

ÅRSREDOVISNING 2009 GÖTENE KOMMUN

Antagen av KF 2010-04-26

Götene kommun, Torggatan 4, 533 80 Götene
Tel: 0511-38 60 00, Fax: 0511-597 92
E-post: gotene.kommun@gotene.se
Internet: www.gotene.se

Antagen av KF 2010-04-26

Götene kommun, Torggatan 4, 533 80 Götene
Tel: 0511-38 60 00, Fax: 0511-597 92
E-post: gotene.kommun@gotene.se
Internet: www.gotene.se

Götene kommuns årsredovisning

Målgrupp

Götene kommuns årsredovisning överlämnas av kommunstyrelsen till kommunfullmäktige. Götene kommuns årsredovisning vänder sig både till kommunens politiker och externa intressenter. Den produceras av ekonomiavdelningen för kommunstyrelsen.

Förvaltningsberättelse

Enligt 4 kap i den kommunala redovisningslagen ska årsredovisningen innehålla

en förvaltningsberättelse. Den ska redovisa en översikt över utvecklingen av kommunens verksamhet. Här ska tas upp viktiga händelser som inte redovisas i resultat- eller balansräkning men som är viktiga för bedömningen av kommunens ekonomi. Vidare ska i förvaltningsberättelsen redovisas väsentliga händelser under året, kommunens förväntade utveckling, väsentliga personalförhållanden samt andra förhållanden som är av betydelse för styrningen och uppföljningen av den kommunala verksamheten.

Fem år i sammandrag

En översikt av kommunens ekonomi 2005-2009

	2009	2008	2007	2006	2005
1 Verksamhetens nettokostnad, mkr	552,0	537,4	523,6	499,7	471,3
2 Årets resultat, mkr	13,6	7,6	3,0	-0,7	9,5
3 Nettokostnadsutveckling, %	2,7	2,7	4,8	6,0	8,0
4 Utveckling av skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning, %	3,5	3,4	5,8	4,1	6,0
5 Driftskostnadsandel före finansnetto, %	98,0	98,7	99,4	100,3	98,5
6 Resultat före extraordinära poster i relation till verksamhetens kostnader, %	1,7	1,0	0,6	-0,1	2,0
7 Finansnetto, mkr	2,1	0,5	-0,2	1,3	2,3
8 Soliditet, % (inkl hela pensionsskuld och löneskatt)	0,3	-0,5	-1,4	7,8	10,2
9 Nettoinvesteringar, mkr	21,5	23,8	24,5	34,8	25,3
10 Personalkostnader inkl omkostnader, mkr	391,1	399,3	388,2	373,3	357,1
11 Kommunalskatt	21,90	21,50	21,50	21,50	21,50
12 Antal invånare i Götene kommun 31 dec	13 186	13 085	13 056	12 959	12 879

Mandatfördelning

	2007- sept 2009	Sept 2009-2010
Moderata Samlingspartiet	7	7
Centerpartiet	6	6
Kristdemokraterna	5	5
Folkpartiet	3	3
Partipolitisk obunden	1	-
Socialdemokraterna	15	15
Miljöpartiet	2	2
Götene Framtid	2	2
Vänsterpartiet	-	1
Totalt	41	41

Under perioden 2007 till och med 13 sept 2009 har majoriteten utgjorts av Moderata Samlingspartiet, Centerpartiet, Kristdemokraterna, Folkpartiet samt en partipolitisk obunden KF-ledamot.

Fr om 14 september 2009 har mandatet för partipolitisk obunden övergått till vänsterpartiet och tillhör därefter oppositionen.

Innehållsförteckning

1. Övergripande kommentarer och organisation

Kommunstyrelsens ordförande	6
Kommundirektören	7
Kommunens organisation	8

2. Förvaltningsberättelse

Omvärldsanalys	10
Gemensam förvaltningsberättelse	12
Drift- och investeringsredovisning Götene kommun	14
Kommunfullmäktiges styrkort	15
Personalekonomisk redovisning Götene kommun	16
Miljöredovisning	20

3. Götene kommun

Finansiell analys av kommunen	22
Kommunens resultaträkning, finansieringsanalys och balansräkning, notföreteckning	29
Redovisningsprinciper	38
Nämndredovisning	39
Kommunstyrelsen	40
Kommunstyrelsens styrkort	42
Budgetenhet Grundskolan inklusive skolbarnomsorg	44
Budgetenhet Gymnasieskola	46
Budgetenhet Förskoleverksamhet	48
Budgetenhet Kulturskola	50
Budgetenhet Vuxenutbildning	51
Budgetenhet Personal och Ekonomi, Administrativ service	52
Budgetenhet Kultur	53
Budgetenhet Fritid	54
Budgetenhet Verksamhetsövergripande	55
Budgetenhet Politik	56
Budgetenhet Revision	56
Budgetenhet Överförmyndare	57
Budgetenhet Räddningstjänst	58
Budgetenhet Mark och Plan	59
Budgetenhet IT/Bredband	60

Budgetenhet Miljö och Hälsa	60
Budgetenhet Kost och Städ	61
Budgetenhet Individ- och Familjeomsorg	62
Budgetenhet Arbetsmarknadsenhet	64
Budgetenhet Äldreomsorg	65
Budgetenhet Handikappomsorg	68

Tekniska nämnden	70
Tekniska nämndens styrkort	73

Budgetenhet Samhällsbetalda resor Götene	75
Budgetenhet Gata-Park Götene	76
Budgetenhet Fastighet Götene	77
Budgetenhet Samhällsbetalda resor Skara	79
Budgetenhet Gata-Park Skara	80
Budgetenhet Fastighet Skara	82

Servicenämnden Skara-Götene	84
-----------------------------------	----

4. Götene kommuns bolag

Götene kommuns bolag	87
Organisationsskiss	88
AB GöteneBostäder	89
Götene Vatten och Värme AB	90
Götene Industrier AB	91
Medeltidens Värld AB	92
Destination Läckö-Kinneulle AB	93
GöLiSka (kommunalförbund)	95

5. Sammanställd redovisning

Sammanställd redovisning	97
Resultaträkning, finansieringsanalys, balansräkning och noter	100

6. Övrigt

Revisionsberättelse	105
---------------------------	-----

Organisation och övergripande

Förändringarnas år

För Sverige var år 2009 ett år av recession där BNP backade för första gången i modern tid. Orsaken var den finanskris som spred sig till övriga världen från USA under hösten 2008. Prognoserna under våren 2009 blev sämre månad för månad för att stabiliseras på försommaren. Sysselsättningen i landet föll drastiskt genom de varsel till avsked som företagen tvingades lägga och i ett stort antal fall även att genomföra. En arbetsmarknadsnämnd skapades för att sätta fokus på sysselsättningsfrågorna i kommunen, särskilt för ungdomarna, så att dessa inte hamnar utanför arbetsmarknaden.

För kommunerna innebar den snabbt fallande konjunkturen en turbulent tid med osäkra planeringsförutsättningar. För Götene kommun innebar detta att budgeten justerades ner med ca 2 procent i kommunfullmäktiges junisammanträde. Detta var dramatiskt och har inte skett någon gång tidigare i kommunens historia. Trots minskade resurser i kommunen var år 2009 ett år med många förändringar vilket visade sig i många viktiga händelser.

Viktiga händelser under året

Cykel-SM genomfördes i juni månad i Götene. Höjdpunkten blev linjeloppet som gick av stapeln på nya stäckningen av E20 veckan innan den togs i bruk för biltrafik. Den 27 juni invigdes Skaraborgs första motorvägssträcka på E20. Efter årtionden av kamp för att denna viktiga väg skulle byggas, kunde vi gemensamt glädja oss åt resultatet.

Äldreboende i Källby har också diskuterats under många år. Under sommaren kunde äntligen första spadtaget tas för detta bygge. Bygget är viktigt för de äldre i Källby, men sker också i en tid då kommunen bör prioritera byggnation som ger arbetstillfällen. Planerna för omvandlingen av äldreboendena i Lundsbrunn och Hälleklis går vidare.

I augusti månad arrangerade Medletidens Värld AB en musikfestival kallad Arnfestivalen med Sveriges bästa artister. Evenemanget blev trots ett väder med regn och blåst arrangörsmissigt lyckat, men besökarantalet blev en besvikelse. Besökarantalet på anläggningen Medeltidens Värld blev också en stor besvikelse som resulterade i ett stort negativt resultat för bolaget. Vidare satsning i bolaget diskuterades livligt under hösten i kommunstyrelse och kommunfullmäktige. Detta ledde till ett beslut i kommunfullmäktige i december om en vision för Medeltidens Värld.

Under hösten tog Götene tätorts nya centrum form, med nya restaurangen Taste i blickfånget och i korsningen av Radiogatan och Skaragatan skedde byggstart för bostadsrätter i kvarteret Tulpanen. Trots att lågkonjunkturen gjorde att nybyggnationen i kommunen gick ner, såldes den sista tomten i Nordskogs-

området etapp 1. Antalet bygglov slog rekord detta år eftersom ROT avdraget gjorde det lönsamt att reparera och bygga till.

Sportsligt blev år 2009 ett bra år för Sils IF:s damlag som gick upp till division ett, och för Götene IF:s herrlag som fortsatt spelar i division två.

Den sista november räknades antalet innevånare till 13 186, vilket innebär en ökning med 101 personer, ett resultat att verkligen glädjas åt.

SPF utsåg kommunen till 2009 års Seniorvänligaste kommun och Skattebetalarnas förening utsåg kommunen som föredöme i Skaraborg.

Utmaningar för framtiden

Det ekonomiska läget kommande år fortsätter att vara kärvt trots vårt goda utgångsläge. Vi kan dock konstatera att konjunkturen i Sverige har vänt. Nu ökar tillväxten och vi kan även förvänta oss ökat antal arbetstillfällen under kommande år. Skatteprognoserna för kommande år talar om förbättringar både 2010 och 2011.

Innevånarantalet ökade med 101 personer under året. Det är glädjande men det gäller att inte slå sig till ro med det. Det är viktigt att vi fortsätter avsätta gemensamma resurser till att utveckla kommunen. Kommunfullmäktige fortsätter att avsätta medel för utveckling av vår attraktiva livsmiljö trots ett försämrat ekonomiskt läge. Detta arbete måste fortsätta även under kommande år.

Den goda service som finns inom kommunen när det gäller skola, barnomsorg, äldre och handikappomsorg och teknisk service måste behållas och utvecklas. Det finns bara två riktningar att gå, framåt eller bakåt. Götene kommun är på väg framåt, låt oss fortsätta med det!

Bo Bergsten (KD)
Kommunstyrelsens ordförande

Löpartävling i samband med invigning av nya E20.

Svängningarnas år!!

Konjunkturen var det stora samtalsämnet under 2009. Redan vid de första uppföljningarna var prognosen tydlig på lägre skatteintäkter vilket ledde till omedelbara krav på ekonomisk återhållsamhet. Tack vare en snabb omställning, en stor förståelse och kreativitet från personal på alla nivåer kunde detta genomföras utan att kvalitén blev märkbart försämrad för våra medborgare. **Stor eloge till alla!** Även skattebetalarnas förening och SPF uppmärksammade detta senare under året med att tilldela Götene kommun priser för effektivitet verksamhet kombinerad med kvalitet.

Befolkningen i kommunen fortsätter att öka. 2009 är ökningen 101 personer och vi är nu uppe i 13 186 invånare. Roligt också att vi även i år har ett födelseöverskott.

Motorvägen Lundsbrunn - Holmestad invigdes i juni med pompa och ståt med både cykel – och löptävling innan bilarna släpptes på.

Den kommunala verksamheten har fortsatt hög kvalitet och utvecklas hela tiden. Så gör också kommunen i övrigt där bostäder, vägar och industrilokaler byggs.

Vi lyckas väl med att visa att vi är en kommun i ständig utveckling som genom bra värdskap tar tillvara på våra möjligheter. **Tack för ditt fina bidrag i arbetet att utveckla Götene kommun!**

Ständig utveckling

Även 2009 har flera viktiga saker inträffat som för utvecklingen i kommunen framåt. Ett nytt äldreboende i Källby är under uppförande och en ny infartsväg in till Källby likaså. I Lundsbrunn och i Hällekis har det varit minimässor där planer för dessa kommundelar presenterats och diskuterats. I Götene har torget och gatorna runt där fått ny karaktär. Ett nytt psykiatriboende har tagits i bruk. Utvärderingar är gjorda med de verksamheter som vi har gemensamt med Skara och de visar tydligt att de lyckats klara av många av de tidigare svårigheterna och att de nu är på rätt väg. Strukturen för kommunens kvalitetsarbete finns nedtecknad i "Ledningssystem för kvalitet" och en reviderad version "Lednings – och organisationsstrategi" är färdigställd. Nya styrprinciper för kommunens bolag är också klara.

Framtidsfrågor

En ny framtidsplan är under framtagande som ska vara en vägledning i utformandet av framtidens Götene. Medeltidens Värld hade en tung säsong 2009 med allt för få besökare och därmed också lägre intäkter än budgeterat. Nu är ett nytt arbete igångsatt för att skapa en livskraftigare verksamhet med siktet inställt på en försäljning av anläggningen.

Lågkonjunkturen fortsätter ställa hårda prov för en del av våra kommunmedborgare och behoven av ekonomiskt bistånd och utbildning ser ut att kvarstå. Även näringslivet behöver stöd för att klara läget. Samtidigt som vi ska fortsätta att utveckla vård – skola – omsorg så är det viktigt med fortsatta satsningar för att få ett ökat befolkningsantal.

Kreativitet, tydlighet, öppenhet behöver prägla den kommunala verksamheten även i fortsättningen för att vi ska lyckas med vårt uppdrag:

En bra kommunal verksamhet för de vi är till för – våra kommunmedborgare.

Rogher Selmosson
Kommundirektör

Invigning av Samtjänst, Polisen och Försäkringskassan.

Kommunens organisation

Götene kommun bedriver verksamhet inom många områden och i olika driftsformer. Organisationsschemat i figuren på nästa sida, visar de nämnder, bolag samt kommunalförbund som kommunen bedriver verksamhet i. Med de samlade resurser som finns i organisationen och som kommunen förfogat över under året har ambitionen varit att göra Götene kommun till en kommun som ska vara attraktiv att leva och bo i under livets alla skeden.

Kommunal förvaltning

Den kommunala verksamheten leds av kommunfullmäktige. Till sin hjälp har kommunfullmäktige tre beredningar; Barn- och ungdomsberedningen, Vuxenberedningen samt Samhällsbyggnadsberedningen. Beredningarnas huvudsakliga arbetsuppgifter är att bereda den långsiktiga planeringen till kommunfullmäktige.

Direkt underställd kommunfullmäktige finns Revision, Valnämnd, Valberedningen, Överförmyndare samt Rådet för trygghet och hälsa.

Kommunfullmäktiges verkställande organ är kommunstyrelsen, tekniska nämnden, miljö- och bygglovsnämnden, individnämnden samt den tillfälliga arbetsmarknadsnämnden, vilken kommer finnas under 2009-2010. Miljö- och bygglovsnämnden samt individnämnden är endast myndighetsnämnder utan ekonomiskt ansvar. Det ekonomiska ansvaret för dessa myndighetsnämnder ligger under kommunstyrelsen, och ekonomin redovisas under flera budgetenheter. Arbetsmarknadsnämndens kostnader redovisas under budgetenhet Arbetsmarknadsenheten och kostnaderna för Rådet för trygghet och hälsa redovisas under budgetenhet Individ och familjeomsorg.

Varje nämnd verkställer kommunfullmäktiges beslut. Inom de nämnder som har ekonomiskt ansvar, dvs kommunstyrelsen och tekniska nämnden, är verksamheten uppdelade i budgetenheter. Tekniska nämnden är sammansatt av politiker i både Götene och Skara eftersom nämnden har ansvar för båda

kommunernas tekniska verksamhet. Nämndens säte är Götene. En motsvarande nämnd där Skara är huvudman (dvs underställd kommunfullmäktige i Skara kommun) är servicenämnden som har ansvar för båda kommunernas kost, lokalvård och räddningstjänst.

Tjänstemannaorganisationen består av fyra sektorer som i sin tur har ett antal budgetenheter. Sektorschefen utses av kommundirektören och leder arbetet på respektive sektor.

Kommunalt ägda aktiebolag

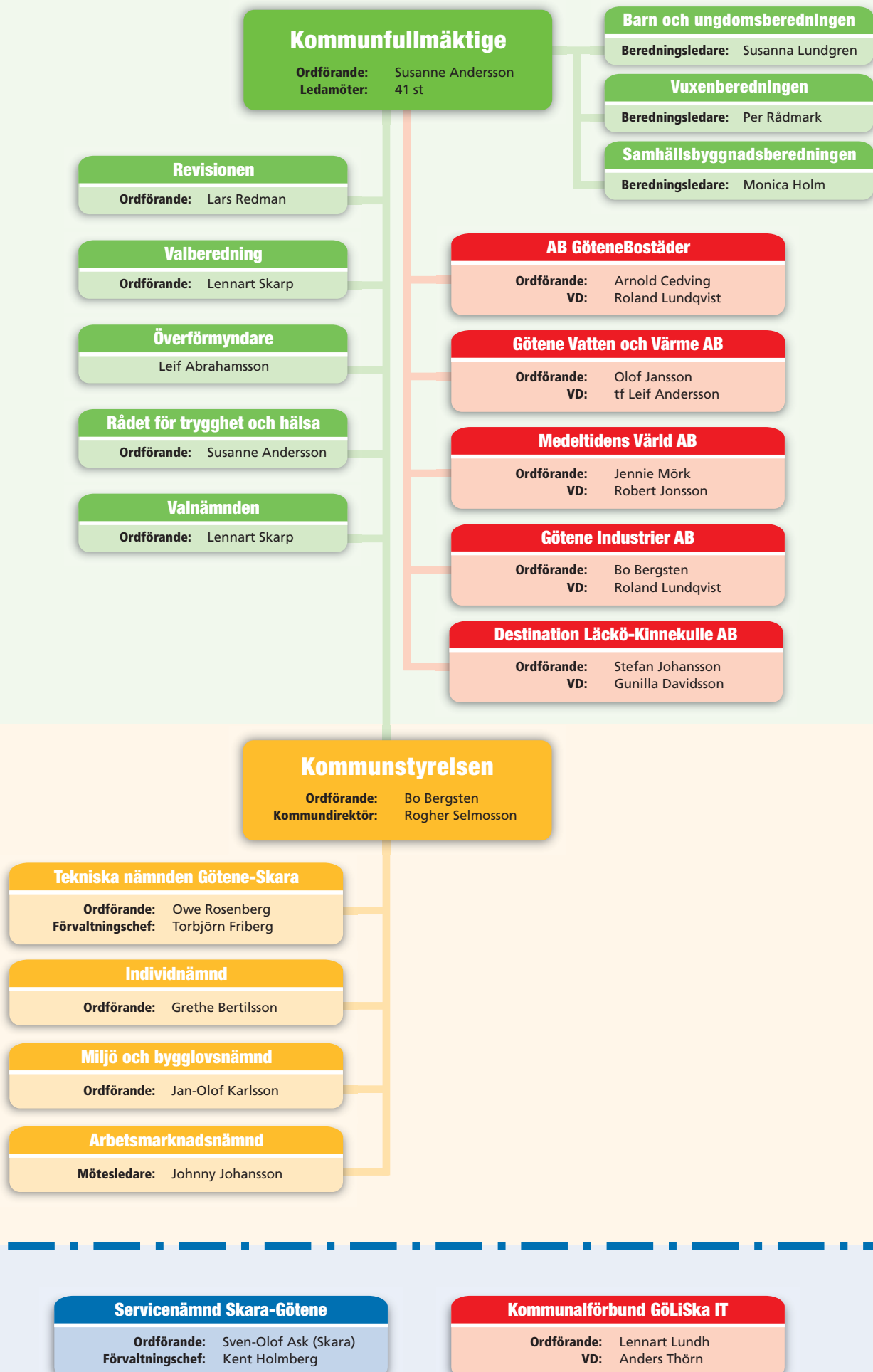
Götene kommun äger samtliga aktier i Götene Vatten och Värme AB, AB GöteneBostäder, Medeltidens Värld AB och Götene Industrier AB samt 27 procent i Destination Läckö-Kinneulle AB.

För de helägda bolagen tillsätter kommunfullmäktige styrelse och respektive styrelse utser verkställande direktör. I enlighet med kommunallagen utser kommunfullmäktige även en lekmannarevisor till respektive bolag. I det aktiebolag (Destination Läckö-Kinneulle AB) där kommunen inte har ägarmajoritet har kommunen representanter i styrelsen, vilka väljs av kommunfullmäktige. Även i det delägda bolaget har kommunfullmäktige utsett lekmannarevisor.

Kommunfullmäktiges styrning av de helägda bolagen sker enligt styrdokumentet Grunder och principer för styrning av Götene kommuns bolag (KF§32/2009). Av respektive bolags bolagsordning framgår dess ändamål. Utöver detta har kommunfullmäktige gett respektive bolag ägardirektiv. Enligt kommunallagen har även kommunfullmäktige alltid rätt att ta ställning i frågor av principiell karaktär eller annat av större vikt.

Kommunalförbund

GöLiSka IT är ett kommunalförbund med Lidköping, Skara och Götene kommuner. Götene kommuns andel av kommunalförbundet uppgår till 20,4 procent.

Omvärldsanalys

Skatteunderlagets utveckling och statens stöd avgör storleken på skatteintäkterna

Utvecklingen av skatteunderlaget i riket samt statens stöd till kommunerna är avgörande för hur stora intäkter kommunerna får. Utjämningsystemet utjämnar för skillnader mellan kommunerna när det gäller skatteunderlag och opåverkbara kostnader. Oberoende av struktur och kommuninvånarnas beskattningsbara inkomster ska kommunerna ha samma förutsättningar att ge sina invånare kommunal service. Skatteunderlaget är beroende av hur sysselsättningen i riket är. En ökad sysselsättningsgrad med fler arbetade timmar ger kommunerna större möjligheter att möta ökade behov och vice versa.

Regeringen

I budgetpropositionen från september 2009 skriver regeringen att världsekonomin befinner sig i den djupaste ekonomiska kris som rätt sedan 1930-talets depression. Sverige som är ett litet starkt exportberoende land är hårt drabbat av lågkonjunkturen. BNP beräknas under 2009 falla med 5 procent, men det finns tecken på att det värsta nu är över. BNP beräknas under 2010 öka något, med 0,3 procent, och under 2011 till 3,1 procent. Läget på arbetsmarknaden har snabbt försämrats. Sysselsättningen bedöms falla till årsskiftet 2010/2011, vilket medför ett stort fall i skatteunderlagets utvecklingstakt. År 2011 bedömer regeringen att det finns 300 000 färre sysselsatta än 2008.

Den kraftigt försämrade arbetsmarknaden medför ett stort fall i skatteunderlagets utvecklingstakt. Skatteunderlagsförändringen för 2008 uppgår till 5,45 procent, medan förändringen för 2009 beräknas till endast 1,1 procent och för 2010 till 0,6 procent. Tillfälligt för 2010 tillförs anslaget för kommunalutjämnning 4 mdkr, varav 2,8 mdkr avser kommunerna. Därutöver ges ett tillfälligt konjunkturstöd under 2010 på ytterligare 6 mdkr, varav 4,2 mdkr avser kommunerna.

Sveriges kommuner och landsting (SKL)

Sveriges kommuner och landsting skriver i december 2009 att världsekonomin är på väg upp ur den djupaste svackan på decennier. I Asien har uppgången syns ett tag och i USA har de starka konsumtionsstimulanserna hjälpt till att få igång ekonomin. Även i Europa tycks nu tillväxten ha kommit igång. BNP beräknas dock att under 2009 falla med 4,3 procent (minskningen är mindre än vad regeringen bedömde i budgetpropositionen) för att under 2010 öka med 2,7 procent (ökningen är mindre än regeringens bedömning i budgetpropositionen).

Den svenska arbetsmarknaden visar tecken på att utvecklas något mer gynnsamt än SKL:s tidigare bedömning. Antalet personer vars lade om uppsägning har på kort tid sjunkit från förra vinterns mycket höga tal till mer normala nivåer. Nedgången bedöms fortsätta i långsammare takt under större delen av 2010, för att därefter vända uppåt.

Konjunkturbedgången påverkar skatteunderlaget främst genom att antalet arbetade timmar minskar. Det svaga läget på arbetsmarknaden och låg inflationstakt medför att löneökningstakten samtidigt avtar.

Skatteunderlagstillväxten avtar dramatiskt under 2009 och vi ser mycket små ökningstal 2009-2010. Skatteunderlagstillväxten under 2008 förväntas uppgå till 5,4 procent, vilket ska jämföras med en beräkning på 1,2 procent för 2009. Detta tillsammans med oförändrade statsbidrag leder till att de reala intäkterna 2009 utvecklas negativt. I praktiken innebär detta att skatteintäkterna och statsbidragen inte räcker till för att täcka löneökningar och inflation i den befintliga verksamheten. Under 2010 minskar skatteunderlagets ökningstakt ytterligare (0,9 procent), för att därefter vända uppåt. Under 2010 tillför regeringen ett tillfälligt konjunkturstöd, som gör att de reala intäkterna utvecklas positivt trots en relativt svag skatteunderlagsutveckling.

Olika bedömare om skatteunderlagets tillväxt

Sett över hela perioden 2009-2012 visar Regeringen i sin budgetproposition och SKL ungefär samma skatteunderlagstillväxt. SKL räknar dock med lite större ökningstakt i början av perioden medan det omvända gäller för 2011-2012. Det förklaras i huvudsak av olikheter i bedömningen av sysselsättningsutvecklingen.

Olika skatteunderlagsprognoser

	2009*)	2010	2011	2012	2009-2012
SKL, dec. 2009	1,2	0,9	2,1	3,1	7,5
Regeringen, budgetprop. sept 2009	1,1	0,6	2,2	3,2	7,3
ESV sept 2009	1,5	0,8	2,5	3,0	8,0
SKL, okt 2009	0,8	0,4	2,5	3,4	7,3

*) 2008 års skatteunderlag förväntas uppgå till 5,4 procentenheter.

Procentuell förändring från föregående år samt total procentuell förändring (SKL=Sveriges Kommuner och Landsting, ESV=Ekonomistyrningsverket).

Den högre skatteunderlagstillväxten i Ekonomistyrningsverkets (ESV) bedömning beror på en snabbare sysselsättningsökning och en högre löneökningstakt.

Kommunsektorn på lite längre sikt

SKL skriver i ekonomirapporten, okt 2009, att den mycket svaga skatteunderlagstillväxten innebär stora utmaningar för kommunsektorn de närmaste åren. Det handlar dels om anpassningar till följd av de demografiska förändringarna, dels om det tryck som den rådande lågkonjunkturen ställer. Regeringen kommer tillfälligt under 2010 tillföra 7 mdkr till kommunerna, vilket ger dem ett visst andrum 2010.

Statsbidraget minskar dock redan 2011 och de ekonomiska förutsättningarna försämrats påtagligt (Det tillfälliga konjunkturstödet upphör samtidigt som skatteunderlaget fortfarande utvecklas svagt) SKL:s kalkyler visar att även om kommunerna håller kostnadsutvecklingen på en låg nivå 2009-2010 så krävs ytterligare anpassningsåtgärder för 2011. Ska kommunerna bibehålla oförändrad kostnadsvolym på 2010 års nivå och sam-

Vantec System AB som utsetts till Årets Företagare i Götene 2008. Götene kommun uppmärksammade Årets företagare i samband med kommunfullmäktiges sammanträde den 27 april 2009. Vantec startade 2001 och är specialiserade på leveranser av processsystem och utrustning till livsmedelsindustrin.

tidigt ha ett nollresultat krävs det åtgärder motsvarande 43 öre i skatteuttag. Rationaliserings- och effektiviseringsarbetet måste således fortsätta.

Positiv befolkningsutveckling

Götene kommuns befolkning har för fjärde året i följd ökat. Vid årsskiftet bodde 13 186 personer i kommunen, vilket innebär att befolkningen ökat med 101 personer. Befolkningsökningen består dels av ett inflyttnings- och invandraröverskott om 83 personer, dels av ett födelseöverskott på 19 personer. Totalt föddes det 148 barn under året.

God ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagen och lagen om kommunal redovisning ska i budgeten anges finansiella mål samt riktlinjer och mål för verksamheten som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Därtill ska förvaltningsberättelsen i årsredovisningen innehålla en utvärdering av om målen för god ekonomisk hushållning har uppnåtts. Det är varje kommuns uppgift att inom lagens ramverk finna formerna för sin tillämpning.

Götene kommun har under många år strävat i riktning mot en sund ekonomi och god ekonomisk hushållning. I praktiken innebär det ett systematiskt arbete med rambudget som fastställts av kommunfullmäktige.

Under 2006 infördes en styrmodell med målstyrning som fastställts av kommunfullmäktige. Styrmodellen kommer att utvärderas och anpassas efter förändrade förutsättningar.

Måluppfyllelse 2009

KF måluppfyllelse för 2009 redovisas i Förvaltningsberättelsen. Nämndernas måluppfyllelse 2009 redovisas under respektive nämnd. De övergripande finansiella målen följs upp i den finansiella analysen.

Diagram. Födelsenetto

Diagram. In- och utflyttningsnetto (antal)

Diagram. Befolkningsutveckling (antal)

Gemensam förvaltningsberättelse

Den sammanfattande finansiella analysen är ett sammandrag av kommunens och kommunens bolags finansiella ställning och utveckling.

Drift, Götene kommun och dess bolag

Nedan redovisas en sammanställning av Götene kommun och kommunens bolag/kommunalförbund.

Drift, Götene kommun och dess bolag

Netto (mnkr)	Ursprunglig Budget	Resultat 2009	Avvikelse utfall mot budget
Götene kommun	+5,9	+13,6	+7,7
Helägda bolag:			
AB GöteneBostäder	0,0	+0,2	+0,2
Götene Vatten och Värme AB	+1,8	+5,3	+3,5
Medeltidens Värld AB	-3,5	-10,7	-7,2
Götene Industrier AB	-1,4	-4,8	-3,4
Delsumma Götene kommun och dess helägda bolag	+2,8	+3,6	+0,8
Götene kommuns andel av:			
Destination Läckö-Kinneulle AB (27%)	+0,1	0,0	-0,1
Kommunalförbundet GöLiSka (20,4%)	0,0	+0,1	+0,1
Summa	+2,9	+3,7	+0,8

Götene kommun

Götene kommun redovisar ett positivt resultat under 2009 med 13,6 mnkr. Detta är en förbättring med 6 mnkr jämfört med 2008. Det budgeterade resultatet uppgick till 5,9 mnkr. Årets resultat (13,6 mnkr) är alltså en förbättring med 7,7 mnkr jämfört mot budget.

Årets tre första skatteprognoser från SKL pekade på allt sämre skatteintäkter med anledning av lågkonjunkturen. För att möta de fallande skatteintäkterna fick budgetenheterna under våren ett sparbeting på 14,4 mnkr. I majprognosen beräknades skatteintäkterna ha minskat med -14,9 mnkr jämfört med budget.

Budgetenheterna visar efter besparingar och obudgeterade driftbidrag till Medeltidens Värld AB (11,9 mnkr) och Götene Industrier (4 mnkr) ett underskott om - 6 mnkr jämfört med budget.

Skatteintäkterna återhämtade sig under hösten med 5,5 mnkr. Detta tillsammans med att det utan förvarning återbetalades

medlemsavgift från SKL (0,7 mnkr), intrångsersättning från Vägverket (1,1 mnkr) och minskade personalomkostnader främst beroende av sjukförsäkringspremier 5,2 mnkr samt ett positivt finansnetto på ca 4,8 mnkr (minskad ränteläge i kombination med att investeringar inte utförts i den omfattning som budgeterats) gör att vi kan uppvisa ett positivt resultat om 13,6 mnkr.

Årets investeringar uppgick till 21,5 mnkr, vilka kommunen kunde självfinansiera.

För att möta framtida kostnadsutveckling och investeringsvolym kan vi konstatera att det är viktigt att framöver ha ett resultat som uppgår till mellan 6-17 mnkr. I annat fall kommer kommunens ekonomi att försämrats. Årets resultat ligger inom detta intervall.

Såväl långfristiga skulder som långfristiga fordringar har under året ökat i samma takt, vilket är viktigt i vårt förhållande till omvärlden, banker, företag osv. Ökningstakten är hög. De långfristiga skulderna är nu 505,6 mnkr, vilket är 75 mnkr större än 2008. De långfristiga skulderna har ökat markant från 2005, då de endast var 59,4 mnkr. Den främsta ökningen beror på kommunens upplåning till Vägverket (E20), men även till sina bolag. Motsvarande fordran finns på Vägverket och bolagen.

Resultat och kapacitet

Under 2009 tog kommunens löpande driftverksamhet inklusive avskrivningar och finansnetto i anspråk 97,6 procent av skatteintäkter och statsbidrag. Det innebär att kommunen hade 2,4 procentenheter högre intäkter än kostnader och att ett positivt resultat på 13,6 mnkr redovisas. Kommunens resultatmål där det årliga resultatet i förhållande till skatt och generella statsbidrag ska uppgå till 2 procent, +/- 1 procent uppfylldes därmed (2,4 procent).

Soliditeten inkl samtliga pensionsförpliktelser och löneskatt har förbättrats något från -0,4 procent till 0,3 procent. Denna är dock alldeles för låg och ligger långt från kommunfullmäktiges mål på 7,8 procent. Då soliditetsmålet överstiger 0 procent innebär det att det egna kapitalet täcker kostnaden för ansvars förbindelsen. Det egna kapitalet uppgår 2009 till 268,9 mnkr och täcker precis kostnaden för ansvarsförbindelsen, 266,2 mnkr. Ju högre soliditet, desto starkare långsiktig finansiell handlingsberedskap har kommunen.

Risk och kontroll

Kommunens likviditet i form av kassalikviditet uppgår till 66 procent och är 10 procentenheter högre än 2008. De likvida medlen per den 31 dec uppgick till 51,9 mnkr. Från och med 1

dec 2009 utökades checkkrediten från 35 mnkr till 80 mnkr, vilket gör att kommunen kan minska sin likviditet utan att äventyra den finansiella beredskapen. Den finansiella beredskapen bedöms som god.

Borgensåtagandena är omfattande och uppgår till totalt 174,7 mnkr, varav 39,0 mnkr avser kommunens egna bolag, och 128 mnkr avser ett borgensåtagande för Riksbyggens Kooperativa Hyresrättsförening Götene Äldrehem.

Under 2009 har internkontroll genomförts av de områden som beslutats av kommunstyrelsen d.v.s. Ersättning till familjehem, Attestreglemente, Reseersättning, Tidrapportering av timanställda, Anmälan av VAB (Vård av barn), Fakturaskanning, Köptrohet (förbrukningsinventarier och förbrukningsmaterial). Föreslagna åtgärder inom dessa internkontrollområden är främst att upprätta skriftliga rutiner och genomföra utbildningar. Internkontrollområdena Plats inom gymnasieskola och Investeringsrutin är inte genomförda.

Balanskrav

Balanskravet (mnkr), enligt KRL 4:4

	2009	2008	2007	2006
Årets resultat enligt resultaträkningen	+13,6	+7,6	+3,0	-0,7
Realisationsvinst	-2,1	-0,4	-1,6	-2,0
Resultat enligt balanskravet	11,5	7,2	1,4	-2,6

Från årets resultat på 13,6 mnkr har samtliga realisationsvinster eliminerats för att få fram ett resultat enligt balanskravet, vilket därmed uppgår till 11,5 mnkr. Samtliga realisationsvinster för 2009 avser mark.

Det positiva balanskravsresultatet på 11,5 mnkr innebär att det lagstadgade balanskravet klaras genom att även de tre tidigare åren uppfyllt balanskravet. För 2008 var resultatet enligt balanskravet +7,2 mnkr, för 2007 +1,4 mnkr och för 2006 -2,6 mnkr.

Hur gick det – uppfylldes kommunens mål för verksamheten 2009?

En viktig del i beskrivningen av hur kommunens verksamhet utvecklats under året, är hur långt kommunen nått vad det gäller att uppfylla de mål som finns för verksamheten. En redovisning av måluppfyllelsen av mål (styrkort) finns i respektive nämnds verksamhetsberättelse längre fram i årsredovisningen.

Götene kommun och dess helägda bolag

Totalt redovisas ett överskott om 3,6 mnkr för Götene kommun och dess helägda bolag, vilket är 0,8 mnkr bättre än budgeterat. Av resultatet är +13,6 mnkr hänförligt till kommunen och -10 mnkr till de helägda bolagen, vilket fördelas enligt följande: Götene Vatten och Värme AB +5,3 mnkr, AB GöteneBostäder +0,2 mnkr, Medeltidens Värld AB -10,7 mnkr och Götene Industrier AB -4,8 mnkr.

Götene kommun har under 2009 gett ett driftbidrag om totalt 13 mnkr till Medeltidens Värld AB, vilket redovisades som ett aktieägartillskott hos Medeltidens Värld AB. Medeltidens Värld AB ska återbetala dessa om möjlighet så ges.

Götene kommun har även gett ett driftbidrag om 4 mnkr till Götene Industrier AB för att täcka nedskrivningen av Krusbäret

3 med motsvarande belopp. Detta bidrag har redovisats som ett aktieägartillskott hos Götene Industrier AB.

Medeltidens Värld har sedan start haft stora investeringar. För 2009 uppgick bolagets netto-investeringar till 17,5 mnkr, varav 4,1 mnkr avser immateriella utvecklingskostnader. Stora avskrivningsbelopp kommer således belasta resultatet de kommande åren.

Kommunens bolag investerade totalt under året netto 42,3 mnkr.

Bolagen har hos Götene kommun lån sammanlagt på 177,1 mnkr, vilket är en ökning med ca 8 mnkr jämfört med 2008. Lånen fördelas på 74,8 mnkr till AB GöteneBostäder, 73,4 mnkr Götene Vatten och Värme AB, 0,9 mnkr Götene Industrier AB samt 28 mnkr Medeltidens Värld AB.

Götene kommun har gett sina bolag kommunal borgen på totalt 39,1 mnkr, varav 15,8 mnkr avser Götene Vatten och Värme AB och 23,3 mnkr avser AB GöteneBostäder.

Götene kommun, dess hel och delägda bolag samt kommunalförbund

Inkluderas Götene kommuns andel av Destination Läckö-Kinneulle AB och kommunalförbundet GöLiSka IT förbättras resultatet med 0,1 mnkr och uppgår därmed till 3,7 mnkr.

Kommunalförbundet GöLiSka IT har under året nettoinvesterat för totalt 3,9 mnkr. Destination Läckö-Kinneulle AB har inga investeringar under året, avskrivningarna är av ringa belopp.

Viktiga händelser

Fr o m 24 april 2009 gäller nya styrprinciper för bolagen, vilket beskrivs i Grunder och principer för styrning av Götene kommuns bolag, kf§32/2009.

Under 2009 har Stiftelsen Kinnekullegården avvecklats.

Förberedelser och inventering inför Essunga kommuns delägarskap i kommunalförbundet GöLiSka IT har resulterat i att alla nödvändiga politiska beslut tagits och Essunga under 2010 går in som ägare i GöLiSka IT.

Under 2009 registrerades Destination Läckö-Kinneulle AB nyemission som även gav privata intressenter möjligheten att vara delägare i destinationsbolaget. Bolaget har 72 nya aktieägare, som tecknat totalt 149 aktieposter vilket motsvarar 23 procent av aktiekapitalet.

För mer information se respektive bolags redogörelse i kapitel 4. Götene kommuns bolag.

Särskilda upplysningar:

Medeltidens Värld AB håller för närvarande på att omarbete sin affärsplan utifrån kommunfullmäktiges intentioner i december. Dessa innebär bl a att bolaget blir mer kommersiellt. Medeltidens Värld ska vara den viktigaste upplevelseanläggningen i Götene kommun. Diskussion förs med externa intressenter om externt ägande (finansiering). Götene kommuns avsikt är att anläggningen ska säljas så snart som möjligt.

Ett regeringsförslag om allmännyttans villkor finns, vilket kan innebära ett krav på avkastning samt en ev borgensavgift, och kommer i sådana fall att belasta bolagets ekonomi.

Bolagen har inte haft någon utdelning till sin ägare. Inga koncernbidrag förekommer och kan inte heller förekomma då bolagen inte ingår i en aktiebolagsrättslig koncern.

År 2004 investerade några entusiaster i 27 snökanoner, ny större vattenreservoar, ny pistmaskin m.m. Tack vare den satsningen har Kinnekullebacken kunnat hålla öppet alla säsonger, förutom 07-08, sedan starten 2004.

Drift- och investeringsredovisning

Drift 2009, mnkr

Nämnd/Styrelse	Budget	Resultat Överfört	Besparingar	Justerad budget	Utfall	Avvikelse
Kommunstyrelsen	-545,7	1,0	13,9	-530,8	-539,5	-8,8
Tekniska Nämnden	-23,6	0,1	0,5	-23,0	-20,3	+2,8
Summa	-569,3	1,0	14,4	-553,8	-559,8	-6,0
Skatter, Statbidrag, Finansnetto	575,3	-	-	575,2	573,4	-
Resultat	5,9	-	-	21,4	13,6	-

Göteborgs kommun redovisar ett positivt resultat under 2009 med 13,6 mnkr. Detta är en förbättring med 6 mnkr jämfört med 2008. Årets resultat (13,6 mnkr) är en förbättring med 7,7 mnkr jämfört mot ursprunglig budget.

Budgetenheterna inom kommunstyrelsen visar en negativ budgetavvikelse om 8,8 mnkr efter beaktande av besparingar på 13,9 mnkr samt obudgerade driftbidrag till Medeltidens Värld AB (11,9 mnkr) och Göteborgs Industrier AB (4 mnkr). Budgetenheterna inom Tekniska nämnden redovisar efter beaktande av besparingar på 0,5 mnkr en positiv budgetavvikelse om 2,8 mnkr. Totalt redovisar budgetenheterna ett underskott om 6 mnkr jämfört med den justerade budgeten.

Årets tre första skatteprognoser från SKL pekade på allt sämre skatteintäkter med anledning av lågkonjunkturen. I skatteprognosen från maj månad beräknades skatteintäkterna ha minskat med -14,9 mnkr jämfört med budget. För att möta de fallande skatteintäkterna fick budgetenheterna under våren ett sparbetting på 14,4 mnkr. I samband med denna nedjustering av kostnadsramen justerades inte budgeten för skatteintäkterna, vilket medför att det budgeterade resultatet uppgick till 21,4 mnkr. Det budgeterade resultatet är därmed inte rättvisande då det inte är realistiskt att nå de budgeterade skatteintäkterna. På totalnivå bör jämförelsen göras mot den ursprungliga budgeten.

Skatteintäkterna återhämtade sig under hösten med 5,5 mnkr. Detta tillsammans med att det utan förvarning återbetalades medlemsavgift från SKL (0,7 mnkr), inträngsättning från Vägverket (1,1 mnkr) och minskade premier för avtalsförsäkringar 5,1 mnkr samt ett positivt finansnetto på ca 4,8 mnkr (minskad ränteläge i kombination med att investeringar inte utförts i den omfattning som budgeterats) gör att vi kan uppvisa ett positivt resultat om 13,6 mnkr.

Investeringar 2009, mnkr

Nämnd/Styrelse	Budget	Utfall	Avvikelse
Kommunstyrelsen	18,6	1,7	16,9
Tekniska nämnden	46,1	19,7	26,4
Summa	64,7	21,5	43,3

Vid årets slut är 21,5 mnkr dvs 33 procent av budgeterade investeringsmedel utnyttjade.

De största avvikelserna inom kommunstyrelsen avser E20 industriområde (11,2 mnkr) och Bostadsområde Hällekis (5 mnkr). För bostadsområdet Hällekis fanns under 2009 inte tillräckligt många intressenter för att denna exploatering skulle göras. E20 industriområde har skjutits framåt i tiden.

Inom tekniska nämnden består de största avvikelserna av tillbyggnad Västerbybadet 13,1 mnkr, anslutningsväg till R44 7,2 mnkr och Stinsvägen Källby 1,2 mnkr. Tillbyggnaden av Västerbybadet genomfördes inte då entreprenören hittade en annan lösning. Anslutningsväg R44 har påbörjats och under 2009 har det investerats för 12,6 mnkr.

De största investeringarna, mnkr

Kommunstyrelsen	Utfall
Markinköp	1,3
Tekniska nämnden	Utfall
Anslutningsväg R44	12,7
Maskiner/fordon	2,2
Ombyggnad externa hyresgäster	1,7
Bostadsområde Nordskog	1,1

För kommentarer kring investeringar, se respektive nämnd.

Kommunfullmäktiges styrkort

Kommunstyrelsen följer årligen upp ett antal mål och resultat. Dessa är de som gäller för år 2009:

Uppdrag: Vi ska medverka till en positiv och hållbar utveckling genom dialog och medskaparanda för att skapa en trygg och attraktiv livsmiljö.

- En grön signal betyder att man *uppnått* det tänkta årsresultatet.
- En gul signal betyder att man *delvis uppnått* det tänkta årsresultatet.
- En röd signal betyder att man *inte uppnått* det tänkta årsresultatet.

Tabell: Kommunfullmäktiges styrkort

Perspektiv	Mål	Resultat	Utfall	Analys
Medskapare	Dialog och inflytande mellan invånare, politiker och anställda har förbättrats.	Ingångsvärde blir mätning 2007. Efter denna mätning tas ställning till vilken förbättring som ska uppnås.	-	Ingen mätning gjordes 2007 utan 2008 års SCB-enkät blir ingångsvärdet. Sammanfattande betygsindexet Nöjd-InflytandeIndex (NII) för hur medborgarna bedömer möjligheterna till inflytande på kommunens verksamheter och beslut i Götene kommun blev 44. Genomsnittet för samtliga 96 kommuner i de två senaste undersökningsomgångarna blev 41. Nästa mätning vår 2010.
Utveckling	Attraktiva och hållbara boendemiljöer	Positivt flyttnetto årligen.	● grön	Positivt flyttnetto 2009 83 st
		10 nybyggda bostäder/lägenheter/år.	● grön	Några har anmält att man är klar under 2009, men det har flyttats in i 18 villor under 2009. Inga lägenheter har inflyttats under 2009. Det har 2009 påbörjats byggnation av 15 enbostadshus, tio bostadsrättslägenheter, fem lägenheter för särskilt boende och 22 äldreboendelägenheter.
	Dynamiskt näringsliv	Antalet arbetstillfällen har ökat.	—	Uppgifter saknas om detta
		Den totala lönesumman har lokalt ökat över genomsnittet	● röd	Den totala lönesumman har inte ökat mer än genomsnittet.
Arbetsätt	Arbetsätt som stödjer kommunens värderingar - Kreativitet - Öppenhet - Tydlighet	Förbättrat vår ranking på näringslivsindex	● grön	Vår ranking förbättrades under 2009 med 26 placeringar och ligger nu på plats 38.
		Bättre kvalitet till samma eller lägre kostnad	● röd	SCB-enkät vår 2008: Det sammanfattande betygsindexet Nöjd-Medborgar-Index (NMI) för hur medborgarna bedömer de kommunala verksamheterna i Götene kommun blev 53. Genomsnittet för samtliga kommuner i de två senaste undersökningsomgångarna blev 54. Nettokostnaden har ökat.
Ekonomi	God ekonomiskushållning	Positivt resultat över tre år	● grön	Sammanlagt resultat på 24,2 mkr (2009:13,6 mnkr, 2008: 7,6 mnkr, 2007:3,0 mnkr)

Skolpersonal från Götene kommun på "teambuilding" under 2009.

Personalekonomisk redovisning

Genom en väl förankrad personal- och lönepolitik vill kommunen ytterst främja mötet med kommunens kunder så att vi kan vara en "verksamhet i toppklass för våra medborgare". Den personalekonomiska redovisningen visar en del nyckeltal omkring anställningarna i kommunen.

Vår personal

Ca 40 procent av de anställda arbetar inom pedagogiskt verksamhet, lika stor andel arbetar inom vård och omsorg. Det totala antalet anställda har minskar med två procent eller 23 personer, varav tillsvidare anställda två och visstidsanställda (visstidsanställd innebär alla tidsbegränsat anställda) 21 personer. Andelen visstidsanställda av totalt antal anställda har minskat till ca 7 procent.

När det gäller timanställda uppgår år 2009 det totala antalet arbetade timmar till 119 824, vilket motsvarar ca 63 årsarbetare. Det är en minskning sedan föregående år med 9 520 timmar eller motsvarande 5 årsarbetare.

Personalkostnad

	2009	2008	2007
Personalkostnad (Mnkr)	391,6	399,4	389,8
Förändring	- 2,0 %	2,5 %	4,0 %

Personalkostnad inklusive sociala avgifter och personalsociala kostnader, som exempelvis utbildning och företagshälsövård, har minskat sedan föregående år med två procent. Till

Antalet anställda per budgetenhet

Budgetenhet	Tillsvidare-anställda	Visstids-anställda	Totalt	Andel procent
Grundskola, inkl skolbarnomsorg	218	15	233	22,6
Gymnasieskola	5	0	5	0,5
Förskola	132	6	138	13,4
Kulturskola	6	0	6	0,6
Vuxenutbildning	11	1	12	1,2
Arbetsmarknadsenhet	3	4	7	0,7
Personal o Ekonomi, Adm. service	35	3	38	3,7
Verksamhetsövergripande	9	0	9	0,9
Kultur	10	1	11	1,1
Individ- o familjeomsorg	28	4	32	3,1
Fritid	8	0	8	0,8
Äldreomsorg	285	23	308	29,9
Handikappomsorg	132	8	140	13,6
Teknisk service	70	12	82	8,0
Totalt	952	77	1 029	100

största delen beror minskningen på sänkta arbetsgivaravgifter, men även på att antalet anställda har minskat.

Semesterlöneskuld

	2009	2008	2007
Semesterlöneskuld (Mnkr)	24,8	23,8	23,8
Förändring	4,0 %	0,0 %	0,4 %

Semesterlöneskulden har ökat med 4 procent till 24,8 mnkr, skulden består av sparade semesterdagar samt ännu ej utbetald ersättning för övertid. Antalet sparade semesterdagar har ökat med 462 dagar till 17 468, detta motsvarar att varje anställd har sparat 16,5 semesterdagar. Antalet okompenserade övertidstimmar uppgick till 6 315, vilket var en ökning med 568 timmar.

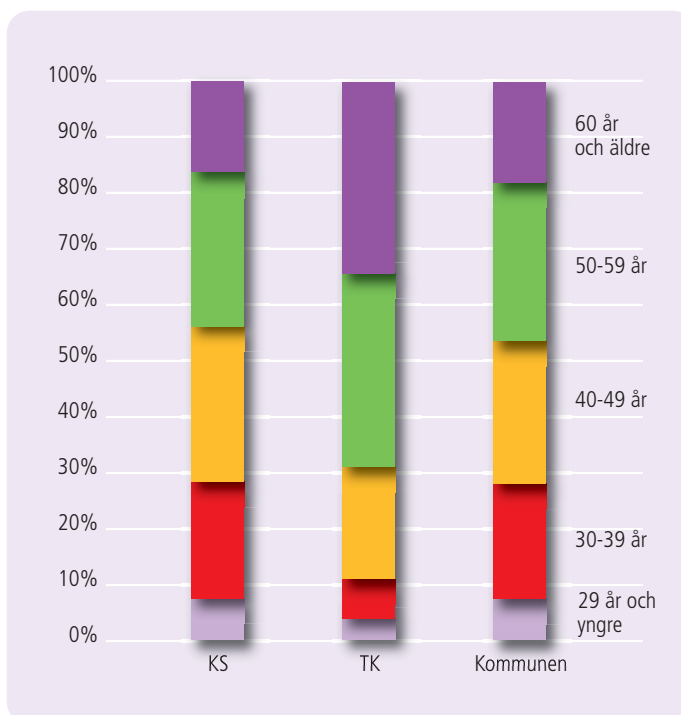
Personalstatistik

Månadsavlönad personal	2009	2008	2007
Medelålder (år)	47,4	47,3	47,1
Genomsnittlig tjänstgöringsgrad	89,6 %	90,2 %	89,1 %
Medellön totalt (kr)	23 267	22 467	21 186
– kvinnor (kr)	22 885	22 109	20 762
– män (kr)	24 999	24 094	22 971
Personalomsättning tillsvidare	5,4 %	8,4 %	7,0 %
– därav pension/sjukersättning	2,5 %	3,4 %	2,4 %

Den genomsnittliga sysselsättningsgraden är 89,6 procent. Det är visserligen en sänkning mot föregående år. Men ser man denna siffra på lite sikt, så har den legat och pendlat omkring 90 procent under flera år. Personalomsättningen bland tillsvidareanställd personal är låg, 5,4 procent. Det är en markant sänkning mot föregående år. Till viss del kan den minskade personalomsättningen förklaras med det generella läget på arbetsmarknaden.

Medellönen har ökat med 3,6 procent eller 800 kr. Medelålder på kommunens anställda uppgår till 47,4 år, det är en fortsatt ökning om än blygsam. Vi kan dock se i diagram 1 att personalens åldersfördelning skiljer sig åt mellan nämnderna. För tekniska nämnden är personalens medelålder 53,1 år i jämförelse med kommunstyrelsens personal 46,9 år.

Åldersfördelning månadsavlönad personal per nämnd

Årsarbetare mm

	2009	2008	2007
Antal årsarbetare 31 dec tillsvidareanställda	851	853	866
Antal personer 31 dec			
varav:			
– tillsvidareanställda	952	954	967
– vikarier med månadslön	77	99	129
– heltid	62 %	64 %	64 %
– deltid	38 %	36 %	36 %
– kvinnor	81 %	80 %	80 %
– män	19 %	20 %	20 %

Antalet årsarbetare, dvs all anställningstid omräknat i heltidsanställningar, minskar ånyo om än i liten skala. Noterbart är dock att antalet månadsavlönade vikarier minskat igen och det är faktiskt en 22 procentig minskning. En del av förklaringen till detta är den minskade sjukfrånvaron. Vi kan även se att andelen heltidsanställda minskar samt att andelen kvinnor ökar. Huruvida dessa förändringar kan förklaras av att det är färre personer anställda eller av andra ekonomiska eller verksamhetsmässiga skäl måste analyseras vidare för att säkert kunna sägas.

Pensioner

Pensionskostnader

Mnkr	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Kostnad (Mnkr)	14,7	22,4	25,8	19,9	20,9	27,6
Skuld (Mnkr)	225,0	223,5	227,5	258,0	259,1	266,2

Pensionskostnaderna inkluderar följande poster:

- Pensionsutbetalningar enligt avtal tidigare än 1998.
- Individuell del enligt avtal från och med 1998.
- Garantipension/särskild ålderspension med mera.
- Försäkringsavgifter.
- Förvaltningsavgifter.
- Skuldförändringar.
- Särskild löneskatt på pensioner.

Pensionsskulden består av:

- Ansvarsförbindelse
- Individuell del inklusive löneskatt
- Pensionsavsättning

Sjukfrånvaro

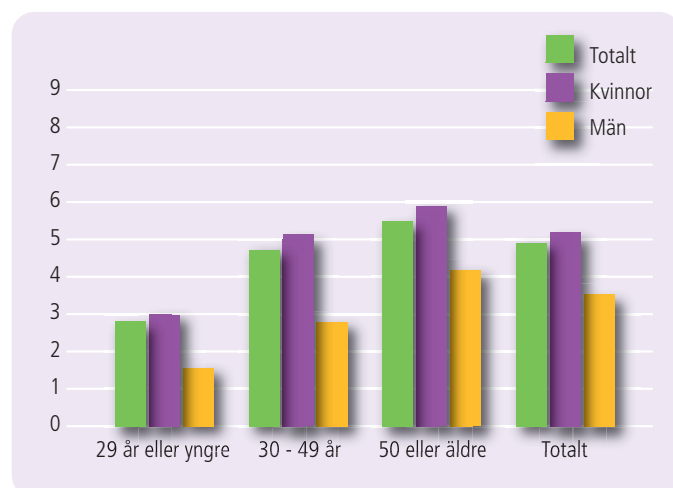
År 2009 nåddes målet att sjukfrånvaron ska vara lägre än 5 procent i och med att sjukfrånvaron uppgick till 4,9 %. Det målet sattes för några år sedan i kommunens hälso- och friskvårdsprojekt Lust&Hälsa. Minskningen uppgår till 6 procent.

Sjukfrånvaro

%	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Sjukfrånvaro (%)	8,2	7,7	6,8	6,3	5,2	4,9

Sjukfrånvaro 2009

– jämförelse i åldersintervall och kön

Sjukfrånvaro

– jämförelse i åldersintervall 2003-2009

Sjukfrånvaro per ålder

Åldersgrupp	Sjukfrånvaro 2008 i %			Sjukfrånvaro 2009 i %		
	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män
<=29 år	3,1	3,3	2,0	2,8	3,0	1,6
30-49 år	4,7	5,0	3,4	4,7	5,1	2,8
>=50 år	6,1	6,7	4,3	5,5	5,9	4,2
Totalt	5,2	5,6	3,8	4,9	5,3	3,5

I tabellen kan man se att sjukfrånvaron sjunkit inom varje åldersgrupp.

Sjukfrånvaro per längd

Åldersgrupp	2005		2008		2009	
	Procent	Andel av tot	Procent	Andel av tot	Procent	Andel av tot
1 – 14 dgr	2,0 %	26 %	1,8 %	35 %	1,9 %	39 %
15 – 29 dgr	0,9 %	12 %	0,7 %	13 %	0,6 %	12 %
60 och över dgr	4,9 %	62 %	2,7 %	52 %	2,4 %	49 %
Totalt	7,7 %	100 %	5,2 %	100 %	4,9 %	100 %

Av tabellen ovan framgår bl.a. att sedan 2005 har andelen längre sjukfrånvaro minskat, nu år 2009 uppgår siffran till 49 procent. Vi kan se att minskningen av den totala sjukfrånvaron står att finna i att den längre sjukfrånvaron minskar.

Sjukfrånvaro överstigande 59 dagar

Sjukskrivna – Antal personer med hel eller partiell frånvaro >60 dagar, 31 december resp. år

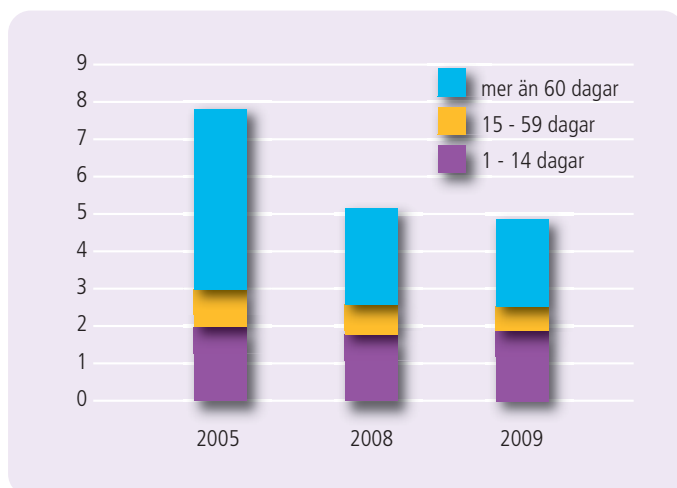
Grupp	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Helt sjukskrivna inkl rehabersättning	32	21	17	13	12	8
Partiellt sjukskrivna	37	21	20	13	12	12
Hel tidsbegränsad sjukersättning	14	13	11	12	7	6
Partiell tidsbegränsad sjukersättning	10	18	19	16	12	10
Partiell sjukfrånvaro samt part sjukers				1	3	2
Summa	93	73	68	55	46	38

Sänkningen av långtidssjukfrånvaron sedan 2004 uppgår till 59 procent. I dag har vi 38 personer, varav 14 på heltid som har frånvaro över 60 dagar.

Kommunfullmäktiges ordförande Susanne Andersson avtäckte ett minnesmärke till minne av fotbollslegenden Arne Selmosson. Minnesmärket är tillverkat av Thorsbergs stenhuggeri i Hällekis.

Sjukfrånvarolängd (%)

Ovanstående diagram visar tydligt på förändringen inom sjukfrånvaron. Det är framförallt inom segmentet frånvaro längre än 60 dagar som minskat. Detta beror på det intensiva arbete som görs omkring rehabilitering.

Projekt

Lust & Hälsa

Arbetet i projekt Lust & Hälsa fortsätter. Vi har utbildat friskvårdsinspiratörer som finns på nästan varje enhet. De har som uppgift att inspirera sina arbetskollegor till friskvårdsaktiviteter. Motionsbidraget har funnits även detta år. I dagsläget är det 195 personer som tränar regelbundet. Det är 62 personer färre än föregående år, som nyttjar denna möjlighet.

Framtiden

Den framtida utmaningen inom personalpolitiken är att kunna attrahera rätt personal att vilja arbeta i Götene kommun, samtidigt som vi ska behålla och utveckla den personal vi redan har anställt. 46 procent av kommunens anställda är 50 år och äldre, det innebär att på 15 års sikt ska vi rekrytera omkring 500 personer, enbart av pensioneringsskäl. Allt detta måste göras trots att den ekonomiska situationen blir allt tuffare.

De resurser Götene kommun avsätter för arbetet med att sänka sjukfrånvaron ger effekt och vår sjukfrånvaro fortsätter att sjunka. Det har visat sig att vår friskvårdssatsning Lust & Hälsa har en viss betydelse i rekryteringssammanhang. Den har ökat vår attraktivitet som arbetsgivare. Att satsa på friskvård är ett framgångsrecept både på kort men framför allt på längre sikt.

Liljesten vid Kinne-Vedums kyrka.

Miljöredovisning

Miljöredovisningen sammanställs för att åskådliggöra några viktiga miljötrender i Götene kommun. Med hjälp av nyckeltal kan förändringar följas och jämföras över tiden. Resultaten och nyckeltalen utgår från de nationella miljömålen men är grupperade på ett sätt som stämmer överens med Götene kommuns typiska miljöfrågor: Energi, Trafik, Boende, Delaktighet och Naturen

De viktigaste styrdokumenterna för miljöarbetet i Götene kommun är Framtidsplanen från 2004 och lokala miljömål från 2007. De utgör gemensamma plattformar i arbetet att nå ett långsiktigt hållbart samhälle.

Året som gått

Nedan följer en kort redogörelse över de miljöprojekt som kommunen arbetar med för närvarande och de som har avslutats.

Klimatinvesteringsprogram (KLIMP)

Medel har beviljats från naturvårdsverket för att konvertera 20 st tunga fordon till så kallad Dual fuel drift (två olika bränslen kan användas i samma motor, diesel och biogas i detta fallet). Åkerier som deltar erbjuds bidrag med 30 procent av kostnaden. Dessa 20 st tunga fordonen, som kör långa årliga körsträckor, är ett tillräckligt underlag för etablering av ett gastankställe med flytande och gasformig metan i kommunen.

Koldioxidminskningen för åtgärden beräknad till 2 593 ton per år. I åtgärden ingår också att samla in driftserfarenheter, följa fordonens driftekonomi och kommunicera resultatet till åkeribranschen och andra intressenter. Bidraget gäller från 2009 till 2012.

Biosfärområde

Den 19 juni 2006 erkände Svenska MAB-komiteén Vänerskärsgården med Kinnekulle som ett biosfärkandidatområde (MAB = Man and the biosphere). Detta var startskottet på en treårig satsning som innebär att få området godkänt som ett internationellt klassat biosfärområde. Vänerskärsgården med Kinnekulle siktade på att nomineras till UNESCO av den svenska regeringen i mars år 2009, men har blivit fördröjt och istället väntas ett besked i maj 2010. Om allt går enligt planerna kommer vi i sommar att vara Sveriges tredje biosfärområde.

Under året har ett projekt för att "Ekomärka" turismen i området påbörjats. En viktig del i projektet är att engagera företagarna för en tydlig ekoturistisk profilering av deras verksamhet.

Projektet erbjuder utbildning och hjälp till varje enskilt företag att se över verksamhetsidé, produkter och marknadsföring. Avsikten är också att skapa ett nätverk av "gröna turistföretagare" som kan hjälpa, stötta och inspirera varandra, och som blir en viktig bas i det som skall bli Sveriges första ekoturistdestination.

Fiskeområdet har startat och här behandlas bland annat goda idéer till gagn för områdets fiskena. Detta arbete håller på till årets slut 2013!

Lokala miljömål

Arbetsprocessen med att implementera de lokala miljömålen i verksamheterna har påbörjats.

Begränsad klimatpåverkan

Energi

Hur energi produceras och används hör till en av de viktigaste frågorna för att skapa ett hållbart samhälle. Kommunen har ett stort lokalt ansvar för energifrågorna både vad gäller samhällsplanering och kommunorganisationens egen energiförbrukning.

Den 16 december 2009 beslutade kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att anta den upprättade "Planen för fossilbränslefri kommunal verksamhet".

Det finns 24 vindkraftverk i drift i kommunen. De producerar ca 28 GWh under år 2009. (totalt i Götene kommun används ca 800 GWh, därav offentlig verksamhet på ca 25 GWh)

Energirådgivning

Genom energirådgivningen i kommunen ges hushåll, företagare och organisationer objektiv och lokalt anpassad information. Den löpande verksamheten är nu på allvar igång igen efter att ha legat nere under år 2008.

Under året har totalt 88 rådgivningssamtal mottagits. Av övriga aktiviteter kan nämnas, energispaningen för åk 4-6, utbildning av fastighetspersonal, utlåning av energimätare, inbjudan till företag om rådgivning, medverkan vid mässor.

Den 16 december genomfördes ett lokalt "Klimatoppmöte" i Götene. Kommunstyrelsen och ledande kommunala tjänstemän och representanter för några av de största företagen i kommunen träffades för att både berätta om vad som gjorts och görs inom de olika verksamheterna och hur planerna ser ut framöver.

Frisk luft

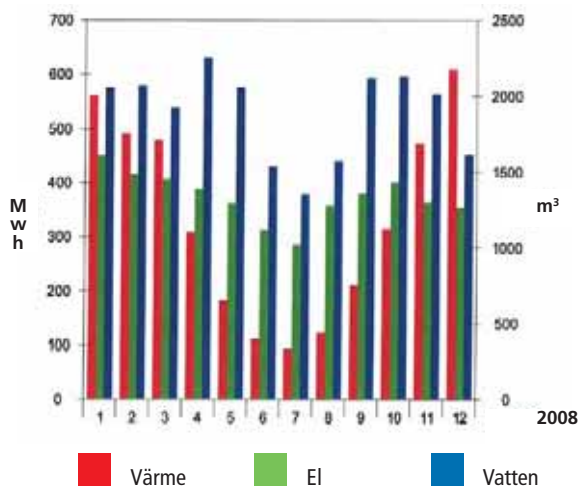
Götene kommun är medlem i föreningen Luft i väst, där luftkvalitetsmätningar pågår. Luft i Väst har koncentrerat sitt mätprogram till andra kommuner. Götene kommun fullgör sin mätplikt genom att ingå i luftvårdsförbundet. Det har anslutits 29 nya hushåll till fjärrvärmeverket under året.

Bara naturlig försurning

Vänerns pH-värde ligger på mellan 7,2 och 7,4. Även alkaliniteten är hög. De stora tillflödena av lerpartiklar ger en hög alkalinitet dvs förmågan att motstå en pH-sänkning.

Kommunens stora åar Sjøråån och Mariedalsån har normala pH-värden. För Sjørååns avrinningsområde är värdena höga

Totalenergi – Förbrukningsrapport – Götene 2008

mellan 7,8 och 7,9 under hela året. Även alkaliniteten har höga värden, vilket visar att förmågan att motstå försurning är stor. Mariedalsån har inte heller några problem med försurning, pH-värdena låg mellan 7,2 och 7,5. Alkaliniteten har höga värden. Varken Sjörsåån eller Mariedalsån är alltså hotade av försurning under överskådlig framtid.

Giftfri miljö

Miljön ska vara fri från ämnen och metaller som skapats i eller utvunnits av samhället och som kan hota människors hälsa eller den biologiska mångfalden. Sanering av förorenade områden kan bli en viktig fråga för kommunen i de fall föroreningarna ligger på kommunägd mark. Sanering av förorenad mark har skett i samband med nedläggning av två bensinstationer Uno-X Vättnäs och Statoil, Lidköpingsvägen. Före detta impregneringsverksamheter har man börjat att titta närmare på. De kommer att hamna i en högre riskklass än tidigare. I kommunen har impregneringsverksamhet bedrivits vid Holmestads sågverk, Götene gamla träindustrier och Gustafssons bygg.

Ingen övergödning

Göteneån och Sjörsåån i Sjörsåns avrinningsområde karaktäriseras av mycket höga halter av näringsämnen kväve och fosfor, tidvis även mycket höga koncentrationer av syretärande ämnen. Under 2008 var totalfosforhalten och totalkvävehalten större än de senaste åren. 2009 års värden har inte redovisats än.

Extremt höga halter av främst totalkväve noterades under juni månad 2008.

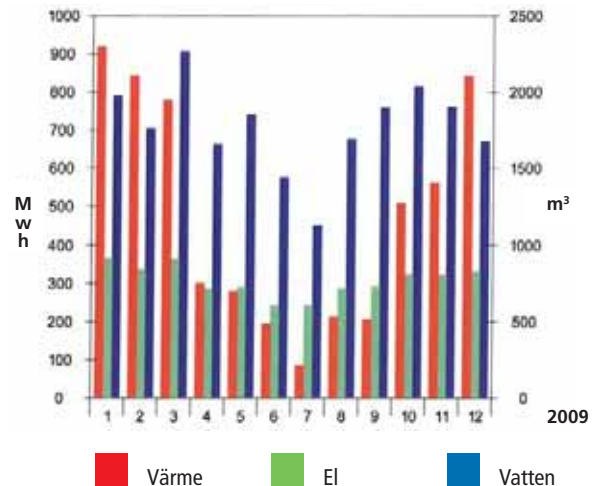
Mariedalsån, som under en rad år visat på minskande halter och mindre transporterade mängder av fosfor visade dock på ett bakslag under 2008. Det berodde till stor del på kraftiga nederbördsperioder. Ovan nämnda värden visar att miljömålet inte är uppnått.

Levande sjöar och vattendrag

Målpuppfyllelsen avgörs till stor del av vilka krav som kommer att ställas för att klara god vattenstatus enligt EU:s vattendirektiv. Kommunen tillhör Västerhavets vattendistrikt, och där Länsstyrelsen i Västra Götaland är vattenmyndigheten i distriktet. Målet med EU:s vattendirektiv är att nå en god vattenkvalitet till år 2015. Vatten som riskerar att inte klara kraven ska åtgärdas. Arbetet med direktivet löper på i 6-årscykler.

Själva storvännern uppfyller Vattendirektivets krav för god ekologisk status. Men knappt 15 av Vänerns vikar klarar inte

Totalenergi – Förbrukningsrapport – Götene 2009

detta. I regel beror det på att de är övergödda och har sämre vattenkvalitet och/eller ett påverkat djur- och växtliv. Vänerns vattenvårdsförbund har nu träffat de kommuner som har vikarna för att få mer kunskap om områdena och diskutera vad som behöver göras.

För kommunens del klarar inte Sjörsåviken en god ekologisk status. Samrådshandlingar som består av Förvaltningsplan, Miljökvalitetsnormer, åtgärdsplan samt Miljökonsekvensbeskrivning skickades till kommunen under våren 2009 på remiss. Remissvaret behandlades på kommunstyrelsen den 26 augusti 2009. Där betonades bland annat att det behövs mer detaljerade inventeringar kring kommunens vattenförekomster för att kunna påvisa var den största påverkan finns. Vidare poängterades att ökad vägledning behövs och att kostnaderna behöver klargöras.

Resultaten från 2009 års inventering av fågelskär i Vänern visar på ett år med god förekomst av flertalet fågelarter på Vänerns fågelskär vid tiden för inventeringen. Närmare 20 arter noterades i klart högre antal än 2008. Detta gäller t.ex. samtliga måsfåglar utom havstrut. För fisktärna noterades en liten minskning och för silvertärna en liten ökning, men båda arterna fanns i antal strax under högsta noteringen sedan inventeringsstarten 1994. Större minskningar uppvisade endast strandskata och tofsvipa. De senaste fem åren har antalet häckande storskarvar pendlat runt 3 000 par. Av sällsynta häckfåglar på fågelskär i Vänern påträffades roskarl (2 par), dvärgmå (4 par) och skräntärna (1 par).

Grundvatten av god kvalitet

Målpuppfyllelsen avgörs till stor del av vilka krav som kommer att ställas för att klara god vattenstatus enligt EU:s vattendirektiv.

Levande skogar

Kommunens eget skogsbruk följer en s.k. grön skogsbruksplan, som har reviderats skickats till kommunen i juni 2009.

Ett rikt odlingslandskap

I kommunen är en stor andel av den odlade marken ekologiskt odlad enligt kriterier från KRAV (kontrollföreningen för ekologisk odling). Antal producenter med växtodling enligt KRAV:s regler var 34 st (år 2008, 33 st). Areal åker – och betesmark certifierade av KRAV var 4 664 ha (år 2008, 4 533 ha). Antal producenter med djurhållning enligt KRAV:s regler var 19 st (år 2008, 18 st). Antal KRAV-godkända djur under året var 3 053 djur (år 2008, 3 210 st).

Finansiell analys av kommunen

Kommunens finansiella utveckling och ställning analyseras med hjälp av olika nyckeltal. Dessa har till uppgift att utifrån de fyra perspektiven - Resultat, Kapacitet, Risk och Kontroll - identifiera finansiella problem och därigenom klargöra om kommunen har en god ekonomisk hushållning som föreskrivs i kommunallagen.

1 Resultat

Utifrån detta perspektiv klarläggs årets resultat och dess orsaker. Vilken balans har kommunen haft över sina intäkter och kostnader under året och den senaste treårsperioden? Obalans, det vill säga att kostnaderna överstiger intäkterna, är varningssignaler. Investeringar samt deras utveckling och finansiering diskuteras också inom detta område.

Skatte- och nettokostnadsutveckling

(Förändring i %)	2009	2008	2007
Skatteintäktsutveckling	3,5	3,4	5,8
Nettokostnadsutveckling	2,7	2,7	4,8

Se diagram: Nettokostnadsutveckling samt skatte- och statsbidragsutveckling.

Kommunens skatteintäkter inklusive kommunal ekonomisk utjämning ökade med 3,5 procent under 2009. Jämfört med 2008 var det en liten förbättring med 0,1 procentenheter. Under 2009 har skatteprognosen reviderats löpande med anledning av den numera rådande lågkonjunkturen. Jämfört med budget har skatte- och statsbidrag minskat med 9,4 mkr.

Nettokostnadsutvecklingen ökar med 2,7 procent. Jämfört med 2008 är ökningstakten oförändrad. Nettokostnadsutvecklingen är därmed lägre än skatteintäktsutvecklingen.

Enligt SKL:s bedömning kommer resultaten att försämrats snabbt åren 2011-2013. Under 2010 tillskjuter staten tillfälligt konjunkturstöd på 6 mkr till kommunsektorn, vilket innebär 12,8 mkr för Götene kommun. Samtidigt utökas anslaget för kommunal utjämning med 4 mkr. Detta ger kommunerna ett visst andrum under 2010. Statsbidraget minskar dock redan 2011 och de ekonomiska förutsättningarna försämrats påtagligt.

Driftskostnadsandel

Löpande kostnader i procent av skatteintäkter och statsbidrag.

(%)	2009	2008	2007
Verksamhetens andel av skatteintäkter			
och generella statsbidrag	95,0	95,8	94,9
Avskrivningarnas andel av skatteintäkter			
och generella statsbidrag	2,9	2,9	4,5
Driftskostnadsandel före finansnetto	97,9	98,7	99,4
Finansnettots andel av skatteintäkter	-0,3	-0,1	0,0
Driftskostnadsandel	97,6	98,6	99,4

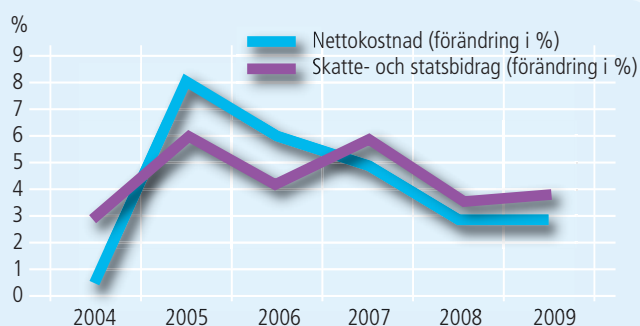
För att uppnå och vidmakthålla en god ekonomisk hushållning är det avgörande att kostnaderna inte överstiger intäkterna. Ett mått på denna balans är driftskostnadsandelen som innebär att samtliga löpande kostnader inklusive finansnetto relateras till kommunens skatteintäkter inklusive kommunal ekonomisk utjämning. Redovisas en driftskostnadsandel under 100 procent har kommunen en positiv balans mellan löpande kostnader och intäkter. Generellt brukar en driftskostnadsandel på 98 procent eller lägre betraktas som god ekonomisk hushållning, eftersom då klarar de flesta kommuner av att över en längre tidsperiod finansiera sina reinvesteringar och nödvändiga nyinvesteringar.

När Götene kommuns driftskostnadsandel analyseras, framgår det att nettot av verksamhetens intäkter och kostnader under 2009 tog i anspråk 97,9 procent av skatteintäkterna. Verksamheterna har under 2009 nyttjat en lägre andel av skatteintäkterna jämfört med 2008.

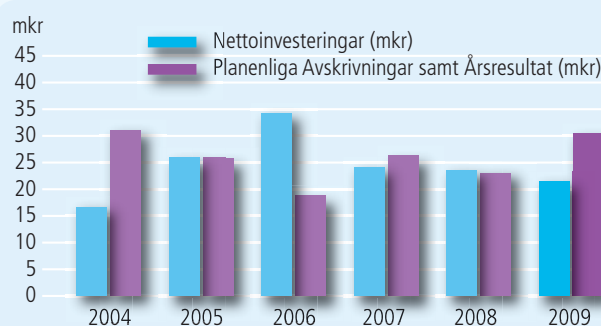
Vidare tog avskrivningarna i anspråk 2,9 procent, vilket är detsamma som under 2008. Under 2007 gjordes nedskrivningar med 7,5 mkr (Helenagården), vilket förklarar denna höga nivå.

Kommunens driftskostnadsandel uppgick till 97,6 procent av skatteintäkterna och generella statsbidrag. Jämfört med 2008 var det en förbättring med 1,0 procentenheter.

Nettokostnadsutveckling samt skatte- och statsbidragsutveckling

Nettoinvesteringar (mkr)

Årets investeringar

(%)	2009	2008	2007
Investeringsvolym (mnkr)	21,5	23,8	24,5
Investeringsvolym / nettokostnader (%)	3,9	4,4	4,5
Nettoinvesteringar / avskrivningar (%)	130,1	152,3	104,2

Se diagram: nettoinvesteringar (mnkr).

Göteborgs kommuns samlade investeringsvolym uppgick under 2009 till 21,5 mnkr, vilket är en något lägre volym än 2008 och 2007.

Kommunens budgeterade investeringsvolym inklusive överföringar från 2008 (9,2 mnkr) uppgick till sammanlagt ca 65 mnkr. Vid årets slut är 33 procent av budgeterade investeringsmedel utnyttjade.

De största avvikelserna avser E20 industriområde (11,1 mnkr), Bostadsområde Hälleklis (5 mnkr), tillbyggnad Västerbybadet 13,1 mnkr, anslutningsväg R44 7,2 mnkr och Stinsvägen Källby 1,2 mnkr. Bostadsområdet Hälleklis hade för få intressenter för att startas upp under året, E20-industriområde har flyttats fram i tiden, tillbyggnaden av Västerbybadet utgick då entreprenören hittade annan lösning, anslutningsvägen R44 pågår och här har ca 13 mnkr investerats under året.

I förhållande till kommunens nettokostnader investerade kommunen 3,9 procent under 2009, vilket kan jämföras med 7 procent som är genomsnitt för riket under perioden 2006 till 2008.

Under 2009 uppgick nettoinvesteringarna till 130,1 procent av avskrivningskostnaderna, dvs. investeringen har varit större än avskrivningarna. Jämfört med 2008 är det en minskning med 22,2 procentenheter. 2009 var investeringarna något lägre och avskrivningarna något högre än 2008.

Självfinansieringsgrad av investeringarna

Andel internt tillförda medel som finansierar nettoinvesteringarna:

(%)	2009	2008	2007
Självfinansieringsgrad	140,3	97,5	108,5

Se diagram: självfinansieringsgrad.

Ett viktigt nyckeltal när det gäller investeringarna är självfinansieringsgraden. Den beskriver hur stor andel av årets nettoinvesteringar som kommunen kan finansiera med egna medel i form av återstående skatteintäkter. 100 procent eller mer innebär att kommunen kan skattefinansiera samtliga investeringar som är genomförda under året, vilket i sin tur innebär att kommunen inte behöver låna till investeringarna och att kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme stärks.

Den investeringsvolym, som kan finansieras med egna medel, uppgick under 2009 till 30,1 mnkr, (13,6 mnkr i resultat och 16,5 i avskrivningar). Investeringsvolymen uppgick till 21,5 mnkr för 2009, vilket innebär att dessa kunde finansieras med egna medel. Till skillnad från 2008 har kommunen under 2009 kunnat finansiera investeringarna med egna medel. Självfinansieringsgraden för riket under perioden 2006-2008 uppgick, enligt Kommun Forskning i Västsverige, till 116 procent.

En hög självfinansieringsgrad innebär att det finansiella handlingsutrymmet kan bibehållas inför framtiden. Det är viktigt att kapitalkostnaderna hålls nere och inte tillåts ta en allt större andel av de tillgängliga resurserna i anspråk och därmed tränga undan annan verksamhet. Stora investeringsvolymerna ökar sårbarheten i kommunens ekonomi. Vid en höjning av investeringsnivån krävs även ett förbättrat resultat för att klara den framtida ekonomin.

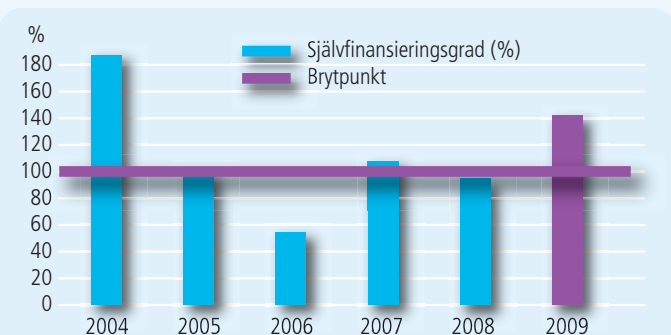
Årets resultat

(%)	2009	2008	2007
Årets resultat, (mnkr)	13,6	7,6	3,0
Årets resultat i relation till verksamh. kostn. (%)	1,7	1,0	0,4

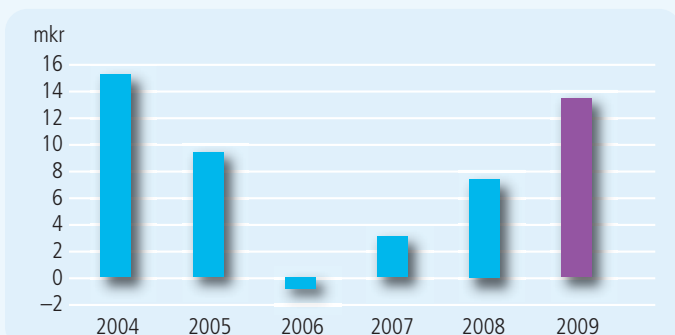
Kommunens resultat uppgick år 2009 till 13,6 mnkr vilket är en förbättring jämfört med 2008 med 6 mnkr.

Årets resultat relaterat till verksamhetens kostnader bör ligga runt 2 procent över en längre tidsperiod. Då klarar de flesta kommuner av att finansiera en normal kommunal investeringsvolym med löpande skatteintäkter. Det kommer i sin tur att innebära att kommunen bibehåller sitt korta och långa finansiella handlingsutrymme. 2009 års mått på 1,7 procent är en förbättring jämfört med 2008, men når inte upp till 2 procent.

Självfinansieringsgrad (%)

Årets resultat (mkr)

2 Kapacitet

Det andra perspektivet benämns kapacitet eller långsiktig betalningsberedskap. Här redovisas vilken finansiell motståndskraft kommunen har på lång sikt. Ju starkare kapacitet, desto mindre känslig är kommunen inför de alltid återkommande lågkonjunkturerna.

Soliditet

(%)	2009	2008	2007
Soliditet exklusive ansvarsförbindelsen	28,4	30,9	40,3
Soliditet inklusive samtliga pensionsförpliktelser och löneskatt (ansvarsförbindelsen)	0,3	-0,5	-1,4

Se stapeldiagram: Soliditet.

Soliditeten är ett av de viktigaste måtten för att bedöma kommunens ekonomiska styrka och stabilitet ur ett längre perspektiv. Måttet anger hur stor andel av de totala tillgångarna som finansierats med eget kapital. Ju högre soliditet, desto starkare långsiktig finansiell handlingsberedskap har kommunen.

Kommunens soliditet, exklusive ansvarsförbindelsen, uppgick 2009 till 28,4 procent. Jämfört med 2008 har soliditeten försvagats med 2,5 procentenheter, trots att det egna kapitalet har ökat med 13,6 mnkr. Soliditetens minskning beror på att balansomslutningen mellan åren ökat med 113 mnkr, vilket i sin tur främst beror på att kommunens vidareutlåning till bolagen och till Vägverket har ökat, med ca 8 mnkr respektive ca 79 mnkr. Skulle balansomslutningen ha varit den samma 2009 som under 2008 skulle soliditeten ha varit 32,5 procent.

Det vanligaste soliditetsmålet, vid jämförelse mellan kommuner, är att inkludera kommunens pensionsförpliktelser som ligger inom linjen (ansvarsförbindelsen). Görs detta för Götene kommun, uppgår soliditeten till 0,3 procent under 2009, vilket är en mycket svag soliditet som utgör ett problem för Götene kommuns långsiktiga stabilitet och utveckling.

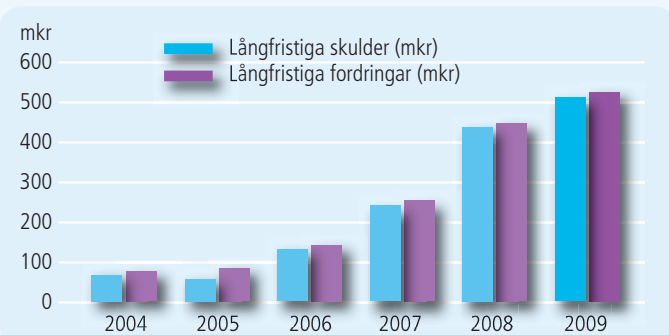
Om kommunen ska kunna ha en positiv utveckling med en ekonomi i balans måste kommunens resultat förbättras samtidigt som investeringsnivån hålls nere.

Långfristiga skulder

(mnkr)	2009	2008	2007
Långfristiga skulder	505,4	429,7	238,7

Se diagram: Långfristiga skulder och Långfristiga fordringar.

Långfristiga skulder och fordringar (mkr)

Under 2009 har upplåning skett med ca 100 mnkr, varav ca 80 mnkr avser upplåning till Vägverket och 18 mnkr avser kommunala bolag. Samtidigt har kommunen löst lån på ca 26 mnkr, vilket gör att våra långfristiga skulder ökat med 75 mnkr.

Kommunen har en långfristig fordran på sina bolag på 177 mnkr och på Vägverket på 342 mnkr, dvs. sammanlagt 519 mnkr. Detta är 14 mnkr mer än kommunens långfristiga skulder (505 mnkr).

Sedan 2005 har kommunens långfristiga skulder ökat markant med 446 mnkr, från 59 mnkr till 505 mnkr. Fordringarna har ökat med ungefär samma belopp.

Kommunalskatt

(%)	Götene	Skaraborg	Riket
Kommunens skattesats	21,90	21,56	21,52
Landstinget skattesats	10,45	10,45	10,63
Total skattesats	32,35	32,01	32,11

Källa: SCB. Skattesatserna är ovägda.

En viktig del av bedömningen av kommunens finansiella kapacitet är vilken möjlighet kommunen har att påverka sina inkomstkällor. En låg kommunalskatt ger t.ex. ett större handlingsutrymme att öka intäkterna denna väg.

Götene kommun höjde sin skatt med 40 öre fr.o.m. 2009. Skattesatsen numera uppgår till 21,90 procent är något högre än snittet för Skaraborgs kommuner (21,56 procent). Även snittet för Skaraborgs kommuner höjdes fr.o.m. 2009 från 21,43 procent till 21,56 procent. Vid jämförelse av den totala skattesatsen för invånarna i Götene kommun (32,35 procent) är denna i stort sett samma som för riket totalt (32,11 procent).

3 Risk

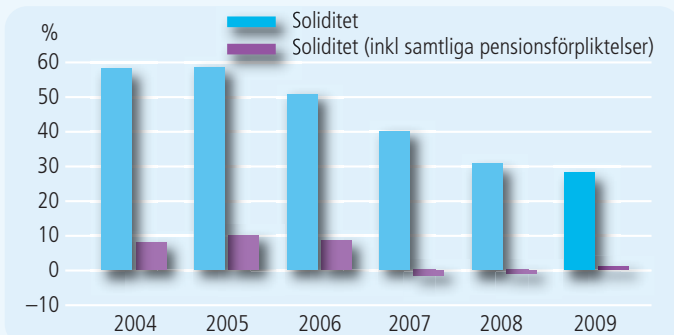
Det tredje perspektivet risk avser hur kommunen är exponerad finansiellt. En god ekonomisk hushållning innebär att kommunen i kort och medellångt perspektiv inte behöver vidta drastiska åtgärder för att möta finansiella problem. Här inkluderas även kommunens samlade pensionsskuld.

Likviditet ur riskperspektiv

(%)	2009	2008	2007
Likvida medel (mnkr)	51,9	17,5	5,6
Kassalikviditet*) (%)	66,3	57,6	58,2

*) kortfristiga fordringar + kortfristiga placeringar + kassa och bank // kortfristiga skulder. Se stapeldiagram över kassalikviditeten.

Soliditet (%)

Kassalikviditeten är ett mått på kommunens kortfristiga betalningsberedskap. Att enbart studera en kommuns likviditet är inte tillfredställande ur ett analysperspektiv. Det viktiga är att likviditeten studeras ihop med kommunens soliditet.

Kommunens kassalikviditet uppgår till 66,3 procent vilket är 8,7 procent högre än 2008 (57,6 procent). Den finansiella beredskapen på kort sikt är god. En tumregel är att om kommunen hamnar under 50 procent måste kommunen ev. utnyttja sin checkkredit dvs. låna kortfristig.

Fram till och med sista november uppgick Götene kommuns checkkredit, att disponeras tillsammans med AB Götene-Bostäder och Götene Vatten och Värme AB, till 35 mnkr, vilket är samma nivå som den var 1995. Från och med 2007 har gemensamma nämnder tillsammans med Skara bildats, vilket innebär att likvidströmmarna ökat. Flera transaktioner med större belopp löper mellan kommunerna, vilket kan föranleda tillfälliga svängningar i likviditeten.

För att möta detta behov i kombination med att inte ha en för hög upplåning utökades checkkrediten den 1 dec 2009 till 80 mnkr. Under 2010 kommer arbete att genomföras för att minska upplåningen. Först när ett reellt behov av likvida medel har uppstått kommer nyupplåning att ske. Det innebär att målet är att under kortare tider utnyttja checkkrediten.

Likvida medel vid årets slut uppgick till 51,9 mnkr. Av dessa avser 6 mnkr medel avsatt för handel på elbörsen, vilket administreras av Bergen Energi. Av bokslutet framgår att kortfristiga skulder till elleverantörer uppgår till 3,3 mnkr.

Under året har lån på 25,7 mnkr amorterats/återbetalats. Eftersom bl.a. investeringar inte har utförts i den omfattning som planerats borde större belopp amorterats. Den nya checkkreditramen kommer att underlätta likviditetshanteringen betydligt framöver. I januari 2010 har ett lån om 10 mnkr löpt ut och återbetalats.

Finansiella risker

(mnkr)	2009	2008	2007
Lån med fast ränta och bindningstid 0-5 år	96,0	84,0	52,3
Lån med fast ränta och bindningstid 6-10 år	41,0	57,8	46,0
Lån med rörlig ränta	38,0	37,0	37,0
Genomsnittlig ränta (%)	3,4	4,2	4,3
Ökad räntekostn. vid 1 % höjn. av räntan	1,6	1,8	1,5

Se diagram: Genomsnittsränta.

Under 2009 har kommunen gjort nyupplåning om totalt 100,8 mnkr. Av dessa avser 78,8 mnkr utlåning till Vägverket för E20, där Västra Götalandsregionen bekostar räntan. Av resterande nyupplåning på 22 mnkr avser 18 mnkr utlåning till det kommunala bolaget Medeltidens Värld AB. För kommunens egen räkning har således en nyupplåning gjorts under året med 4 mnkr samtidigt som inlösen/amortering gjorts av lån om 25,7 mnkr.

Vid årets slut uppgick kommunens totala utlåning till de kommunala bolagen till 177,1 mnkr, vilket är en ökning från 2008 med 7,7 mnkr.

Ur ett riskperspektiv är det viktigt att redovisa och beskriva eventuella ränterisker. Ränterisker kan definieras som risken att oväntade förändringar i det allmänna ränteläget leder till ett sämre räntenetto. Ränterisker beror främst på löptids- och räntebindningsstrukturen. Vid en räntehöjning på 1 procent på samtliga lån (exklusive lån för E20 till Vägverket) uppstår en ökad räntekostnad på 1,6 mnkr.

Riksbanken har under 2009 sänkt reproräntan vid ett flertal tillfällen. Vid ingången av året uppgick reproräntan till 2,0 procent för att vid årets slut vara på en rekordlåg nivå på 0,25 procent. Detta har medfört att räntan på de rörliga lånen sjunkit för kommunen, vilket har påverkat kommunens genomsnittsränta. Genomsnittsräntan har under året successivt sjunkit från 4,22 procent vid årets början till 3,45 procent vid årets utgång. Den genomsnittliga räntan vid årsskiftet (31 dec) har, jämfört med samma tidpunkt förra året, minskat med 0,8 procentenheter.

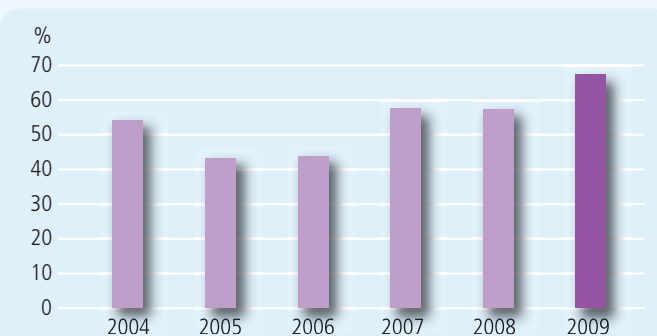
Borgensåtagande

(mnkr)	2009	2008	2007
Kommunägda företag	39,1	54,7	88,9
Götene Äldrehem	128,0	110,4	110,9
Egna hem	1,2	1,4	1,6
Övriga	6,4	5,9	16,2
Summa borgensåtagande	174,7	172,4	217,7

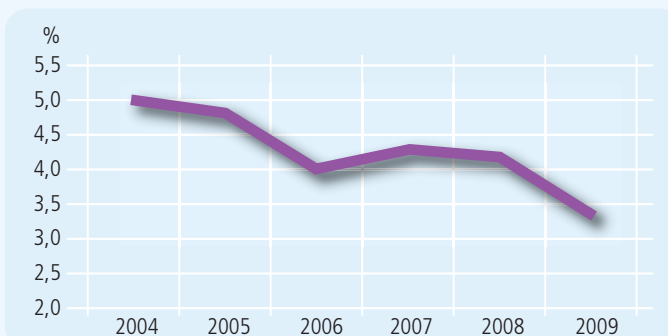
Stora borgensåtagande kan betyda en finansiell risk för kommunen i form av övertagande av lån alternativt ägartillskott.

Under 2009 har borgensåtaganden sammanlagt ökat med 2,3 mnkr. Borgensåtagandet på Götene Äldrehem har ökat med 17,6 mnkr. För de kommunala bolagen har det minskat med 15,6 mnkr, främst avseende Götene Vatten och Värme AB.

Kassalikviditet (%)

Genomsnittsränta (%)

Pensioner

Pensionsåtagande

(mnkr inklusive löneskatt)	2009	2008	2007
Pensionsavsättningar	3,5	4,3	4,7
Ansvarsförbindelse tidigare pensionssystem	266,2	259,1	258,8
Totala pensionsåtagande	269,7	263,4	262,7

Pensionsavsättningen har minskat med 0,8 mnkr jämfört med 2008. En anledning till att denna inte ökar är att vi har försäkrat bort FÅP (förmånsbestämd ålderspension).

Eftersom ingen avsättning finns för pensionsförmåner intjänade före 1998 ska dessa redovisas som ansvarsförbindelse inom linjen med pensionsförmåner. Denna ansvarsförbindelse uppgår till 266,2 mnkr för 2009, vilket är en ökning med 7,1 mnkr jämfört med 2008.

Pensionsförmåner intjänade före 1998 kostnadsförs vid uttagstillfället, eftersom ingen pensionsavsättning gjorts för dessa förmåner. Kostnaden 2009 uppgick till 9,6 mnkr. I takt med pensionsavgångar kommer denna kostnad att öka. Kommunfullmäktige gav, då budget 2009 fastställdes, kommunstyrelsen möjlighet att vid årets slut besluta om en partiell inlösen av kommunens pensioner intjänade före 1998 (ansvarsförbindelsen). Ingen sådan har gjorts under 2009.

4 Kontroll

Med det fjärde perspektivet kontroll avses avslutningsvis hur upprättade finansiella målsättningar och planer följs. En god följsamhet mot budget är ett uttryck för god ekonomisk hushållning. Risk och kontroll hänger samman på så vis att båda är mått på förmågan att hantera problematiska situationer.

En viktig förutsättning för att uppnå god ekonomisk hushållning är att kommunens budgetenheter klarar av att bedriva verksamheten med tilldelat budgetanslag, det vill säga att det finns en budgetföljsamhet i kommunen. Om budgetdisciplinen är svag måste reserver finnas inbyggda både i årsresultat och i likviditet. En god prognossäkerhet innebär att kommunen har lättare att korrigera eventuella svackor i ekonomin på kort sikt.

Årets tre första skatteprognoser från SKL pekade på allt sämre skatteintäkter med anledning av lågkonjunkturen. Detta innebar att kommunfullmäktige under våren beslutade om besparingar om ca 14,4 mnkr. I majprognosen har budgetenheter nas budgetar reducerats med denna besparing.

Totalt redovisades i maj ett underskott på 7,1 mnkr. Denna prognos byggde på att hela anslaget "Kommunstyrelsen (ks) till förfogande" skulle utnyttjas under året. Redan i samband

Budgetföljsamhet och prognossäkerhet

Nämndernas/förvaltningarnas budgetavvikelser, drift

Budgetavvikelse (mnkr)	Prognos maj*)	Delårs- prognos aug*)	Prognos okt*)	Bokslut *)
Grundskola inklusive skolbarnoms.	-0,9	-0,5	-0,5	2,0
Gymnasieskola	-1,0	-1,7	-3,3	-2,9
Förskoleverksamhet	0,0	0,0	0,1	-0,2
Kulturskola	0,0	0,0	0,0	0,0
Vuxenutbildning	0,0	-0,1	-0,1	-0,1
Personal o Ekonomi, Adm. service	0,4	1,5	1,7	3,1
Kultur	0,0	0,0	0,0	0,1
Fritid	0,0	0,0	0,1	0,2
Verksamhetsövergripande	0,0	0,0	-7,0	-14,3
Politik	0,0	-1,0	-1,0	-1,4
Revision	0,0	0,0	0,0	0,0
Överförmyndare	-0,1	-0,1	0,0	0,0
Räddningstjänst	0,4	0,4	0,4	0,4
Mark och Plan	0,8	3,2	3,5	3,6
IT/Bredband	0,0	0,0	0,0	0,2
Miljö och Hälsa	0,0	-0,1	-0,1	-0,1
Kost och Städ	-3,6	-1,8	-1,8	-1,6
Individ- och Familjeomsorg	-4,8	-1,3	-1,5	-1,5
Arbetsmarknadsenhet	0,0	0,0	-0,1	-0,1
Äldreomsorg	0,0	0,7	1,4	1,8
Handikappomsorg	0,0	1,0	1,5	2,1
Kommunstyrelsen	-8,6	0,3	-6,7	-8,8
Samhällsbetalda resor Götene	0,7	0,7	0,7	1,0
Gata-Park Götene	0,8	1,0	1,3	1,1
Fastighet Götene	0,0	0,0	0,3	0,7
Tekniska nämnden	1,5	1,7	2,3	2,8
Summa verksamheter	-7,1	2,1	-4,4	-6,0
Korrigerig **)	5,3	-	-	-
Summa verksamheter	-1,8	-	-	-

**) med anledning av utdelning Ks till förfogande.

*) Fr o m maj har KF:s ursprungliga budget reducerats med 14,4 mnkr. Redovisad budgetavvikelse utgår från den justerade budgeten.

med att kommunfullmäktige fastställde sin budget i november, nämndes att "Ks till förfogande" kunde nyttjas till IFO, kost och skolskjutsar. För att mildra underskottet på 7,1 mnkr bestämde kommunstyrelsen därmed i juni att dela ut 5,3 mnkr från "Ks till förfogande" för att täcka IFO:s kostnader (3,3 mnkr), ökade kostpriser (1,6 mnkr) och ökad skolskjutskostnader (0,4 mnkr). Efter beaktande av detta skulle majprognosen i stället ha uppgått till -1,8 mnkr.

Delårsprognosen redovisade ett bättre resultat på 3,9 mnkr jämfört med reviderad majprognos. Största förändringar av prognosen gäller bl.a.:

- Budgetenhet Mark och plan med +2,4 mnkr, vilket främst beror på att det inkommit en inträngsersättning från Vägverket på 1,1 mnkr samt att kapitalkostnaderna förväntades bli lägre p.g.a. att vissa områden inte exploateras under året.
- Budgetenhet Personal och ekonomi/Administrativ service +1,1 mnkr, vilket till största del berodde på att SKL utan föräning gjorde en återbetalning av medlemsavgifter.
- Budgetenhet Politik -1,0, vilket hänför sig till beslut från

Kulturarrangemang.

kommunstyrelsen om att utbetala 1 mnkr till Medeltidens Värld vilket inte var budgeterat.

- Budgetenhet Handikappomsorg +1,0, vilket till största del beror på senareläggning av boende för unga (ungdomsboendet) samt inom psykiatri ej utnyttjade omställningskostnader.

Kommunstyrelsen har en försämring av oktoberprognosen jämfört med delårsprognosen med ca 6,5 mnkr. Den största avvikelsen förklaras av att kommunfullmäktige beslutat om att återställa aktiekapitalet hos Medeltidens Värld med ca 7 mnkr.

I bokslutet redovisar budgetenheterna ett sammanlagt underskott på -6,0 mnkr. Från oktober har kommunstyrelsen fattat beslut om att ge Götene Industrier AB och Medeltidens Värld AB ett driftsbidrag på 4 mnkr vardera, vilket har redovisats under budgetenhet Verksamhetsövergripande. För övriga avvikelser se respektive budgetenhets redovisning.

Totalt sett redovisar samtliga budgetenheter en avvikelse vilket motsvarar 1,1 procent av nettobudgeten. Kommunstyrelsens budgetenheter redovisar en negativ snittavvikelse på 1,7 procent och för tekniska nämnden en positiv snittavvikelse på 12,1 procent.

Finansiering, budgetavvikelser

Budgeten för budgetenheterna reducerades under våren 2009 med anledning av sparförslag om 14,4 mkr med anledning av förväntad minskning av skatteintäkter. För att kunna följa skatteintäktsförändringen justerades inte budgeten för denna.

Budgetavvikelse (mnkr)	Prognos maj*)	Delårsprognos aug*)	Prognos okt*)	Bokslut *)
Skatter, statsbidrag och finansnetto	-11,0	-7,3	-6,7	-1,8

*) Den reduceringen av budgeten som gjordes i maj gällde bara budgetenheterna. KF:s budget och den justerade budgeten är den samma för skatter, statsbidrag och finansnetto.

Majprognosen visade på en negativ avvikelse för skatter, statsbidrag och finansnetto om 11 mnkr jämfört med budget. Skatteprognosen baserat på SKL visade på 14,9 mnkr lägre än budgeterat. Premien på sjukförsäkringen sänktes utan förvarning, vilket prognostiserades ge en positiv avvikelse på 2 mnkr. Pensionskostnaderna prognostiserades med en negativ avvikelse på 1 mnkr. Finansnettot förväntades ge ett överskott om 2,9 mnkr, beroende på främst det låga ränteläget. Under 2008 steg reporäntan och låg i september 2008 på 4,75 procent, då budgetberäkningen gjordes. Vid 2009 års ingång var reporäntan 2 procent för att under våren falla och vid majprognosen uppgå till 0,5 procent. Reporäntan påverkar de rörliga lånen.

I delårsprognosen redovisades en negativ avvikelse jämfört med budget om -7,3 mnkr, vilket är 4,1 mnkr bättre än i majprognosen. Skatteprognosen har nu förbättrats med 3,5 mnkr jämfört med majprognosen och visar nu på en avvikelse om -11,4 mnkr. Reavinst visar på en positiv avvikelse med 0,3 mnkr. Pensionskostnaderna visar på en ytterligare ökning med 0,3 mnkr (totalt 1,3 mnkr).

Oktoberprognosen visade på en budgetavvikelse om 6,7 mnkr, vilket är 0,6 mnkr bättre än i augusti. Avvikelsen beror främst på att skatteavräkningen för 2009 bedömdes bli 0,9 mnkr bättre än i augusti. (Nu 10,4 mnkr lägre än budget.)

I bokslutet redovisas ett underskott om -1,8 mnkr jämfört med budget, vilket är 4,9 mnkr bättre än i oktober. Skatteprognosen visar på ett underskott om 9,4 mnkr dvs. 1 mnkr bättre än i oktober. Personalomkostnadstillägget blev 5,2 mnkr lägre främst beroende av att det kom ett nytt besked i december om att ingen premie på sjukförsäkringen skulle tas ut (dvs. 3,2 mnkr mer än i oktoberprognosen).

Invigning nya E20.

Årets resultat

(mnkr)	Budget*)	Delårs- prognos) aug*	Prognos okt*)	Bokslut *)	Jämför Utfall med budget*)
Årets resultat	+5,9	+16,2	+10,4	+13,6	+7,7

*) Avser den av kommunfullmäktige fastställda budget i nov. 2008.

Kommunfullmäktiges budget som fastställdes i november 2008 hade ett budgeterat resultat på 5,9 mnkr, i enlighet med de finansiella mål som gäller. Därefter har budgeten justerats genom beslutade resultatöverföringar +1,1 mnkr samt besparingar +14,4 mnkr. I samband med denna nedjustering av kostnadsramen justerades inte budgeten för skatteintäkten, vilket medför att det budgeterade resultatet uppgick till 21,4 mnkr. Det budgeterade resultatet är därmed inte rättvisande då det inte är realistiskt att nå de budgeterade skatteintäkterna. På totalnivå bör jämförelsen göras mot den ursprungliga budgeten.

Under våren har åtgärder vidtagits för att möta de vikande skatteprognoserna. Denna återhållsamhet har gett utslag på budgetenheterna.

Årets resultat (+13,6) jämfört med det budgeterade resultatet (+5,9) blev 7,7 mnkr bättre.

Nämndernas/förvaltningarnas budgetavvikelser, investeringar

Budgetavvikelse (mnkr)	Prognos maj*)	Delårs- prognos aug*)	Prognos okt*)	Bokslut *)
Kommunstyrelsen	+16,1	+16,5	+16,7	+16,9
Tekniska nämnden	+23,9	+24,2	+26,3	+26,4
Summa	+40,0	40,7	43,0	+43,3

*) Avser den av kommunfullmäktige fastställda budget i november 2008 inkl budgetöverföringar från 2008 till 2009.

Redan i maj prognostiserades att 40 mnkr av investeringarna om totalt 64,7 mnkr inte skulle genomföras. De största avvikelserna inom kommunstyrelsen avser E20 industriområde (11,1 mnkr) och Bostadsområde Hälleklis (5 mnkr). Inom tekniska nämnden består de största avvikelserna av tillbyggnad

Västerbybadet 10,1 mnkr, anslutningsväg R44 11,8 mnkr och Stinsvägen Källby 1,1 mnkr. Prognosen håller i sig och det är samma avvikelser som redovisas i bokslutet.

Intern kontroll

Enligt kommunallagen har kommunstyrelsen i uppgift att leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter samt ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet. I syfte att ge kommunstyrelsen, nämnder och bolag ett verktyg för detta har en handlingsplan för den interna kontrollen utarbetats.

Under 2009 har kommunstyrelsen fattat beslut om följande nya internkontrollområden: Ersättning till familjehem, Attesteglemente, Reseersättning, Tidsrapportering av timanställda, Plats inom gymnasieskola, Investeringsrutin,

Härutöver ska internkontrollområdena för 2008 medtas. Dessa är: Anmälan av VAB (Vård av barn), Fakturaskanning, Köptrohet (förbrukningsinventarier och förbrukningsmaterial).

Dessa internkontrollområden har rapporterats till KS den 27 januari 2010. Nya internkontrollområden för 2010 håller på att tas fram.

Känslighetsanalys

Händelser	Förändring i mnkr
Ränteförändringar med 1 % på låneskulden, exklusive Vägverket	1,6
Löneförändring med 1 % inklusive po för samtlig personal i kommunen	3,9
Bruttokostnadsförändringar med 1 %	7,7
Förändring av försörjningsstödet med 10 %	0,5
Förändring av generella statsbidraget inklusive fastighetsavgift med 10 %	10,0
Förändrad utdebitering med 1 kr	21,9
Skatteintäkter vid förändring av befolkningen i kommunen med 100 invånare	3,8

I ovanstående sammanställning redovisas hur ett antal faktorer påverkar kommunens ekonomi. Där går bland annat att utläsa att varje procents löneökning innebär en kostnad för kommunen på 3,9 mnkr. En ökning av räntan med en procent 2009 skulle ha inneburit en ökad räntekostnad på lånen med 1,6 mnkr. Det är genom att sänka bruttokostnaderna, och då i första hand den största kostnadsposten personalkostnader, som en större resultateffekt kan uppnås.

Invigning nya E20.

Resultaträkning

(mnkr)	not	2009	2008
Verksamhetens intäkter	1	239,3	248,7
Verksamhetens kostnader	2	-774,8	-770,5
Avskrivningar	3	-16,5	-15,7
Verksamhetens nettokostnader		-552,0	-537,5
Skatteintäkter	4	463,5	445,5
Generella statsbidrag o utjämning	5	99,9	99,0
Finansiella intäkter	6	14,9	18,1
Finansiella kostnader	6	-12,7	-17,5
Resultat före extraordinaära poster		13,6	7,6
Extraordinära intäkter/kostnader			
Årets resultat	7	13,6	7,6

Finansieringsanalys

(mnkr)	not	2009	2008
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN			
Årets resultat		13,6	7,6
Justering för av- och nedskrivningar		16,5	15,6
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster	8	-2,0	-2,6
<i>Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital</i>		<i>28,1</i>	<i>20,6</i>
Ökning (-) / minskning (+) kortfristiga fordringar		2,0	5,7
Ökning (-) / minskning (+) förråd, varulager o expl tillg		1,0	0,2
Ökning (+) / minskning (-) kortfristiga skulder		31,8	11,8
Medel från den löpande verksamheten		62,9	38,3
INVESTERINGSVERKSAMHETEN			
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	9	-21,5	-33,6
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	10	3,0	9,8
Förvärv av immateriella anläggningstillgångar			
Försäljning av immateriella anläggningstillgångar			
Förvärv av finansiella anläggningstillgångar			-5,7
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar	11	0,5	
Medel från investeringsverksamheten		-18,0	-29,5
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN			
Nyupptagna lån		101,5	201,6
Minskning av långfristig skuld		-25,7	-10,7
Ökning (-) / minskning (+) av långfristiga fordringar	12	-86,3	-187,8
Medel från finansieringsverksamheten		-10,5	3,1
Summa medel från kommunens verksamhet		34,4	11,9
ÅRETS KASSAFLÖDE			
Likvida medel vid årets början		17,5	5,6
Likvida medel vid årets slut		51,9	17,5
Förändring likvida medel		34,4	11,9

Balansräkning

(mnkr)	not	2009-12-31	2008-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Mark, byggnader	13	262,1	258,1
Maskiner och inventarier	14	12,1	12,1
Summa materiella anläggningstillgångar		274,2	270,2
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Värdepapper, andelar	15	33,8	34,2
Långfristiga fordringar	16	523,6	437,3
Summa finansiella anläggningstillgångar		557,4	471,5
Summa Anläggningstillgångar		831,6	741,7
Omsättningstillgångar			
Förråd m.m.	17	8,5	9,5
Kortfristiga fordringar	18	56,6	58,5
Likvida medel		51,9	17,5
Summa Omsättningstillgångar		117,0	85,5
SUMMA TILLGÅNGAR		948,6	827,2
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital			
Balanserat eget kapital	19	255,3	247,6
Årets resultat		13,6	7,6
Summa eget kapital	20	268,9	255,2
Avsättningar	21	10,5	10,4
Skulder			
Långfristiga skulder	22	505,4	429,7
Kortfristiga skulder	23	163,8	131,9
Summa Skulder		669,2	561,6
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		948,6	827,2
PANTER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER			
Panter och därmed jämförliga säkerheter			
Obelånade panter			
Fastighetsinteckningar			
Ansvarsförbindelser			
Pensionsförpliktelser som inte har upptagits			
bland skulderna eller avsättningarna	24	266,2	259,1
Förvaltade gåvor med förbehåll			0,2
Borgensåtaganden	25	174,7	172,5

Notförteckning

Not 1 Verksamhetens intäkter	2009	2008
Bidrag	43,8	54,0
Taxor och avgifter	21,0	19,8
Hyror och arrenden	102,3	94,9
Försäljningsmedel	14,8	12,2
Försäljning av verksamheter o entreprenader	53,2	65,3
Försäljning av exploateringsfastigheter o anl tillg	3,3	0,4
Interna intäkter som kostnadsförs på investeringar	0,9	2,1
Summa	239,3	248,7

Verksamhetens intäkter minskade med 9,4 mkr (4%) och beror på att bidragsintäkter har minskat.

Not 2 Verksamhetens kostnader	2009	2008
Personalkostnader	391,1	399,3
Entreprenad o köp av verksamhet	184,1	163,4
Material	23,2	36,8
Övriga tjänster	68,2	75,7
Bidrag o transfereringar	49,1	33,4
Bränsle, energi	31,7	30,4
Hyror	27,4	31,5
Summa	239,3	248,7

Verksamhetens kostnader ökade med 4,3 mkr (0,5%). Att kostnadsökningen inte blev högre beror främst på tillfällig premiebefrielse på avtalsförsäkringar som minskade personalkostnaderna med 5 mkr.

Not 3 Avskrivningar	2009	2008
Avskrivningar enligt plan	16,5	15,7
Summa	16,5	15,7

Avskrivningarna beräknas på anläggningarnas anskaffningsvärde. Investeringar t o m anskaffningsåret 1992, skrivs av med början två år efter anskaffningsåret. Investeringar anskaffningsåret 1993 till 2005, skrivs av med början ett år efter anskaffningsåret. Investeringar anskaffningsåret 2006 och följande skrivs av med början kvartalet efter anskaffningens färdigställande.

Not 4 Skatteintäkter	2009	2008
Kommunalskatteintäkter		
Preliminära skatteintäkter	479,0	449,5
Slutavräkning 2008	0,5	-0,8
Prognos slutavräkning 2009	-15,8	-3,2
Summa	463,7	445,5

Not 5 Kommunalekonomisk utjämning	2009	2008
Fastighetsavgift	20,9	17,2
Inkomstutjämningsbidrag	106,2	107,6
Kostnadsutjämningsavgift	-19,1	-17,8
Regleringsavgift	-6,4	-6,0
Avgift till LSS-utjämning	-1,7	-2,0
Summa kommunalekonomisk utjämning	99,9	99,0

Förberedelser inför sjösättning – Hönsäters hamn, Hällekis.

Not 6 Finansiella intäkter och kostnader	2009	2008
Finansiella intäkter		
Räntor på utlämnade lån kommunens bolag	7,3	6,9
Räntor på utlämnade lån, övriga	6,1	8,4
Räntor på likvida tillgångar	0,3	2,3
Övriga finansiella intäkter	1,2	0,5
Summa	14,9	18,1
Finansiella kostnader		
Räntor långfristiga lån	12,4	16,1
Ränta på likvida medel	0,3	1,4
Summa	12,7	17,5
Summa finansnetto	2,2	0,6

Räntekostnader på långfristiga lån har minskat med 4 mkr beroende på sänkt ränta

Not 7 Årets resultat	2009	2008
Årets resultat	13,6	7,6
Realisationsvinst	-2,1	-0,4
Balanskravsresultat	11,5	7,2

Not 8 Justering för ej likviditetspåverkande poster	2009	2008
Nettoförändring av avsättning	0,2	0,4
Realisationsvinst	-2,2	
Aktietillskott Medeltidens Värld		2,0
Rättn av eget kapital		0,2
Balanskravsresultat	11,5	7,2
Summa	-2,0	2,6

Not 9 Förvärv av materiella anläggningstillgångar

	2009	2008
Bruttoinvesteringar	23,4	34,1
Investeringsinkomster	-1,9	-0,5
Nettoinvesteringar	21,5	33,6

Not 10 Försäljning av materiella anläggningstillgångar

	2009	2008
Försäljning tomter	3,0	
Försäljning Bowlinghallen		9,8

Not 11 Försäljning av finansiella anläggningstillgångar

	2009	2008
Bostadsrätter	0,1	
Avslut Stiftelsen Kinnekullegården	0,4	
Summa	0,5	0,0

Not 12 Ökning/minskning av långsiktiga fordringar

	2009	2008
AB GöteneBostäder	-1,3	32,1
Götene Vatten & Värme AB	-4,1	-5,1
Stiftelsen Kinnekullegården	-1,6	-1,0
Götene Industrier AB	-3,2	4,1
Medeltidens Värld AB	18,0	10,0
Vägverket	78,8	148,2
Lundsbrunn Golfklubb amortering	-0,1	
Götene Bowlingallians	-0,1	-0,4
Blomberg Båtsällskap	-0,1	-0,1
Summa	86,3	187,8

Not 13 Fastigheter och anläggningar

	2009	2008
Bokfört värde 1 januari (justerat pågående investeringar)	257,7	250,6
Planenliga avskrivningar	-12,9	-12,6
Försäljning av mark, bokfört värde	-0,9	
Årets nettoinvesteringar	18,2	20,0
Summa	262,1	258,0

Not 14 Inventarier

	2009	2008
Bokfört värde 1 januari (justerat med pågående investeringar)	12,4	11,4
Planenliga avskrivningar	-3,6	-3,0
Årets nettoinvesteringar	3,3	3,7
Summa	12,1	12,1

Not 15 Aktier, andelar, bost. rätter, grundfonder	2009	2008
<i>Aktier i kommunens bolag</i>		
AB GöteneBostäder	5,0	5,0
Götene Vatten & Värme AB	13,5	13,5
Götene Industrier AB	7,7	7,7
Medeltidens Värld AB	5,0	5,0
Destination Läckö-Kinne kulle AB	0,2	0,2
<i>Delsumma aktier i kommunens bolag</i>	<i>31,4</i>	<i>31,4</i>
<i>Aktier</i>		
Västtrafik	0,9	0,9
Årnäs Fastighets AB	0,1	0,1
<i>Delsumma Aktier</i>	<i>1,0</i>	<i>1,0</i>
<i>Andelar</i>		
Götene Folkets hus förening	0,3	0,3
<i>Bostadsrätter</i>		
Brf Götenehus nr 3	0,4	0,4
Brf Hästen	0,2	0,2
<i>Delsumma bostadsrätter</i>	<i>0,6</i>	<i>0,6</i>
<i>Grundfondskapital</i>		
Kommuninvest i Sverige AB	0,5	0,5
Stiftelsen Kinnekullegården		0,4
<i>Delsumma grundfondskapital</i>	<i>0,5</i>	<i>0,9</i>
Summa	33,8	34,2

Not 16 Långfristiga fordringar	2009	2008
Götene Vatten & Värme AB	73,4	77,5
Stiftelsen Kinnekullegården		1,6
AB GöteneBostäder	74,8	76,2
Medeltidens Värld	28,0	10,0
Götene Industrier AB	0,9	4,1
Summa kommunägda bolag och stiftelser	177,1	169,4
Vägverket, vägprojekt (1)	342,0	263,2
Lundsbrunns golfklubb (*)	2,3	2,4
Blombergs Villastads Vattenförsörjning(*)	0,7	0,7
Blomberg-Sjöåsen Västerplana (*)	0,4	0,4
Blombergs Båtsällskap (*)	0,5	0,5
Årnäs Fastighets AB	0,5	0,5
Sjökvärns Båtklubb (*)	0,1	0,2
Summa	523,6	437,3

Regionen står för räntekostnaderna för de långfristiga fordringar som avser Vägverket (1).
Kommunen har beviljat räntefria lån (*).

Not 17 Förråd	2009	2008
Exploateringsmark	7,4	7,9
Tekniska kontorets förråd	1,1	1,6
Summa	8,5	9,5

Not 18 Kortfristiga fordringar	2009	2008
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	30,6	29,4
Kundfordringar	17,6	22,1
Skattekonto och redovisning moms	8,4	7,0
Summa	56,6	58,5

Not 19 Balanserat eget kapital	2009	2008
Ingående balanserat eget kapital	247,7	246,7
Balansering av föregående års resultat	7,6	3,0
Aktieägartillskott Medeltidens Värld		-2,0
Utgående balanserat eget kapital	255,3	247,7

Not 20 Eget kapital	2009	2008
Rörelsekapital	-46,7	-44,2
Anläggningskapital	315,6	299,4
Summa	268,9	255,2

Not 21 Avsättningar	2009	2008
<i>Pensionsavsättningar</i>		
Ingående pensionsskuld	4,3	4,7
Årets pensionsskuldsförändring inkl löneskatt	-0,6	-0,4
Utgående pensionsskuld	3,7	4,3
<i>Övriga avsättningar</i>		
Avsättning befarad förlust grundfond Kinnekullegården		0,4
Avsättning befarad förlust fordring Kinnekullegården		0,9
Avsättning bidrag infrastrukturella bidrag Vägverket	4,8	4,8
Avsättning förlust Götene Folkets Park	2,0	
Summa avsättningar	10,5	10,4

Not 22 Långfristiga skulder	2009	2008
Ingående låneskuld	429,7	238,7
Återläggning av årets beräknade amorteringar	0,7	0,1
Årets faktiska amorteringar	-25,7	-10,0
Nya lån	100,7	201,6
Beräknad amortering och lösen av lån 2009	-0,7	-0,7
Långfristig leasingskuld	0,7	
Utgående låneskuld	505,4	429,7

De långfristiga skulderna ökade med 75,7 mkr (18%). Av nyupptagna lån (100,7 mkr) har kommunen lånat vidare 18 mkr till kommunala bolag, och 80 mkr till Vägverket för byggande av E 20 rondell.

Eftermiddagssol – Blombergs badplats.

Not 23 Kortfristiga skulder

	2009	2008
Semesterlöneskuld	24,8	23,9
Leverantörsskulder	30,4	23,6
Kortfristig del av långfristig lån	0,7	0,7
Pensionsutbetalning individuell del	11,9	11,8
Lagstadgade avgifter	7,6	7,9
Personalens källskatt	5,6	5,8
Övr upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	17,7	17,3
Prognos slutavräkning 2009 skatteintäkter	15,9	3,2
Förutbetalt konjunkturstöd	12,8	
Upplupna löner	3,1	3,4
Löneskatt pensionsutbetalningar individuella delen	3,8	3,4
Upplupna räntekostnader	2,3	2,5
Pågående projekt	10,5	10,0
Ägartillskott Medeltidens Värld AB	4,0	
Interimsposter Inköp o Faktura	3,8	7,8
Interimskonto kundreskontra	8,9	10,6
Summa	163,8	131,9

Not 24 Pensionsförpliktelser

	2009	2008
Pensionsförpliktelser	266,2	259,1

Avser pensionsförpliktelser inkl löneskatt, som inte har upptagits bland skulderna eller avsättningarna. Kostadsökningen 2005 är bokförd som en avsättning för partiell inlösen av pensioner med 4,3 mkr. 2006 har ytterligare avsättningar gjorts med 10,2 mkr.

Not 25 Borgensåtaganden

	2009	2008
Egna hem	1,2	1,4
Kommunalt ägda företag	39,1	54,7
RKHF Götene Äldreheim	128,0	110,4
Övriga åtaganden	6,4	6,0
Summa	174,7	172,5

Götene kommun har i november 2000 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga förpliktelser. Samtliga 248 kommuner som per 2009-12-31 var medlemmar i Kommuninvest har ingått likalydande borgensförbindelser. Mellan samtliga dessa kommuner har ingåtts ett avtal om hur ansvaret skall fördelas på varje medlemskommun vid ett eventuellt infriande av borgensansvaret. Principerna för denna fördelning sker efter en beräkningsmodell grundad på samtliga medlemskommuners respektive ägarandel i Kommuninvest. Götene kommun hade vid årsskiftet 2009/2010 en ägarandel i Kommuninvest som uppgick till 0,26 procent.

Redovisningsprinciper

En viktig del för att leva upp till redovisningens uppgift, att utgöra ett relevant bedömnings- och beslutsunderlag, är att olika redovisningsprinciper redovisas på ett öppet och informativt sätt. I detta avsnitt beskrivs de principer som används både i kommunens redovisning och i den sammanställda redovisningen.

Den kommunala redovisningen regleras av Lagen om kommunal redovisning. Därutöver lämnar Rådet för kommunal redovisning rekommendationer för kommunsektorns redovisning.

Götene kommun bedriver även verksamhet genom i första hand aktiebolag, men också genom kommunalförbund.

För bolagens redovisning lämnar Redovisningsrådet samt Bokföringsnämnden rekommendationer, anvisningar samt uttalanden. För kommunalförbund gäller Lagen om kommunal redovisning med vidhängande rekommendationer.

Gällande rekommendationer under 2009

Götene kommun följer Rådet för kommunal redovisnings utgivna rekommendationer. Rådet har följande uppdaterade rekommendationer publicerade:

- Nr 2.1 Särskild avtalspension och visstidspension
- Nr 3.1 Redovisning av extraordinära poster och upplysningar för jämförelsetal
- Nr 4.2 Redovisning av skatteintäkt
- Nr 6.2 Redovisning av bidrag till infrastrukturella investeringar (2009)
- Nr 7.1 Upplysningar om pensionsmedel och pensionsförpliktelser
- Nr 8.2 Sammanställd redovisning
- Nr 9 Klassificering av finansiella tillgångar
- Nr 10.1 Avsättningar och ansvarsförbindelser
- Nr 11.1 Materiella anläggningstillgångar
- Nr 12.1 Redovisning av immateriella tillgångar
- Nr 13.1 Redovisning av hyres- och leasingavtal
- Nr 14.1 Byte av redovisningsprincip, ändring av uppskattning och bedömningar samt rättelse av fel
- Nr 15.1 Redovisning av lånekostnader
- Nr 16 Redovisning av kassaflöden-/ Finansieringsanalys
- Nr 17 Värdering och upplysningar om pensionsförpliktelser
- Nr 18 Intäkter från avgifter, bidrag och försäljningar (2009)

Pensioner

Kommunens pensionsskuld redovisas enligt "blandmodellen", vilket innebär att all pension som intjänats före år 1998 inte tas upp som avsättning, utan redovisas som ansvarsförbindelse

inom linjen. Inom linjen tas också upp framtida förväntad särskild löneskatt. Utbetalningar avseende pensionsförmåner som intjänats före år 1998 redovisas som kostnad i resultaträkningen.

Pensionsförmåner intjänade fr.o.m. år 1998 redovisas som en kostnad i resultaträkningen och en avsättning i balansräkningen. Under avsättningar reserveras också särskild löneskatt motsvarande 24,26 procent av upptagen pensionsavsättning.

De kommunala bolagen omfattas inte av lagstiftningen inom kommunal redovisning och dess redovisning av pensioner enligt "blandmodellen".

Kommunen har använt sig av KPA:s prognos för att redovisa pensionsförpliktelserna inom linjen per den 31/12.

Leasing

Kommunen har ett leasingavtal som klassificerats som finansiell leasing. Övriga leasingavtal är operationell leasing.

Värdering av anläggningstillgångar

För att en investering ska betraktas som anläggningstillgång krävs en varaktighet på minst 3 år samt ett värde på minst 100 tkr.

Anläggningstillgångar värderas till anskaffningsvärde med tillägg för värdehöjande investeringar och med avdrag för planmässiga avskrivningar och eventuella nedskrivningar. Erhållna investeringsbidrag reducerar anskaffningsvärdet. Det innebär att Redovisningsrådets rekommendation nr 18 inte tillämpas. Denna rekommendation gäller dock fr.o.m. 2010 och behöver därmed inte tillämpas i detta bokslut.

Vid exploatering tar Götene kommun, fr.o.m. 2008, ut gatukostnadsersättning från fastighetsägaren i samband med försäljning av tomt. Gatukostnadsersättningen beräknas till 57 procent av försäljningspriset, vilket grundats på en tidigare beräkning av faktiska kostnader.

Avskrivningar

Avskrivningar bestäms med ledning av tillgångarnas anskaffningsvärde och beräknad nyttjandeperiod. Avskrivningar görs från den tidpunkt investeringen tas i bruk.

Sammanställd redovisning

Syftet med att upprätta sammanställda balans- och resultaträkning enligt KRL8:2 är att ge en helhetsbild av kommunens ekonomiska ställning oberoende av i vilken juridisk form verksamheten bedrivs.

Redovisningsrådets nya Rekommendation Nr 8.2 Sammanställd redovisning används ej utan tillämpas från och med 2010.

Den sammanställda redovisningen omfattar kommunen Götene kommun, Götene Vatten och Värme AB och AB Götene-Bostäder.

Den sammanställda redovisningen är upprättad enligt förvärvsmetoden, vilket innebär att anskaffningskostnaden för aktier i dotterbolag har eliminerats mot dotterbolagens egna kapital.

I balansräkningen för sammanställd redovisning uppdelas de obeskattade reserverna i en del som redovisas som uppskjuten skatteskuld under rubriken Avsättningar, samt i en del som redovisas som Bundet eget kapital.

Nämndredovisning

Kommunfullmäktiges verkställande organ är kommunstyrelsen, tekniska nämnden (gemensam nämnd tillsammans med Skara), miljö- och bygglovsnämnden individnämnden samt den tillfälliga arbetsmarknadsnämnden.

Miljö- och bygglovsnämnden, samt individnämnden är endast myndighetsnämnder utan ekonomiskt ansvar. Det ekonomiska ansvaret för dessa myndighetsnämnder ligger under kommunstyrelsen, och ekonomin redovisas under flera budgetenheter. Arbetsmarknads-

nämndens kostnader redovisas under budgetenhet Arbetsmarknadsenheten och kostnaderna för Rådet för trygghet och folkhälsa redovisas under budgetenhet Individ- och Familjeomsorg.

På följande sidor presenteras de nämnder där ekonomin redovisas dvs. Kommunstyrelsen och Tekniska nämnden.

Tillsammans med Skara har Götene kommun även en gemensam Service-nämnd, vilken Skara är huvudman för. Denna redovisas också här.

Kommunstyrelsen

Ordförande:
Bo Bergsten

Förvaltningschef:
Rogher Selmosson

Verksamhetsområde

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för planering, utveckling och uppföljning av hela kommunala verksamheten.

Ekonomiskt resultat

Tabell. Resultaträkning

(mnkr)	2009	2008	2007
Intäkter	134,7	131,9	127,8
Kostnader	-674,2	-654,0	-629,7
– varav personalkostnader	-353,1	-355,3	-346,9
Verksamhetens resultat	-539,5	-522,1	-501,9
Justerad budget *)	-530,7	-525,7	-499,2
Över-/underskott	-8,8	3,6	-2,7

*) Fr o m maj har KF:s ursprungliga budget reducerats med 14,4 mnkr. Redovisad budgetavvikelse utgår från den justerade budgeten.

Kommunstyrelsen redovisar en negativ budgetavvikelse på 8,8 mnkr. Av 21 budgetenheter är det 12 som redovisar budgetbalans eller budgetöverskott, medan nio budgetenheter har underskott jämfört med budget.

Budgetenheternas avvikelser 2009

Budgetavvikelse

(mnkr)	Justerad budget*)	Utfall	Avvikelse
Grundskola inklusive skolbarnomsorg	-135,3	-133,3	2,0
Gymnasieskola	-64,1	-67,0	-2,9
Förskoleverksamhet	-52,2	-52,4	-0,2
Kulturskola	-2,3	-2,3	0,0
Vuxenutbildning	-6,3	-6,4	-0,1
Personal och Ekonomi, Adm. service	-22,3	-19,2	3,1
Kultur	-5,5	-5,4	0,1
Fritid	-10,2	-10,0	0,2
Verksamhetsövergripande	-9,1	-23,4	-14,3
Politik	-5,6	-7,0	-1,4
Revision	-0,8	-0,8	0,0
Överförmyndare	-0,4	-0,4	0,0
Räddningstjänst	-7,1	-6,7	0,4
Mark och Plan	-12,4	-8,8	3,6
IT/Bredband	-1,1	-0,9	0,2
Miljö och Hälsa	-1,0	-1,1	-0,1
Kost och Städ	1,6	0,0	-1,6
Individ- och Familjeomsorg	-31,6	-33,1	-1,5
Arbetsmarknadsenhet	-1,1	-1,2	-0,1
Äldreomsorg	-115,8	-114,0	1,8
Handikappomsorg	-47,9	-45,8	2,1
Överskott	-530,7	-539,5	-8,8

*) Fr o m maj har KF:s ursprungliga budget reducerats med 14,4 mnkr. Redovisad budgetavvikelse utgår från den justerade budgeten.

För kommentar till avvikelsen se respektive budgetenhet.

Investeringar 2009

(mnkr)	Budget*)	Utfall	Avvikelse
Bibliotek, RFID-teknik	0,6	0,0	0,6
Hällekis skola, ombyggn	0,1	0,0	0,1
Källby förskola, inventarier	0,1	0,1	0,0
Lj/Vä förskola, inventarier	0,2	0,0	0,2
Inventarier verksamhetslokaler	0,1	0,1	0,0
Inventarier psykiatri	0,5	0,2	0,3
Markförvärv	0,8	1,3	-0,5
Summa	2,4	1,7	0,7
Exploatering (mnkr)	Budget*)	Utfall	Avvikelse
E 20 nytt industriområde	11,2	0,0	11,2
Hällekis, bostadsområde	5,0	0,0	5,0
Summa	16,2	0,0	16,2
Totala investeringar	18,6	1,7	16,9

*) Avser den av kommunfullmäktige fastställda budget i november 2008 inkl budgetöverföringar från 2008 till 2009.

Av kommunstyrelsens investeringsbudget på 18,6 mnkr har 1,7 mnkr nyttjats. Av besparingsskäl har inte införande av nytt utlåningssystem för biblioteket genomförts. Inventarier har köpts in till psykiatriboende för 0,2 mnkr, till ÅBO 1 för 0,1 mnkr och till Källby förskola för 0,1 mnkr. Markförvärv har gjorts i Källby för att användas som bytesmark. Iordningställande av det nya industriområdet vid E20 samt bostadsområdet i Hällekis har inte genomförts under 2009.

Medarbetare

	2009	2008	2007
Årsarbetare (snitt)	782	782	789
Antal anställda totalt per 31 dec	948	969	1 009
– varav tillsvidareanställda	881	880	886
– varav vikarier med månadslön	67	89	123
– varav heltid (%)	59	61	61
– varav deltid (%)	41	39	39
– varav kvinnor (%)	86	86	85
– varav män (%)	14	14	15
Månadsavlönad personal			
Medelålder	46,9	46,9	46,6
Genomsnittlig tjänstgöringsgrad	89,2	89,7	88,5
Medellön totalt	23 228	22 437	21 155
– varav kvinnor	22 871	22 096	20 745
– varav män	25 659	24 846	23 875
Personalomsättning tillsv.anställda	5,2	8,0	6,8

Medarbetare forts. -->

Invigning av Samtjänst, Polisen och Försäkringskassan.

Medarbetare forts.

(Antal)	2009	2008	2007
Sjukfrånvaro (%)			
29 år eller yngre	2,8	3,0	4,1
30-49 år	4,8	4,9	5,9
50 år eller äldre	5,5	6,3	7,4
Total sjukfrånvaro	4,9	5,3	6,4
Antal personer med sjukfrånvaro			
31 dec överstigande 59 dagar	35	43	51
– varav hel frånvaro	13	25	23
– varav partiell frånvaro	22	18	28

Medellönen har ökat med ca 800 kr, både för kvinnor och för män. Personalomsättningen har minskat till 5,2 procent. Andelen anställda med heltid har minskat till 59 procent.

Den positiva trenden med sjunkande sjukfrånvaro, till 4,9 procent, har fortsatt även under år 2009. Sjukfrånvaron har minskat för alla åldersgrupper. Även antalet personer med sjukfrånvaro överstigande 59 dagar har minskat.

Måluppfyllelse verksamhetsmål

Kommunstyrelsen följer årligen upp ett antal mål och resultat. I nedanstående tabell redovisas de mål och utfall som gäller för år 2009:

- En grön signal betyder att man *uppnått* det tänkta årsresultatet.
- En gul signal betyder att man *delvis uppnått* det tänkta årsresultatet.
- En röd signal betyder att man *inte uppnått* det tänkta årsresultatet.

Tabell: Kommunstyrelsens styrkort

Perspektiv	Mål	Resultat	Utfall	Analys
Medskapare	Tidiga mötesplatser med medborgarna	Tre minimässor genomförda i Götene under 2009.	● gul	Två minimässor har genomförts.
Utveckling	Ett gott näringslivsklimat	Fler företag i kommunen	● grön	Antalet företag har ökat.
		Den totala lönesumman har lokalt ökat över genomsnittet.	● röd	Totala lönesumman har inte ökat mer än genomsnittet.
		Götene ligger bland de 100 bästa på näringslivsindex	● grön	Kommunen ligger på plats 38 och har förbättrats med 26 placeringar under 2009.
	Ökat invånarantal	13 130 invånare 1 nov 2009	● grön	Antalet invånare 1 nov 2009 uppgick till 13 145 st.
Arbetssätt	Effektiv verksamhet genom samarbete och god samverkan.	Etablerade samarbets- och samverkansprojekt har ökat.	● grön	Samverkan har ökat. Nya exempel: LOV-utredning, VoO-college, sjuksköterskeutbildning
	En bra kommunal service	Tjänstegarantierna är utvärderade och reviderade.	● röd	Utvärdering genomförd men revidering ej klar.
		Nöjdhetsindex (NKI) ska uppgå till minst 80 inom äldreomsorgen för såväl hemtjänst som äldreboende.	● röd	Hemvård 78 Särskilt boende 81
		Andel (%) som uppnått målen i alla ämnen i åk 9 ska vara mellan 85-100%	● röd	81,8% har uppnått målen i alla ämnen i åk 9
		Andel (%) behöriga till nationella gymnasieprogram ska vara mellan 90-100%	● grön	91,1 % behöriga till gymnasiet
Ekonomi	God ekonomiskushållning i ett finansiellt perspektiv:			
	1. Det årliga resultatet i förhållande till skatteintäkter och generella statsbidrag skall uppgå till 2 procent, + / - 1 procent.	2009: 1 %	● grön	Årets resultat uppgår till 13,6 mnkr, vilket motsvarar 2,4 procent i förhållande till skatteintäkter och generella statsbidrag.

Forts. Kommunstyrelsens styrkort -->

Så här arbetar nämnden med:

Jämställdhet

Likabehandlingsplanen har inte färdigställts under 2009, men beslut är taget om förlängning av gällande Jämställdhetsplan (under 2009 i avvaktan på Likabehandlingsplanen). Arbeta med Riktlinjer för Likabehandling inleddes under året. Ett första utkast har utarbetats genom vägledningsdiskussioner med kommunstyrelsens arbetsgrupp samt med de fackliga organisationerna, varvid materialet ytterligare har bearbetats.

De två genuspedagoger förskola och skola haft till sitt förfogande avslutade sitt arbete under våren. Skolorna förväntas nu arbeta vidare enligt de planer som dragits upp för verksamheten på respektive enhet.

Vård och Omsorg har medverkat i projektet som ibland benämns "Våld i nära relationer" ibland benämns "Kvinnofridsprojektet". All personal inom Vård och Omsorg har genomgått en halvdagsutbildning.

Hållbar miljö

Arbetet med miljöfrågorna är numera väl inarbetat i det vardagliga arbetet. En satsning med miljöpris diskuteras.

Ansökan till UNESCO om att utses till ett biosfärområde, tillsammans med grannkommunerna Lidköping och Mariestad, är inskickad och under behandling. Genom biosfärkonceptet ökar vi möjligheten att skapa en ekonomisk utveckling som är ekologiskt och socialt hållbar. Två projekt har startats under året: Ekoturism och Fiske.

Kommunen arbetar med biogassatsningar som är ett led i målsättningen att bli en fossiloberoende kommun.

Sopsortering sker på gruppboenden inom Handikappomsorgen, på äldreboenden och i hemvårdslokaler.

Tillgänglighet för funktionshindrade

Vid projekteringen av den nya förskolan har stor vikt lagts vid anpassning till funktionshindrades behov.

Ett fortsatt arbete med tillgängligheten på vår hemsida samt utveckling av servicen inom Medborgarkontoret. Under året har t.ex. samarbetsavtal med Polisen och Försäkringskassan tecknats som möjliggör en utökad service i Medborgarkontoret för våra besökare.

I förslaget till Handikapplan finns tillgänglighet med som ett viktigt fokusområde.

De ny- och ombyggnationer som pågår inom Vård och Omsorg har förbättrat tillgängligheten för personer med funktionshinder. På Mötesplatsen i Helenagården finns mycket information som är lättillgänglig för alla. Informationsbroschyrer skrivs mer lättförståeliga, t.ex. för trädgårdstjänst, service-tjänster m.m.

Barnkonventionen

Hänsyn tas till Barnkonventionen i alla beslut. Den värdegrund som Barnkonventionen står för är en naturlig del i allt arbete inom förskola och skola.

Rådet för trygghet och folkhälsa

Rådet är ett politiskt samverkansorgan med politiker från kommunen och Västra Götalandsregionen samt med tjänstemän företrädande olika organisationer och myndigheter. Organisatoriskt lyder rådet under kommunfullmäktige. Styrkort har under året arbetats fram för verksamheten.

Rådet bidrar till att utveckla samarbetsformer genom stimulansbidrag till olika projekt. Under 2009 har tio stimulansprojekt genomförts. Ett av dessa, "Yngre möter äldre", tilldelades ett folkhälsopris av Hälso- och sjukvårdsnämnden västra Skaraborg.

Tabell: Kommunstyrelsens styrkort forts.

Tabell: Kommunstyrelsens styrkort forts.				
Perspektiv	Mål	Resultat	Utfall	Analys
Ekonomi	2. Soliditeten inkl pensionsskuld ska år 2010 vara minst lika högt som år 2006, dvs. 7,8 % inklusive lån till Vägverket	2009: 90,3 mnkr (2010: 9,0 mnkr)	● röd	Soliditeten inklusive pensionsskulden (ansvarsförbindelsen) är 2009 0,3 procent. Därmed uppnås inte 2006 års nivå (7,8 procent). Orsaken till att 2006 års soliditetsnivå inte kan uppfyllas beror främst på den uppräknade av pensionsskulden (ansvarsförbindelsen) som gjordes under 2007. För att nå en soliditet på 7,8 procent borde årets resultat ha uppgått till ca 85 mnkr (ej 90,3 mnkr som beräknades i budgeten).
	3. Utdebitering ska hållas oförändrad.	21,50 kr	● röd	Utdebitering har utökats med 40 öre och uppgår till 21,90 kr. Målet är inte uppfyllt.
	4. Likviditeten skall hållas på lägsta rimliga nivå ca 10 mnkr	2009: 10 mnkr (2010: 10 mnkr 2011: 10 mnkr)	● röd	Likviditeten låg på 51,9 mnkr. Målet är inte uppfyllt.
	5. Investeringsvolym perioden 2007 - 2010 högst 80 mnkr	2007-2009: 44 mnkr; (2007-2010: 49 mnkr)	● grön	Övriga investeringar för 2007 till och med 2009 uppgår till 42,0 mnkr (2007: 19,4 mnkr 2008: 15,0 mnkr och 2009: 7,6 mnkr). Detta är 2 mnkr lägre än delmålet. Delmålet är uppfyllt.
	6. Exploateringsnivån perioden 2007 - 2014 högst 80 mnkr	2007-2009: 60 mnkr; (2007-2010 76 mnkr; 2007-2011 82 mnkr)	● grön	Exploateringsinvesteringar för 2007 till och med 2009 uppgår till sammanlagt 27,8 mnkr (2007: 5,1 mnkr 2008: 8,8 mnkr och 2009: 13,9 mnkr). Det är 32,2 mnkr lägre än delmålet. Delmålet är därmed uppfyllt.

Budgetenhet:

Grundskola inklusive skolbarnomsorg

Verksamhetsområde

Inom budgetenheten grundskola återfinns skolformerna förskoleklass, grundskola och obligatorisk särskola samt skolbarnomsorg i form av fritidshem för elever upp till 12 år.

Viktigaste aktuella statliga styrdokument är: Skollag, Läroplan för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet (Lpo94) samt Kursplaner och "Allmänna Råd för Fritidshem".

Verksamhet bedrivs på sju skolor inom kommunen, varav två i Götene tätort för elever 13-16 år och de övriga fem för elever 6-12 år är lokaliserade i de fyra tätorterna. Skolbarnomsorgen är organisatoriskt integrerad med kommunens skolor för yngre elever.

Ekonomiskt resultat*Resultaträkning*

(mnkr)	2009	2008	2007
Intäkter	10,9	10,3	6,1
Kostnader	-144,2	-145,9	-139,5
– varav personalkostnader	-88,5	-85,8	88,7
Verksamhetens resultat	-133,3	-135,6	-133,4
Justerad budget	-135,3	-136,2	-134,6
Över-/underskott	2,0	0,6	1,2

Budgetenhet Grundskola visar ett överskott på cirka 2 mnkr år 2009, varav 1 mnkr beror på lägre kostnader än beräknat för grundsärskolan (pga. färre elever) och 200 tkr beror på lägre skolskjutskostnader. Det övriga överskottet är en effekt av de besparingsåtgärder som infördes under 2009 vilket inneburit en allmän ekonomisk återhållsamhet både vad gäller personalinsatser och inköp av inventarier och datorer.

Medarbetare*Medarbetarstatistik*

	2009	2008*)	2007*)
Årsarbetare (snitt)	204	219	226
Tillsvidareanställda per 31 dec	218	231	240
Antal anställda totalt per 31 dec	233	257	267
– varav heltid (%)	79	80	80
– varav deltid (%)	21	20	20
Total sjukfrånvarotid (%) under året	3,1	4,1	5,0

*) År 2007 och 2008 var grundskola och skolbarnomsorg separata budgetenheter, uppgifterna för dessa år är därför summerade i efterhand.

Antalet anställda inom grundskolan har minskat under 2009 i samband med bl.a. pensionsavgångar. Med anledning av att elevunderlaget inom grundskolan börjat minska har berörda tjänster inte ersatts.

Måluppfyllelse

Övergripande mål/uppdrag: Alla elever når målen

Kommunstyrelsens förväntade resultat:

- Etablerade samarbetssamverkansprojekt har ökat
- Tjänstegarantierna är utvärderade och reviderade
- Andel som uppnått målen i alla ämnen i åk 9 skall vara mellan 85-100 procent
- Andel behöriga till nationella gymnasieprogram ska vara mellan 90-100 procent.

Följande samarbetsprojekt har startat under budgetåret:

- Projekt Hemmaplanslösningar (Elevehälsan i samarbete med IFO och rådgivningscentrum)
- Coachningsprojekt (Elevehälsan i samarbete med Barnhabiliteringen)
- EU-projekt Europeareportrar (Lundabyn i samarbete med Frankrike, Italien och Spanien)

Tjänstegarantin för grundskolan är utvärderad. Denna garanti har inte haft någon större betydelse för brukarna eller verksamheten. En ny tjänstegaranti har utarbetats, men den har ännu inte antagits av kommunstyrelsen.

Resultaten från elevernas slutbetyg i åk 9 visar att kommunen inte nått det övergripande målet. Resultaten ligger på lägre nivå jämfört med 2008, men på ungefär samma nivå som riket.

Götene - Slutbetyg åk 9

	2009	2008	2007
Genomsnittligt meritvärde	200,7	211,6	206,6
Andel (%) behöriga till nationellt program	91,1	93,8	93,6
Andel (%) som nått målen i alla ämnen	81,8	85,6	84,8
Andel (%) som saknar betyg i alla ämnen	3,0	0,0	1,0
Andel (%) som saknar betyg i alla ämnen	3,0	0,0	1,0

Det genomsnittliga meritvärdet har sjunkit väsentligt jämfört med föregående år. Det är framförallt på den ena 7-9 skolan som skillnaden är påtaglig. Vid denna skola har det vid jämförelse mellan det faktiska genomsnittliga meritvärdet och det beräknade värdet enligt SALSA¹⁾ visat sig att resultatet är sämre än vad som förväntats. Orsaker till detta kan vara förändringar i skolans organisation och fler elever med utländsk bakgrund som man inte haft kompetens att möta. Skolan skriver i den egna kvalitetsredovisningen under rubriken "Åtgärder till förbättring" att de skall arbeta med att förbättra rutinerna kring åtgärdsprogram.

Kommunstyrelsens förväntade resultat angående samarbetsprojekt, tjänstegaranti samt genomsnittligt meritvärde är uppnådda. Däremot är inte resultatet avseende andelen som ska ha klarat målen i alla ämnen helt uppnått.

Fotnot ¹⁾: SALSA är ett analysverktyg som bygger på en statistisk modell. Modellen baseras på elevsammansättningen avseende bl.a. föräldrars utbildningsnivå, utländsk bakgrund och könsfördelning. I modellen beräknas ett meritvärde som sedan jämförs med kommunens faktiska värde.

Hällekis skola blev certifierade som en trygg, säker och utvecklande skola.

En elevenkät avseende arbetsmiljö som genomfördes i åk 2, åk 5 och åk 8 visade ett något förbättrat resultat jämfört med föregående år. Anmärkningsvärt är dock att resultaten på de frågor i enkäten för åk 8 som handlar om elevernas inflytande på sitt eget lärande är lågt. Eleverna tycks inte uppleva att de får vara med att påverka. Detta blir mycket tydligt när endast 77 procent anser att de får vara med om att bestämma hur de skall redovisa sina kunskaper. Många av läsårets 8:or var heller inte nöjda med den inre och yttre miljön.

Viktiga händelser under året

Under 2009 fattades beslut om allmänna besparingar, vilket innebar en justering av årsbudgeten per 090531. Besparingar som berörde budgetenheten Grundskola/skolbarnomsorg omfattade färre antal lärare inför läsåret 2009/2010, minskade läromedelsinköp, minskade inventarieinköp, minskade IT-satsningar samt en allmän schablonbesparing hos enheterna.

Fr.o.m. 1 augusti 2009 gäller ett nytt upphandlingsavtal avseende skolskjutskostnader som medfört ökade kostnader för budgetenheten. Kommunstyrelsen har under året tillskjutit 400 tkr (på halvårsbasis) för att kompensera dessa kostnadsökningar.

Kostpriserna har ökat 2009 och kommunstyrelsen har tillfört budgetenheten 1 250 tkr för att kompensera dessa prisökningar.

Västerbyskolan deltog i förberedelser för ett nytt EU-projekt i samarbete med bl.a. England. Temat för projektet kommer att bli Företagsamt lärande.

Hällekis skola blev certifierade som en trygg, säker och utvecklande skola.

På Fornängsskolan och Västerbyskolan började arbetslag att arbeta enligt modellen "Entreprenöriellt lärande", vilket innebär att elevers projektarbete vävs samman med metoder för inflytande och delaktighet.

Samverkansprojektet mellan skola, handikappomsorg, familjeenheten och rådgivningscentrum har avslutats under året. En rutin för kontakter mellan de verksamheter som arbetar med barn och ungdom har tagits fram.

Framtiden

Elevantalet beräknas minska med cirka 40 elever inför läsåret 2010/2011. Detta medför att behovet av personal kan komma att minska inför höstterminen 2010.

1 juli 2011 träder en ny skollag i kraft. En tydlig inriktning i den nya lagen är att eleven och elevens rättigheter är prioriterade, inte minst avseende frågor kring likabehandling och kränkningar. Detta tillsammans med ett utökat överklagande-

instrument kommer att ställa mycket stora krav på skolor att verka för efterlevnad av lagen. Utökade resurser för utredningar och juridisk kompetens kan komma att bli nödvändiga.

Nya kursplaner ska implementeras. Staten ställer medel till förfogande för centralt arbete. Övrigt arbete måste kommunen ansvara för.

Inom grundskolan finns ett mycket stort uppdämt behov av utbyte av inventarier liksom satsning på IT-utrustning. I dessa fall måste hållbara ekonomiska lösningar skapas för att avhjälpa de största bristerna.

En annan viktig fråga för framtiden är kompetensnivå och kompetensförsörjning. Inom några år ökar behovet av personalrekrytering på grund av stora pensionsavgångar. Detta måste mötas med åtgärder i god tid. Även behörigheten hos den nuvarande personalen måste uppmärksammas och åtgärdas, då den nya skollagen ställer ökade krav på personalens kompetens.

I SKL:s rapport om framgångsrika skolkommuner lyfts utvecklings- och karriärtjänster fram som mycket viktiga framgångsfaktorer. Detta är satsningar som måste fortsätta och utökas.

Lokalmässigt behöver Hällekis skola inklusive förskoledelen byggas om och renoveras. Det pågår för närvarande en översyn av hur detta ska kunna genomföras. En viss lokalminskning i tätorten behöver mötas med organisationsöversyn av Kunskapscenter för att minimera kostnaderna.

Nyckeltal

	2009	2008	2007
Kostnad per elev i grundskola (kr)	77 176	75 882*)	73 246
Antal elever inklusive förskoleklass och grundsärskola (hemkommun)	1 585*)	1 641*)	1 679
Antal lärare på 100 elever i grundskolan (exklusive förskoleklass)	8,6	8,6	8,5
Antal elever med skolbarnomsorg (per 15 oktober)	465	469	454
Kostnad per plats i skolbarnomsorg	23 540	23 861	23 066
Inskrivna barn per årsarbetare inom skolbarnomsorg	21,3	20,4	19,6

*) Uppgift om elevantal år 2009 baseras på statistik från KIR (kommuninvånarregistret), medan föregående års uppgifter är hämtad från räkenskapsammandraget. Uppgifterna för 2008 avseende elevantal och kostnad per elev är justerade jämfört med årsredovisningen 2008, eftersom grundsärskoleeleverna då inte var medräknade.

De stora barnkullarna från åren 1990-1992 har börjat lämna gymnasiet vilket kommer att medföra en minskning av antalet gymnasieelever.

Budgetenhet:

Gymnasieskola

Verksamhetsområde

Inom budgetenheten gymnasieskola återfinns skolformerna gymnasieskola och gymnasiesärskola. Viktigaste aktuella statliga styrdokument är: Skollag, Läroplan för de frivilliga skolformerna (Lpf94) samt Kursplaner. Merparten av Göteborgs gymnasieelever får sin utbildning i någon av grannkommunerna.

Inom ramen för kommunens egen gymnasieverksamhet finns Individuella programmet, som omfattar både IV-klass (för dem som behöver komplettera betyg för att uppnå behörighet till gymnasieskola), IV-gymnasium (för dem som har grundskolebetyg men av olika skäl skrivits ut från nationella program), IV-praktik och IV-entreprenör. Verksamheten har dessutom ett uppföljningsansvar som innebär att alla ungdomar i kommunen upp till 20 år har någon form av sysselsättning.

Ekonomiskt resultat

Resultaträkning

(mnkr)	2009	2008	2007
Intäkter	0,5	0,6	0,6
Kostnader	-67,5	-62,9	-57,5
– varav personalkostnader	-1,9	-2,0	-2,0
Verksamhetens resultat	-67,0	-62,3	-56,9
Justerad budget	-64,1	-60,7	-53,4
Över-/underskott	-2,9	-1,6	-3,5

Budgetenheten Gymnasieskola visar ett underskott på cirka 2,9 mnkr på helårsbasis, varav 2,8 mnkr avser ökade kostnader för köp av verksamhet och elevassistenter samt att 100 tkr avser kostnader för kost på IV-programmet.

Under hösten 2009 fastställdes en ny prislista för Gymnasium Skaraborg som innebar högre prishöjning än beräknat för köp av verksamhet. Vidare har antalet elever varit högre 2009 än vad som beräknades vid budgeteringstillfället samt att förväntade utflyttningar i åldersgruppen uteblivit.

Medarbetare

Medarbetarstatistik

	2009	2008	2007
Årsarbetare (snitt)	5	5	4
Tillsvidareanställda per 31 dec	5	5	4
Antal anställda totalt per 31 dec	5	5	5
– varav heltid (%)	80	100	100
– varav deltid (%)	20	0	0

En anställd på IV-programmet har under året valt att gå ned i arbetstid.

Måluppfyllelse

IV-programmets övergripande mål/uppdrag: Elever på IV-programmet skall läsa upp sina grundskolebetyg, så att de får behörighet till gymnasiet alternativt erbjuda dem annan verksamhet som leder dem till egenförsörjning.

IV-programmets förväntade resultat:

- *Medskapare* – elever finner och kvalificerar sig till vägar vidare i livet med goda livschanser
- *Utveckling* – ytterligare renodla IV-klass som studieförberedande verksamhet
- *Arbetsätt* – individualiserat, behovsanpassat, strukturerat och flexibelt
- *Ekonomi* – hög genomströmning genom gymnasieskolan
- *Livskvalitet och hälsa* – hög livskvalitet och god hälsa bland eleverna.

Kommunstyrelsens förväntade resultat:

- Etablerade samarbets-samverkansprojekt har ökat.

Inom budgetenheten gymnasieskola återfinns skolförmerna gymnasieskola och gymnasiesärskola.

Det pågår ett samarbete mellan IV-programmet, kommunala vuxenutbildningen och flyktingenheten. Deltagarna inom de olika verksamheterna läser gemensamma kurser.

IV-programmets resultat är uppnått, förutom att man inte nådde målet ”hög livskvalitet och god hälsa bland eleverna” som förväntat. Kommunstyrelsens resultat är uppnått.

Viktiga händelser under året

Under 2009 beslutades om allmänna besparingsåtgärder, vilket medförde en justering av årsbudgeten per 090531. De besparingar som avsåg budgetenheten Gymnasieskola berörde endast IV-programmet. Personalkostnaderna skulle minskas med 150 tkr, vilket medförde att en tjänst togs bort i samband med pensioneringar hösten 2009.

En ny prislista fastställdes för Gymnasium Skaraborg.

Det genomfördes en studieresa till riksdagen i Stockholm tillsammans med studerande från flyktingenheten och kommunala vuxenutbildningen.

IV-arbetslaget har integrerats med komvux-arbetslaget, vilket lett till större möjligheter till samverkan mellan de olika verksamheterna.

Nyckeltal

	2009	2008	2007
Kostnad per elev (kr)	102 714	96 561*)	93 771*)
Antal elever boende i Götene	652	645*)	607*)
Antal elever med Götene som skolkommun (IV-programmet)	26	34	45

*) Uppgifterna för år 2007 och 2008 avseende elevantal respektive kostnad per elev är justerade jämfört med årsredovisningen 2008, eftersom gymnasiesärskoleeleverna inte var medräknade. Det genomsnittliga antalet elever år 2009 är beräknade på nytt sätt inför 2009 varför antalet elever inte kan jämföras fullt ut mellan åren.

Den genomsnittliga kostnaden per elev har ökat mellan år 2008 och 2009. Detta beror främst på utökade kostnader för köp av verksamhet avseende både ordinarie gymnasieskola och gymnasiesärskola.

Framtiden

De stora barnkullarna från åren 1990-1992 har börjat lämna gymnasiet vilket under kommande år kommer att medföra en minskning av antalet gymnasieelever.

Ett system för att följa elever i åldern 16-20 år måste utformas. Detta är viktigt ur flera perspektiv: ekonomisk uppföljning, kommunens uppföljningsansvar och elevens rättigheter.

Gymnasieskolan står inför en stor genomgripande reform, Gymnasium 2011, som ska träda i kraft 1 juli 2011. Detta ställer stora krav på de kommuner inom Gymnasium Skaraborg som tar emot elever från Götene.

Det råder stor osäkerhet kring IV-programmets framtid. De IV-programinriktade utbildningarna förläggs på gymnasie-orterna. Vidare har det föreslagits att s.k. preparandutbildningar ska införas, som ska förbereda obehöriga grundskoleelever för gymnasiestudier, men det är ännu oklart hur detta ska utformas.

Ensamkommande flyktningbarn bedöms ge ökade kostnader för framför allt gymnasieskolan, vilket det i nuläget saknas budget för.

Budgetenhet:

Förskoleverksamhet

Verksamhetsområde

Verksamheter som ingår i budgetenheten Förskoleverksamhet är pedagogisk omsorg (tidigare familjedaghem) och förskola (inklusive allmän förskola) samt vårdnadsbidrag. Förskolan har en egen läroplan, Lpfö 98, och den är obligatorisk för förskolan. För familjedaghem gäller "Allmänna Råd för Familjedaghem" och Lpfö 98 är rådgivande. Förskolor finns i Göteborgs fyra tätorter, liksom familjedaghem som även finns i Årnas.

Ekonomiskt resultat

Resultaträkning

(mnkr)	2009	2008	2007
Intäkter	14,1	10,2	9,5
Kostnader	-66,5	-60,4	-56,4
– varav personalkostnader	-45,9	-45,5	-43,1
Verksamhetens resultat	-52,4	-50,2	-46,9
Justerad budget	-52,2	-50,5	-45,0
Över-/underskott	-0,2	0,3	-1,9

Budgetenheten förskoleverksamhet visar ett underskott på 0,2 mnkr år 2009. Orsaken är projekteringskostnader för kommunens planerade nya förskola.

Medarbetare

Medarbetarstatistik

	2009	2008	2007
Årsarbetare (snitt)	123	123	128
Tillsvidareanställda per 31 dec	132	132	138
Antal anställda totalt per 31 dec	138	143	149
– varav heltid (%)	79	78	81
– varav deltid (%)	21	22	19
Total sjukfrånvarotid (%) under året	5,7	6,1	8,0

Måluppfyllelse

Övergripande mål/uppdrag: Innehållet skall leda till att barn omfattas av vårt samhälles gemensamma normer och demokratiska värderingar samtidigt som de skall utveckla en förståelse för sig själva och sin omvärld.

Kommunstyrelsens förväntade resultat:

- Etablerade samarbets-samverkansprojekt har ökat.
- Tjänstegarantierna är utvärderade och reviderade.

Inga nya samarbetsprojekt har startat under året. Det har upplevts att det inte funnits behov. Dock har intresset för EU-projekt konkretiserats genom olika förberedelser.

Tjänstegarantin för förskolan är utvärderad. Denna garanti har inte haft någon större betydelse för brukarna eller verksamheten. En ny tjänstegaranti har utarbetats, men den har ännu inte antagits av kommunstyrelsen.

Kommunstyrelsens resultat är uppnått för tjänstegarantin, men inte avseende etablerade samarbetsprojekt.

Förskolerektorerna bedömer sin måluppfyllelse som god. I sina analyser av verksamheterna beskriver de dock att det behövs ytterligare utveckling. De anger både möjligheter och hinder.

Under året gjorde förskolerektorerna en gemensam kompetensutvecklingsplan för att all förskoleverksamhet i kommunen skall utveckla ett arbetssätt som har sin grund i "Reggio Emilia"-pedagogiken. Under året påbörjades en kompetensutveckling i den här riktningen, genom att personalen läste litteratur som bl.a. handlade om "det kompetenta barnet" samt gjorde studiebesök på förskolor som tillämpar "Reggio Emilia"-inspirerat arbetssätt. I enheternas kvalitetsredovisningar syns att detta satt spår i verksamheten. Man beskriver aktiviteter som startas utifrån barnperspektiv. Det framgår t.ex. att personalen ställer fler öppna frågor till barnen för att stimulera deras nyfikenhet och lust till lärande.

Jämförelseprojektet "En jämförelse av kommunens Förskola och Familjedaghem ur ett medborgarperspektiv" visar dock på att ovanstående pedagogik inte tillämpas fullt ut. Det är lågt resultat på de påståenden om barnens delaktighet som förskoleverksamheterna själva besvarat. Påståendena var:

- Barnen deltar i planeringen av veckans aktiviteter efter förutsättningar och vilja.
- Barnens synpunkter används som grund för hur den fysiska miljön utformas.
- Barnen deltar aktivt i utvecklingssamtalet efter förutsättning och vilja.

I jämförelseprojektet ingick en föräldraenkät som belyste olika frågeställningar. Ungefär hälften av föräldrarna var nöjda med hur verksamheten utvecklade barnens nyfikenhet och lust att lära.

Ungefär hälften av föräldrarna var mycket nöjda med den information de fick om barnens utveckling medan endast en av tre föräldrar var mycket nöjda med sin möjlighet till inflytande över verksamheten.

Jämförelseprojektet pekar alltså på att förskoleverksamhetens arbetssätt inte håller den höga nivå som enheterna själva bedömt. Orsaken till detta kan vara att man inte arbetat med läroplanen för förskolan i tillräcklig utsträckning. Läroplanen för förskolan har till vissa delar visat sig vara ottydlig och det har funnits olika tolkningar på tillämpning. Av den orsaken finns nu förslag till ny läroplan för förskolan.

Viktiga händelser under året

Under 2009 fattades beslut om allmänna besparingsåtgärder, vilket medförde en justering av årsbudgeten 090531. De besparingar som berörde budgetenheten Förskoleverksamhet var huvudsakligen minskade inventarieinköp, minskade personalinsatser, minskat antal dagbarnvårdare samt generella schablonbesparingar ute på enheterna.

Barnteater – Förskolor finns i Götene fyra tätorter, liksom familjedaghem som även finns i Årnäs.

Den 1 januari 2009 infördes vårdnadsbidrag i Götene kommun och den 1 juli tillkom s.k. "barnomsorgspeng" i syfte att öka föräldrarnas valfrihet att välja olika former av pedagogiska verksamheter för sina barn.

Prästgårdsängens förskolor deltog i förberedelser för ett nytt EU-projekt 2010 i samarbete med bl.a. Island. Temat för projektet kommer att bli Reggio Emilia.

Hällekis förskola certifierades som en trygg, säker och utvecklande förskola.

Den nybyggda avdelningen på Ljungsbackens förskola togs i bruk.

Nyckeltal

	2009	2008	2007
Antal 1-5-åringar (boende i kommunen)	700	709	702
Andel 1-5-åringar med plats (%)	88,6	87,8	86,0
Nettokostnad per plats (kr)	83 780	80 896	77 283
Inskrivna barn/årsarbetare inom förskolan	5,5	5,4	5,2

Framtiden

Under år 2009 föddes 153 barn i kommunen, vilket är 23 fler än föregående år. Det ökade barnantalet kommer att innebära en ökad efterfrågan på barnomsorg fr.o.m. hösten 2010, och behovet bedöms bli särskilt stort i Götene tätort respektive Lundsbrunn.

Den 1 juli 2010 införs allmän förskola från tre års ålder. Detta kan medföra att familjedaghemmen får det svårare att klara många barn i åldersspannet 1-3 år. Nyttjandegraden av vårdnadsbidraget förväntas bli likvärdigt som tidigare, dvs. omfatta cirka 5-10 barn även år 2010.

Idag finns privat förskoleverksamhet i form av förskolorna SMUlan och kooperativet Kullebarn. Det har även inkommit förfrågningar kring att bedriva privata familjedaghem, varför en viss ökning av privata förskoleverksamheter kan förväntas under kommande år.

I slutet av 2010 beräknas en ny förskola som ska ersätta Prästkragen och Rönnbäret vara färdig. Den nya förskolan kommer innebära en utökning med åtta platser. Tanken är även att den nya förskolan ska leda utvecklingen av förskoleverksamheternas inriktning mot "Reggio Emilia"-pedagogik.

För att uppnå de mål som formulerats i den nya läroplanen fordras pedagogisk handledning. Även kompetensutveckling av personal måste prioriteras.

Det finns ett utökat behov av lokaler till förskoleverksamhet. Ytterligare en förskoleavdelning kommer att behövas i tätorten liksom en gemensamhetslokal för familjedaghemmen. I Hällekis finns behov av att ha samlade förskolelokaler, vilket behöver åtgärdas snarast. Lokaler för de barn som idag vistas på Hällesäter (inklusive kooperativet Kullebarn) bör skapas i anslutning till skolan. Även Lundsbrunn kommer i perioder att ha behov av utökade lokaler för barnomsorg.

Avslutningsvis har jämförelseprojektet pekat på utvecklingsbehov inom förskolan avseende bl.a. inflytandefrågor, vilket måste beaktas i framtida utvecklingsplaner.

Inom budgetenheten Vuxenutbildning återfinns skolformerna grundläggande vuxenutbildning, gymnasial vuxenutbildning, svenska för invandrare, särvtux samt uppdragsutbildningar.

Budgetenhet:

Kulturskola

Verksamhetsområde

Kulturskolans syfte är att ge barn/ungdomar i skolåldern möjlighet att utveckla kreativitet och estetisk känsla. Inom ramen för Kulturskolan bedrivs fr.o.m. hösten 2009 enbart musikundervisning. Verksamheten sker både i grupp och enskilt och musikundervisningen är förlagd till grundskolorna i kommunen under dagtid.

Ekonomiskt resultat

Resultaträkning

(mnkr)	2009	2008	2007
Intäkter	0,5	0,4	0,3
Kostnader	-2,8	-2,8	-2,6
– varav personalkostnader	-2,3	-4,2	-2,0
Verksamhetens resultat	-2,3	-2,4	-2,3
Justerad budget	-2,3	-2,4	-2,3
Över-/underskott	0,0	0,0	0,0

Budgetenhet Kulturskola visar ett mindre underskott p.g.a. lägre intäkter än vad som förväntades efter avgiftshöjningen höstterminen 2009. En förklaring är att elevantalet under vårterminen var 326 elever för att under höstterminen minska till 307 elever.

Medarbetare

Medarbetarstatistik

	2009	2008	2007
Årsarbetare (snitt)	5	5	5
Tillsvidareanställda per 31 dec	6	6	6
Antal anställda totalt per 31 dec	6	7	6
– varav heltid (%)	50	43	33
– varav deltid (%)	50	57	67

Måluppfyllelse

Mål/uppdrag: Kulturskolan skall utveckla barn och ungdomars estetiska uttryck, så att de blir aktiva kulturgivare och kulturtagare.

Kommunstyrelsens förväntade resultat:

- Etablerade samarbets-/samverkansprojekt har ökat.

Kultur/musikskolan har inlett ett samarbete med Kultur och Fritid inom Götene kommun. Musikskolan spelade inledningsvis vid en konsert anordnad av Kultur och Fritid.

Musikskolan har bl.a. arbetat för att öka den utåtriktade verksamheten. Det har blivit fler konsertformer, såsom caféspelningar i Centrumhuset, fler elevaftnar än föregående år, spelningar på förskolor och äldreboenden samt spelning för allmänheten på Götene lördagen. Samarbetet med andra musikskolor har intensifierats, vad gäller brass, språkinstrument och gitarr.

Kommunstyrelsens förväntade resultat är uppnått.

Viktiga händelser under året

Under 2009 fattades beslut om allmänna besparingsåtgärder, vilket medförde en justering av årsbudgeten per 090531. De besparingar som berörde budgetenhet Kulturskola omfattade en höjning av terminsavgiften fr.o.m. hösten 2009 samt att fortsättningsvis endast erbjuda musik som inriktning.

Ett politiskt beslut fattades om att gå från Kulturskola till Musikskola.

En stor begivenhet under våren 2009 var konserten tillsammans med Hällekis Musikkår i Vara konserthus.

Framtiden

Samhällsbyggnadsberedningen kommer under år 2010 att ta fram en verksamhetsplan för kulturen, där kulturskolefrågorna ingår.

Ett förslag till en organisationsförändring av kultur och fritid ska behandlas politiskt under 2010.

Budgetenhet:

Vuxenutbildning

Verksamhetsområde

Inom budgetenheten Vuxenutbildning återfinns skolformerna grundläggande vuxenutbildning, gymnasial vuxenutbildning, svenska för invandrare, särsvux samt uppdragsutbildningar.

Viktigaste aktuella statliga styrdokument är: Skollag, Läroplan för de frivilliga skolformerna (Lpf 94), Läroplan för grundskolan (Lpo 94) samt Kursplaner. Verksamheten bedrivs på Kunskapscenter i Götene, förutom särsvux som är förlagd till Lidköping.

Ekonomiskt resultat*Resultaträkning*

(mnkr)	2009	2008	2007
Intäkter	1,9	1,3	1,6
Kostnader	-8,3	-7,3	-8,0
– varav personalkostnader	-5,2	-4,4	-4,9
Verksamhetens resultat	-6,4	-6,0	-6,4
Justerad budget	-6,3	-6,3	-7,1
Över-/underskott	-0,1	0,3	0,7

Vuxenutbildningen visar ett underskott på 0,1 mnkr år 2009 på grund av ökade elkostnader samt ökade lokalkostnader för ”överytor” på Kunskapscenter som det under året inte hittats någon lösning för.

Medarbetare*Medarbetarstatistik*

	2009	2008	2007
Årsarbetare (snitt)	10	10	10
Tillsvidareanställda per 31 dec	11	10	11
Antal anställda totalt per 31 dec	12	12	13
– varav heltid (%)	62	75	77
– varav deltid (%)	38	25	23
Total sjukfrånvarotid (%) under året	9,1	10,4	6,4

Måluppfyllelse

Övergripande mål/uppdrag: Vuxenutbildningen skall ge vuxna tillfällen att i enlighet med individuella önskemål komplettera sin utbildning. Verksamheten skall utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar.

Vuxenutbildningens förväntade resultat:

- Eleven har insikt och förmåga att utvärdera sitt eget lärande.
- Eleven utövar aktivt inflytande över sin utbildning.
- Eleven bedömer sina studieresultat och utvecklingsbehov i förhållande till kraven i kursplanerna.
- Öka andelen elever med godkända betyg.
- Öka andelen elever som fullföljer kurserna.
- Kunskapscenter tillämpar validering.

- Målen och strukturen för utbildningen tydliggörs inför varje kursmoment. Långsiktig framförhållning och planering.
- Bibehålla god kvalitet inom givna ramar.

Kommunstyrelsens förväntade resultat:

- Etablerade samarbets-samverkansprojekt har ökat.

Den grundläggande vuxenutbildningen samarbetar med IV-programmet och flyktingenheten. De studerande i de olika verksamheterna samläser kurser.

Vuxenutbildningen i Götene samverkar med kommunerna i Essunga, Grästorp, Lidköping, Skara och Vara kring yrkesutbildningar för vuxna. Olika kurser ges i de olika kommunerna. I Götene kommun ges utbildningarna ”Lokalvårdare” respektive ”Fastighetsskötare”.

Samverkan sker med SIDA-projektet Globala skolan kring temat ”Hållbar utveckling”.

Vuxenutbildningens resultat är uppnått, förutom att man inte nådde målet ”Långsiktig framförhållning och planering”. Kommunstyrelsens resultat är uppnått.

Viktiga händelser under året

Under 2009 fattades beslut om allmänna besparingsåtgärder, vilket medförde en justering av årsbudgeten per 090531. De besparingar som berörde budgetenhet Vuxenutbildning avsåg neddragningar av tjänst under hösten 2009 samt minskad fortbildning av personalen.

Det startade en uppdragsutbildning för utlandsfödda studerande från Skövde kommun, som utbildar sig till lokalvårdare.

Ny planering vidtogs inför nya kursplaner och nationella prov inom SFI (svenska för invandrare).

En ny orienteringskurs i vardagskunskap påbörjades inom ramen för heldagssysselsättning för utlandsfödda.

Framtiden

Fr.o.m. 2009 har antalet studerande på Vuxenutbildningen återigen ökat till följd av den kraftiga konjunkturnedgången. Statliga insatser för yrkesutbildningar, till följd av lågkonjunkturen, kommer att finnas under ytterligare något eller några år.

Vuxenutbildningen påbörjade i slutet av 2009 en omfattande organisationsöversyn i syfte att minska verksamhetens kostnader. Samverkan med grannkommuner och ett effektiviseringsarbete på hemmaplan kommer att bli nödvändig för att upprätthålla god standard och effektiv resursanvändning.

Lokalmässigt behöver en långsiktigt hållbar lösning tas fram för Kunskapscenter.

Budgetenhet:

Personal och Ekonomi, Administrativ service

Verksamhetsområde

I budgetenheten ingår verksamhet för ekonomi-administration, lönehantering, övergripande personal-administration samt de delar av Serviceenheten som innefattar kansli, växel, medborgarkontor/-information samt risk och säkerhet. Inom budgetenheten ryms kostnaden för upphandlingsfunktionen, vilken utförs av Vara kommun, samt även kostnader för skuldrådgivning och konsumentrådgivning som utförs av Skara respektive Lidköpings kommun.

Ekonomiskt resultat

Resultaträkning

(mnkr)	2009	2008	2007
Intäkter	3,2	3,3	3,0
Kostnader	-22,4	-24,3	-23,7
– varav personalkostnader	-15,0	-15,6	-15,5
Verksamhetens resultat	-19,2	-21,0	-20,7
Justerad budget	-22,3	-23,4	-22,8
Överskott	3,1	2,4	2,1

Från och med 2009 är budgetenheterna Personal och Ekonominheten samt Administrativ service sammanslagna. Uppgifterna för 2007 och 2008 är därför summerade.

Totalt redovisas ett sammanlagt överskott på budgetenheten på 3,1 mnkr. För personal- och ekonominheten (PEK) uppgår det sammanlagda överskottet till 1,5 mnkr.

PEKs administration ger ett överskott om 1,1 mnkr, vilket främst beror på ökade engångsintäkter, minskade personalkostnader bl.a. pga. tillfälliga vakanser, mindre implementeringskostnader än beräknat vid övergång till bankgiro mm samt att inköp av ett administrativt datasystem inte har genomförts. Övergripande personaladministration redovisar ett överskott om 0,4 mnkr, främst genom ett överskott avseende kvalitetshöjande åtgärder, projekt Lust och Hälsa samt avvecklingskostnader.

Administrativ service redovisar ett överskott om 1,6 mnkr, vilket främst beror på en återbetalning av medlemsavgifter från SKL (Sveriges kommuner och landsting) samt att den planerade ombyggnationen av medborgarkontor-växel-bibliotek respektive uppgradering av hänvisningssystemet har senarelagts till 2010.

Medarbetare

Medarbetarstatistik

	2009	2008	2007
Årsarbetare (snitt)	28	26	27
Tillsvidareanställda per 31 dec	31	27	29
Antal anställda totalt per 31 dec	34	35	33
– varav heltid (%)	69	71	68
– varav deltid (%)	31	29	32
Total sjukfrånvarotid (%) under året	5,8	7,4	6,7

Antalet årsarbetare har ökat något under 2009. Medborgarkontoret, som tidigare bemannats med plustjänster, bemannas numera med ordinarie tjänster. Sjukfrånvaron har minskat och uppgår i snitt under 2009 till 5,8 procent, vilket är något högre än kommunens genomsnitt. Under året har ett arbete med stresshantering påbörjats.

Måluppfyllelse

Inom budgetenheten finns två övergripande uppdrag. Uppdraget för Administrativ service är att vi tillhandahåller kommunal information och service till medborgare, politisk organisation och kommunledning. Uppdraget för Personal och ekonominheten är att ge service och stöd inom ekonomi och personalområdet till ledning, verksamhet, personal och externa kunder, i syfte att skapa stabilitet, trygghet och utveckling i kommuns verksamhet. Följande aktiviteter har bl.a. genomförts:

- Ärendehantering har effektiviserats och till viss del digitaliserats. Kallelser skapas digitalt i Diabas (ärendehanteringssystem) och fr.o.m. i våras får ksfu enbart handlingar digitalt. Även på hemsidan finns nu kallelser och protokoll samt post/ärenden tillgängliga för allmänheten.
- Kommuninvånarna har fått bättre tillgänglighet till Polis och Försäkringskassan via Medborgarkontoret, även skatteverket och konsumentrådgivare har funnits på plats i Medborgarkontoret.
- Riktlinjer för information har arbetats fram under året och samtidigt gjordes en uppdatering av den grafiska profilen. Hemsidan har utvecklats och arbete pågår med tillgänglighetsanpassningar såsom: översättning till olika språk, uppläsningssystem mm
- Aktiviteter har genomförts så att flera använder PS-självservice (databaserat löne-inrapporteringssystem med attestfunktion)
- En tydligare och effektivare budgetprocess har tagits fram.
- Ett effektiviseringsprojekt "Tid för att vinna tid" har genomförts för att minska ev. dubbelarbete.

Viktiga händelser under året

En stor krisledningsövning tillsammans med fyra kommuner har genomförts, där både krisledning och informationsorganisationen testades, dessutom har samordning och planering av insatserna kring svininfluensan/-pandemin genomförts.

Planering och genomförande av valet till Europaparlamentet, där bl.a. medborgarkontoret var vallokal för förtidsröstningen.

Utvecklat nytt samverkansavtal tillsammans med fackliga organisationer, samt genomfört utbildning för alla chefer och fackliga ombud i ämnet.

Framtiden

En utredning kring telefonin pågår. Slutrapport kommer under året, vilket kan leda till samarbete mellan Lidköping, Skara och Götene. Tillgängligheten på hemsidan kommer att öka genom teckenspråk, lättläst osv.

Budgetenhet: Kultur

Verksamhetsområde

I budgetenheten ingår bibliotekets verksamhet och kommunens kulturverksamhet med arrangemang och samordning. I kostnaderna ingår även administrativa poster samt bidrag som utbetalas till studieorganisationer och samlingslokaler.

Ekonomiskt resultat

Resultaträkning

(mnkr)	2009	2008	2007
Intäkter	0,7	0,9	1,2
Kostnader	-6,1	-5,9	-6,2
– varav personalkostnader	-2,6	-2,4	-2,9
Verksamhetens resultat	-5,4	-5,0	-5,0
Justerad budget	-5,5	-5,4	-5
Över-/underskott	0,1	0,4	0,0

Budgetenhet kultur visar ett överskott på 0,1 mnkr. Av överskottet avser 33 tkr bidrag till Fullösa bygdegårdsförening vilket ska resultatöverföras till 2010 enligt beslut i Kommunstyrelsen. Budgetavvikelsen för övrigt hänförs till lägre kapitalkostnader för biblioteket som en följd av att den planerade upphandlingen av RFID (Radio FRequency IDentification) blivit uppskjuten.

Medarbetare

Medarbetarstatistik

	2009	2008	2007
Årsarbetare (snitt)	8	7	7
Tillsvidareanställda per 31 dec	10	9	8
Antal anställda totalt per 31 dec	11	10	9
– varav heltid (%)	36	30	44
– varav deltid (%)	64	70	56
Total sjukfrånvarotid (%) under året	9,7	3,6	0

Måluppfyllelse

Av kulturprogrammets närmare 50 konserter, föreläsningar, utställningar och föreställningar arrangerades mer än hälften tillsammans med någon medarrangör. Många kulturformer fanns representerade. Sex välbesökta föreställningar var riktade till barn/familj. Flera arrangemang var förlagda runt om i kommunen ibland på nya och oväntade platser, exempelvis stenbrottet i Hällekis.

Biblioteket har under året bjudit på ett rikt kulturutbud med bland annat författarbesök, föredrag, litteraturkvällar, utställningar, lovaktiviteter för barn, läsecirkel, korsordscafé mm.

Ett nytt biblioteksdatasystem med flera nya funktioner har införskaffats under året. I det nya systemet ingår en skolbiblioteksmodul, vilket innebär att alla skolbibliotekens bestånd ligger tillgängliga i kommunbibliotekets katalog fr.o.m. hösten 2009. Det nya datasystemet innebär också en utökad service för låntagare som nu kan få aviseringar via e-post. All bibliotekspersonal har utbildats i det nya biblioteksdatasystemet.

Via kommunens hemsida har nu låntagarna tillgång till en databas gällande fonder och stipendier. I och med detta kan låntagaren söka hemifrån och behöver inte som tidigare besöka biblioteket för denna tjänst.

Viktiga händelser under året

Två mycket lyckade arrangemang kunde upplevas i stenbrottet i Hällekis, "Rytmer och lockrop" med afrikanska rytmer och svensk folkmusik samt "I eldens sken" med eldskulpturer och konstantverkutställning.

En upphandling av RFID-teknik påbörjades under året och kommer att slutföras 2010. Den nya tekniken kommer att innebära att biblioteket får ett stöldskydd och att vi kan öka tillgängligheten i biblioteket samt att låntagaren via självbetjäning både kan låna och lämna tillbaka böcker på egen hand.

Antal utlån har minskat under året. Orsaken kan vara att biblioteket hölls stängt under en vecka pga. byte av datasystem samt att Källby biblioteksfilial lades ned 2009. Trots att antalet utlån har minskat har antalet besökare till biblioteket ökat. De ärenden som besökarna utför har ändrat karaktär. Många söker exempelvis information via internet och bokar då någon av bibliotekets fyra datorer för detta ändamål.

En ungdomssatsning har gjorts. Fr.o.m. 2009 finns det bl.a. möjlighet att spela TV-spel på biblioteket.

Biblioteket har under året gjorts mer tilltalande för besökare genom införskaffande av nya bord och stolar.

Nyckeltal

	2009	2008	2007
Driftskostnad/invånare	260	244	207
Antal utlån/invånare	4,8	5,2	5,5
Antal utlån totalt	63 135	68 640	71 831

Framtiden

Kulturen kommer att arbeta vidare med att utveckla samarbeten med andra aktörer. Det kommer även att läggas vikt vid att utveckla kommunens arbete med kultur för ungdom.

För framtiden finns planer på ökat samarbete mellan medborgarkontor, växel och bibliotek. Detta kräver vissa fysiska förändringar som mindre ombyggnationer, men även ett nytt arbetssätt. Målet är ökad tillgänglighet för kommuninvånarna.

Ambitionen är att låntagare ska kunna få sina aviseringar från biblioteket även via SMS.

Hönsäters hamn, Hällekis.

Budgetenhet:

Fritid

Verksamhetsområde

Inom budgetenheten finns Fritid Ungdom (mobila teamet) som ansvarar för fritidsverksamhet för ungdomar i kommunens fyra tätorter. Fritid Ungdom är också ansvariga för ungdomscaféet och fritidsverksamhet för funktionshindrade ungdomar. Inom Budgetenheten finns också Fritid Förening som innefattar kommunens övriga fritidsfrågor såsom, föreningsstöd, sporthallar, och fritidsanläggningar. Fritid Ungdom finns organiserad inom IFO-förebyggande (Rådgivningscentrum) och Fritid Förening inom Serviceenheten.

Ekonomiskt resultat

Resultaträkning

(mnkr)	2009	2008	2007
Resultaträkning (mnkr)	2009	2008	2007
Intäkter	1,0	1,1	1,1
Kostnader	-11,0	-11,2	-10,5
– varav personalkostnader	-2,8	-3,0	-2,5
Verksamhetens resultat	-10,0	-10,0	-9,4
Justerad budget	-10,2	-10,4	-9,9
Över-/underskott	0,2	0,4	0,5

Budgetenheten redovisar ett överskott på 0,2 mnkr. Överskottet beror bland annat på ökade intäkter inom Fritid Ungdom.

Medarbetare

Medarbetarstatistik

	2009	2008	2007
Årsarbetare (snitt)	7	6	5
Tillsvidareanställda per 31 dec	8	6	5
Antal anställda totalt per 31 dec	8	6	8
– varav heltid (%)	38	44	50
– varav deltid (%)	62	56	50

Måluppfyllelse

Samverkan med föreningar och organisationer har fortsatt att utvecklas. Flera olika gruppaktiviteter har påbörjats under året, t.ex. ”Yngre möter äldre”. Samarbete med studieförbundet SenSus angående musik och teater har inletts.

Götene Ungdomsråd är under omvandling och under hösten 2009 genomfördes en dialogdag med ungdomar och politiker med hjälp av Ungdomsstyrelsen. Arbetet med skolans elevvård har utvecklats.

I samverkan med flera aktörer, bland annat ungdomsmottagningen och Elimkyrkan har flera tjej- och killgrupper startats under året, bland annat en riktad till flickor med invandrarbakgrund.

Samverkan med föreningslivet har blivit mer etablerat under året. Tre större föreningsmöten har arrangerats i samverkan med SISU- idrottsutbildarna. Ett antal nya föreningar har startats under året eller är på väg att starta.

Förenings- och fritidsteamet har fortsatt sitt arbete under året. Förenings- och friskvårdsdagen har t.ex. arrangerats för andra året i rad. Ett 30-tal föreningar visade upp sig i Brännaskogen denna dag.

Viktiga händelser under året

Ny höjd taxa gällande hyror i idrottshallarna trädde i kraft 1 juli 2009. Taxan utformades efter en omvärldsanalys av grannkommunernas taxesystem.

Blanketterna för bidragsansökningar har utvecklats och gjorts tillgängliga för föreningarna via hemsidan.

Ökad tillgänglighet för föreningar och allmänhet då bokningar av idrottslokaler från och med hösten kan göras direkt via Götene hemsida.

Fritid Ungdom fick Folkhälsopriset för arbetet med att skapa möten över generationsgränserna.

Helglägersverksamhet startade, i samverkan med IFO och Handikappomsorgen.

Samarbete med handikappidrottsföreningen Viljan i Skara har inletts.

Nyckeltal

	2009	2008	2007
Antal besökare på fritidsgårdar	8 770	8 230	7 965

Framtiden

Återinförande av bidrag till fritidskort för ungdomar.

Arbete fortsätter med att hitta nya former för kommunens ungdomsråd. Projektmedel har beviljats från regionen.

I framtidsprojektet ingår ett uppdrag att utreda kultur, fritid och kulturskola som skall innebära en effektivare verksamhet och en minskad kostnad.

Utsikt från Kinnekulle.

Budgetenhet:

Verksamhetsövergripande

Verksamhetsområde

Under enheten redovisas administrativa kostnader för kommundirektör och sektorschefer samt övriga verksamheter som är knutna till dessa. Dessutom ingår medel för arbetsmarknadsnämnd, Medeltidens Värld och Framtidsprojektet.

Ekonomiskt resultat

Resultaträkning

(mnkr)	2009	2008	2007
Intäkter	0,0	1,6	5,8
Kostnader	-23,4	-10,8	-16,5
– varav personalkostnader	-5,4	-4,9	-5,5
Verksamhetens resultat	-23,4	-9,2	-10,7
Justerad budget	-9,1	-8,7	-13,7
Över-/underskott	-14,3	-0,5	3,0

Arbetsmarknadsnämnden, Framtidsprojektet och Mål 2 har inte använt hela sin del av anslaget. Medeltidens Värld har erhållit driftsbidrag på 13,0 mnkr under året, vilket är orsaken till det stora underskottet. Götene Industrier AB har erhållit 4 mnkr i driftbidrag under 2009.

Medarbetare

Medarbetarstatistik

	2009	2008	2007
Årsarbetare (snitt)	9	5	7
Tillsvidareanställda per 31 dec	9	5	7
Antal anställda totalt per 31 dec	9	5	7
– varav heltid (%)	100	100	100
– varav deltid (%)	0	0	0
Total sjukfrånvarotid (%) under året	0,1	0	0

Måluppfyllelse

Inga specifika mål är framtagna för budgetenheten på grund av dess mycket diversifierade karaktär.

Viktiga händelser under året

Ett nytt styrdokument är framtaget för kommunens bolag. Nya riktlinjer gällande upphandling är beslutade. Utvärdering av tekniska organisationen och miljötillsynsavtal har redovisats. En kvalitetskoordinator på 50 procent har anställts för att stödja genomförandet av ”Ledningssystem för kvalitet” vilket Kommunfullmäktige beslutade i juni.

Framtiden

Inga förändrade lagkrav är aviserade för de områden som budgetenheten arbetar med. Behovet av information, näringslivsutveckling, strategier för inflyttning, marknadsföring och kvalitetsutveckling kommer att bestå och i vissa fall öka.

Under året har ett projekt för att "Ekomärka" turismen i området påbörjats. En viktig del i projektet är att engagera företagarna för en tydlig ekoturistisk profilering av deras verksamhet.

Budgetenhet: Politik

Verksamhetsområde

Under denna enhet redovisas alla politiska kostnader som byggs på den politiska organisationen. Verksamheter som ingår är kommunfullmäktige, beredningar, kommunstyrelsen, kommunstyrelsens förberedande utskott (ksfu), kommunalråds-kostnader, myndighetsnämnder, till förfogandekostnader, bidrag till politiska partier samt övriga politiska konstellationer.

Ekonomiskt resultat

Resultaträkning

(mnkr)	2009	2008	2007
Intäkter	0,2	0,0	0,0
Kostnader	-7,2	-7,4	-7,8
– varav personalkostnader	-4,6	-5,0	-5,5
Verksamhetens resultat	-7,0	-7,4	-7,8
Justerad budget	-5,6	-8,8	-8,2
Över-/underskott	-1,4	1,4	0,4

Budgetenhet politik redovisar ett totalt underskott på drygt 1,4 mnkr. Främsta anledningen till underskottet beror på att ett driftbidrag till Medeltidens Värld AB har finansierats ur anslaget "kommunstyrelsen till förfogande". Dessutom har kommunfullmäktige, med hjälp av en konsult, bekostat utvärderingen av den politiska organisationen. Både kommunfullmäktige och kommunstyrelsen har haft fler och längre sammanträden än budgeterat under året.

Viktiga händelser under året

Ekonomi- och personalberedningen lades ner inför 2009.

Arvodet till kommunfullmäktiges ordförande reducerades från heltid till deltid på 40 procent. Övriga arvoden reducerades med 3 procent.

Kommunfullmäktige har haft två extra informationsmöten under året. En särskild politisk arbetsgrupp har under hösten tagit fram förslag till beslutsunderlag ang. Medeltidens Värld AB. Kommunforskning i Väst (KFi) har gjort en utvärdering kring den nya politiska organisationen.

Framtiden

Inför den nya mandatperioden 2011 har en översyn av den politiska organisationen gjorts.

Budgetenhet: Revision

Verksamhetsområde

De förtroendevalda revisorerna skall enligt kommunallagen pröva om verksamheten bedrivs ändamålsenligt, ekonomiskt tillfredsställande samt om räkenskaperna är rättvisande och om nämnder, styrelse och beredningar har tillräcklig intern kontroll.

Ekonomiskt resultat

Resultaträkning

(mnkr)	2009	2008	2007
Intäkter	0,0	0,0	0,0
Kostnader	-0,8	-0,8	-0,6
– varav personalkostnader	-0,2	-0,3	-2,0
Verksamhetens resultat	0,8	-0,8	0,8
Justerad budget	-0,8	-0,8	0,8
Över-/underskott	0,0	0,0	0,0

Sakkunniga biträden har efter upphandling varit PricewaterhouseCoopers.

Måluppfyllelse

Arbetet har skett enligt fastställd revisionsplan. Denna omfattade förutom årsredovisning och delårsrapport ett tiotal fördjupade granskningar. För att främja verksamheten redovisar och kommuniceras resultaten av revisorernas granskningar kontinuerligt till de granskade och fullmäktiges presidium. Vi bedömer att vi arbetat enligt god revisionssed och att vi därmed när granskningen är klar kommer att ge kommunfullmäktige ett tillräckligt underlag för att fatta beslut i ansvarsfrågan.

Viktiga händelser under året

Av de fördjupade granskningarna kan nämnas intern kontroll, läkemedelsanvändning inom vård- och omsorgsverksamheten samt åtgärder mot mobbing. Dessutom har ett antal mindre omfattande granskningar utförts.

I samband med revisionsberättelsen redogör revisorerna i särskild bilaga för sitt arbete under 2009.

Framtiden

Från och med nästa valperiod kan en revisor inte vara ledamot i kommunfullmäktige parallellt med sitt revisorsuppdrag.

Nuvarande avtal med sakkunnigt biträde går ut 2011-12-31. Ny upphandling skall ske under 2011.

Solnedgång över Vänern sett från Café utsikten.

Budgetenhet:

Överförmyndare

Verksamhetsområde

Lagen ger överförmyndaren skyldighet och befogenhet att fatta beslut i ärenden som fordras för att skydda utsatta gruppers intressen. Kostnaderna inom denna verksamhet utgörs framför allt av arvoden till överförmyndare, gode män och förvaltare. Dessa kan variera över tid då uppdragen ständigt förändras.

Överförmyndaren ansvarar för att:

- utöva tillsyn över gode män, förvaltare och förmyndare
- förordna gode män och förvaltare enligt bestämmelserna i föräldrabalken
- i övrigt fatta beslut i en rad ärenden som anges i föräldrabalken och enligt överförmyndarkungörelsen
- utfärda förvaltarfrihetsbevis
- tillsynsverksamheten omfattar i huvudsak dels en grupp äldre personer, dels personer med olika former av handikapp.

Ekonomiskt resultat

Resultaträkning

(mnkr)	2009	2008	2007
Intäkter	0,0	0,0	0,0
Kostnader	-0,4	-0,4	-0,4
– varav personalkostnader	-0,4	-0,4	-0,4
Verksamhetens resultat	-0,4	-0,4	-0,4
Justerad budget	-0,4	-0,4	-0,3
Över-/underskott	0,0	0,0	-0,1

Viktiga händelser under året

Genom lagen (2008:910) om ändring i föräldrabalken påverkas överförmyndarverksamhetens arbete inom flera områden. Förändringarna trädde i kraft den 1 januari 2009 och innebar att fler arbetsuppgifter tillkom, men också möjlighet till bättre in-

formation från t.ex. banker. Talesrättstiden förlängdes från ett till tre år, vilket innebär att den som är behörig att ta emot redovisning för ställföreträdarens förvaltning har tre år på sig att väcka talan om ersättning.

Gränsvärdet, vid utbetalning till omyndig, har sänkts från två till ett prisbasbelopp när det gäller insättning på överförmyndarspärtrat konto. Denna gräns gäller vid utbetalning på grund av arv eller testamente, försäkringsersättning, brotts-skadeersättning, skadestånd m.m. Utbetalaren är liksom tidigare skyldig att anmäla till bl.a. överförmyndaren då utbetalning enligt ovan sker.

Personal

Verksamheten bedrivs av överförmyndaren utan övrig personal. Ersättare utsedd av kommunfullmäktige är Jörgen Augustson.

Kontroll

Överförmyndarverksamheten är en myndighet inom kommunen som står under kontroll av Länsstyrelsen och JO.

Nyckeltal

	2009	2008	2007
Antal ärenden			
Huvudmän	72	54	57
Myndlingar	57	57	61
God man	64	48	47
Förvaltare	6	5	5
Förmyndare	58	48	60
Medförmyndare	2	3	2
Akter	108	87	94
Nya akter	34	16	17
Avslutade akter	13	23	30

Under 2009 skedde en kraftig ökning av totala antalet akter och antalet nya akter fördubblades mot tidigare år.

Törnerspel på Medeltidens Värld.

Budgetenhet:

Räddningstjänst

Verksamhetsområde

Räddningstjänsten utförs av Servicenämnden i Skara kommun. I budgetenheten redovisas Götenes kostnader för räddningstjänsten samt kostnader för brandvatten. Dessutom redovisas ersättningar till Götene kommuns politiska ledamöter i Servicenämnden. I övrigt se Servicenämnden.

Ekonomiskt resultat

Resultaträkning

(mnkr)	2009	2008	2007
Intäkter	0,0	0,0	0,0
Kostnader	-6,7	-6,6	-7,0
– varav personalkostnader	0,0	-0,1	-0,1
Verksamhetens resultat	-6,7	-6,6	-7,0
Justerad budget	-7,1	-6,5	-6,6
Över-/underskott	0,4	-0,1	-0,4

Budgetenheten redovisar ett överskott beroende på felbudgetering avseende Götenes bidrag till Räddningstjänsten i Skara.

Nyckeltal

	2009	2008	2007
Utryckningar	139	141	109
Tillsyner	37	19	22

Vänerns pH-värde ligger på mellan 7,2 och 7,4. De stora tillflödena av lerpartiklar ger en hög förmåga att motstå en pH-sänkning.

Budgetenhet:

Mark och Plan

Verksamhetsområde

Under denna budgetenhet redovisas kostnader för näringslivsutveckling, fysisk planering inklusive stadsarkitekt, markhantering, karthantering, miljöprojekt, byggnadskontoret, verksamhetsutveckling, marknadsföring och turismverksamhet.

Ekonomiskt resultat

Resultaträkning

(mnkr)	2009	2008	2007
Intäkter	5,2	2,4	5,7
Kostnader	-14,0	-12,5	-14,3
– varav personalkostnader	-3,7	-4,4	-3,0
Verksamhetens resultat	-8,8	-10,1	-8,6
Justerad budget	-12,4	-10,7	-5,7
Över-/underskott	3,6	0,6	-2,9

Budgetenheten Mark och Plan redovisar ett totalt överskott på 3,6 mnkr. Anslaget till näringslivsutveckling och marknadsföring har inte förbrukats fullt ut, då planerade åtgärder inte hunnit utföras. Kapitalkostnader för exploateringsområden har blivit lägre än beräknat p.g.a. att vissa exploateringsområden inte kom igång under året. Intäkterna för bygglov blev högre än budgeterat då byggverksamheten i kommunen var fortsatt stor. Ökade arrendeintäkter och minskade kostnader för markanläggningar har också bidragit till överskottet inom budgetenheten. Kommunen har erhållit en intrångsersättning från vägverket om drygt 1 mnkr med anledning av byggnationen av nya E20.

Medarbetare

Medarbetarstatistik

	2009	2008	2007
Årsarbetare (snitt)	4	6	6
Tillsvidareanställda per 31 dec	4	7	7
Antal anställda totalt per 31 dec	4	11	9
– varav heltid (%)	75	73	78
– varav deltid (%)	25	27	22
Total sjukfrånvarotid (%) under året	0	0,8	0

I samband med omorganisation har Mark och Plan minskat antal anställda.

Måluppfyllelse

Ett gott näringslivsklimat

Götene klättrade 26 placeringar på Svenskt Näringslivs ranking till plats 38 och nådde målsättningen att ligga bland de 100 bästa på näringslivsindex. I samverkan med näringslivet togs tre åtgärder fram för att ytterligare förbättra företagsklimatet i kommunen. Det handlar om utbildning om företagsamhet för alla kommunanställda, tydligare företagslots på kommunen och rådslag kring vilka områden som kommunen skall driva i egen regi och vad som kan läggas ut på det privata.

En ”Bo- och Energimässa” genomfördes i Götene centrumhus i slutet av mars. Nyföretagare 2009 i Götene korades i samband med första upplagan av Nyföretagarmässa.

I en Rapportundersökning kom Götene på femte plats i Sverige avseende den mest positiva utvecklingen av ”nettonyföretagandet” sedan 2007.

Antalet företag har blivit fler under året men antalet arbetstillfällen och den totala lönesumman har inte ökat. Handelsindex steg från 53 till 58.

”Placera Götene på kartan”

Götene kommun fick en hel del publicitet bland annat i samband med Arn-festival i Medeltidens Värld. Vi nådde under året också målsättningen om ökat antal besökare och invånare i kommunen.

Viktiga händelser under året

Lågkonjunkturen innebar att näringslivsetableringar, t.ex. vid E-20, kom att senareläggas. Bostadsbyggandet ökade däremot.

Byggnation påbörjades av 15 enbostadshus, tio bostadsrättslägenheter, fem lägenheter för särskilt boende och 22 äldreboendelägenheter. Därmed infriades målet om 10 nybyggda bostäder/lägenheter per år. Alla kvarvarande tomter i Källby Nordskog etap 1 såldes under 2009.

Framtiden

Kommunens arbete med företagsklimat fortsätter. Förutsättningarna för företagen påverkar befolkningsutvecklingen, antal jobb och skatteintäkt.

En näringslivsplan kommer att arbetas fram i nära samarbete med Näringslivsföreningen i Götene.

Ett projekt med att skapa Sveriges första ekoturismdestination inom Vänerskärgråden med Kinnekulle fortsätter.

Budgetenhet:

IT/Bredband

Verksamhetsområde

Under denna enhet redovisas kostnader för bredbandskommunikation samt tjänsteköp för IT-stöd som kommunen köper från GöLiSka IT. (GöLiSka IT är ett kommunalförbund gemensamt för Götene, Lidköping och Skara kommuner). Kostnader för IT-stödet fördelas ut på respektive budgetenhet.

Götene Stadsnät är beteckningen på det fiberoptiska nät som binder samman tätorterna i Götene kommun, förser de kommunala verksamheterna med den kommunikation de behöver samt företag och privatpersoner med TV, internet och telefoni.

Ekonomiskt resultat*Resultaträkning*

(mnkr)	2009	2008	2007
Intäkter	8,5	6,7	0,9
Kostnader	-9,4	-8,5	-7,6
– varav personalkostnader	0,2	-0,2	-0,2
Verksamhetens resultat	-0,9	-1,8	-6,7
Justerad budget	-1,1	-1,0	-5,3
Över-/underskott	0,2	-0,8	-1,4

Verksamhet IT har under året haft ett underskott på 0,3 mnkr, vilket främst beror på att alla kostnader för standardarbetsplatser inte har fördelats ut på respektive budgetenhet. Samtidigt har verksamhet bredband haft ett överskott på 0,5 mnkr p.g.a. anslutningsavgifter 0,8 mnkr som erhållits under året. Budgetenheten IT/Bredband redovisar därmed ett överskott på 0,2 mnkr.

Medarbetare

Götene stadsnät har inga anställda. Ansvar för driften köps in av GöLiSka IT.

Viktiga händelser under året*IT*

Under 2009 har genomförts utvecklingsprojekt och standardiseringar inom IT som initialt gett ökade kostnader, men ger och kommer att ge både nytto- och besparingseffekter. Kommunerna har inom GöLiSka IT standardiserat och uppgraderat sin IT-plattform. Priset för detta arbete har varit svårt att förutse fullt ut, men kostnaden för den nya plattformen har dock halverats i jämförelse med tidigare beräkningar. Under året har vi fört över ägaransvaret för nätverkshårdvara från kommunen till GöLiSka IT, som skapat en tjänst som debiteras. Under 2009 har även en beredskapstjänst införts av GöLiSka IT för vissa verksamhetskritiska system och ett självstudiesystem har anskaffats för våra anställda. En IT-strategi har tagits fram under året som kommer att stödja verksamheternas IT-utveckling och effektivisering.

Bredband

Under året har samtliga kvarvarande telestationer utom den vid Lillängen fibersatts, vilket betyder att nästan 100 procent av kommunens invånare kan få bredband via telefonjacket.

Under 2009 slutreglerades kommunens mellanhavanden med Teracom gällande utbyggnaden av WiMax-nätet (trådlöst bredband).

Under 2009 har tre anbud på Götene Stadsnät utvärderats. Kommunstyrelsen beslutade under hösten att rekommendera kommunfullmäktige att sälja nätet. I kommunfullmäktige återremitterades ärendet och i januari 2010 beslöt kommunstyrelsen att nätet inte skall säljas.

Framtiden

Det saknas för närvarande information om hur Götene Stadsnät skall drivas vidare.

Budgetenhet:

Miljö och Hälsa

Verksamhetsområde

Miljö och Hälsa har två viktiga uppgifter dels att bedriva tillsyn med stöd av bl.a. miljöbalk, livsmedelslag (s.k. myndighetsutövning), dels uppmärksamt följa utvecklingen i kommunen och delta i samhällsplaneringen. Miljö och Hälsa kan ses som statens "förlängda arm" på lokal nivå. Många av arbetsuppgifterna innebär bevakning av att nationellt fattade beslut beaktas på lokal nivå. Miljö och Hälsa skall också lämna allmänheten råd och upplysningar.

Ekonomiskt resultat*Resultaträkning*

(mnkr)	2009	2008	2007
Intäkter	0,9	0,9	1,1
Kostnader	-2,0	-1,8	-1,9
– varav personalkostnader	0,0	0,0	0
Verksamhetens resultat	-1,1	-0,9	-0,8
Justerad budget	-1,0	-1,0	-1
Över-/underskott	-0,1	0,1	0,2

Budgetenheten uppvisar ett underskott på 0,1 mnkr beroende på ökade lönekostnader för administrationen samt kundförluster.

Medarbetare

Budgetenheten har ingen personal, utan kommunen köper tjänster från Lidköpings kommun.

Viktiga händelser under året*Livsmedel*

Från den 1 december 2009 ska de flesta livsmedelsföretag endast registrera verksamheten innan den startar. De enda anläggningar som fortsättningsvis ska godkännas är animalieanläggningar.

Extra offentlig kontroll har gjorts på flera anläggningar som vid planerat besök haft avvikelser som bedömts så allvarliga att åtgärder måste vidtas omgående. Där förbättringar inte vidtagits efter påpekande har föreläggande och i vissa fall förbud blivit aktuellt.

Livsmedelsverket har genomfört ett projekt om GMO (genetiskt modifierade organismer) i syfte att undersöka hur vanligt det är med godkända och icke godkända GMO i livsmedel. Det har skett genom provtagning av råvaror/produkter som van-

ligen förknippas med GMO. Under året har prov tagits på majs-kärnor, fullkornspellet och kryddmix. Ett prov på majs-kärnor har analyserats av Livsmedelsverket, ingen GMO påträffades.

Operativ tillsyn

Projektet "Kemikalier i detaljhandeln" har omfattat kontroll av märkningspliktiga kemikalier och fosforinnehåll i t.ex. textila tvättmedel som säljs till allmänheten. Syftet med projektet var bl.a. att få bort produkter med felaktiga förpackningar eller dålig produktinformation och upptäcka företag/tillverkare som idag står utanför den svenska kemikaliekontrollen. Under hösten besöktes 43 försäljningsställen i Lidköping, Götene och Grästorps. Totalt har drygt 350 olika produkter kontrollerats. Två kontrollerade produkter saknade barnskyddande förslutning, två saknade kännbar varningsmärkning och en produkt saknade svensk text. På tre försäljningsställen hittades tvättmedel som innehöll otillåten hög fosforhalt.

Under året har kontroll av båtbottnfärger genomförts. Kontrollen har omfattat försäljning av båtbottnfärger (antifouling-produkter) som säljs till allmänheten. Syftet har varit att stoppa spridningen av otillåtna båtbottnfärger. Tolv försäljningsställen har besökts i Lidköping, Götene och Grästorps under maj. Sammanlagt har 18 olika produkter kontrollerats klassade som bekämpningsmedel. Inga icke godkända produkter har hittats. En produkt var felmärkt.

Under våren har miljö- och bygglovnämnden antagit nya riktlinjer för enskilda avlopp. Riktlinjerna syftar till ett förtydligande utifrån Naturvårdsverkets allmänna råd. Dessutom beslutade nämnden att fastighetsägare som saknar längre gående rening än slamavskiljning kan föreläggas att vidta åtgärder inom sex månader vid ett vite om 25 000 kronor. Detta gäller fr.o.m. 2010.

Under året har tillsynen på lantbruket fokuserats på miljö-tillsyn. Miljö-tillsynen har inriktats på samtliga lantbruksföretag med mer än 100 hektar odlad areal och mer än 10 djurenheter. Tillsynen omfattar kontroll av kemiska produkter, gödselhantering, cisternkontroll, hantering av farligt avfall och avlopp.

Nyckeltal

	2009	2008	2007
Antal anläggningar			
Livsmedelslokaler	109	124	107
Miljöfarlig verksamhet	100	172	165
Lantbruksverksamhet	88**)	266*)	239*)

*) Endast djuranläggningar.

**) Samtliga lantbruk med en areal med mer än 50 hektar och mer än 10 djurenheter.

Budgetenhet:

Kost och Städ

Verksamhetsområde

Kost- och städfunktion utförs av den med Skara gemensamma Servicenämnden. Kost- och städkostnader kostnadsförs på de verksamheter som nyttjar dessa tjänster. Under denna budgetenhet redovisas Götene kommuns andel av budgetavvikelsen för kost och städ i Servicenämnden. Se även Servicenämnden.

Ekonomiskt resultat

Resultaträkning

(mnkr)	2009	2008	2007
Intäkter	0,0	0,0	0,2
Kostnader	0,0	-0,9	-1,7
– varav personalkostnader	0,0	0,0	-0,2
Verksamhetens resultat	0,0	-0,9	-1,5
Justerad budget	1,6	0,9	-0,3
Över-/underskott	-1,6	-1,8	-1,2

För år 2009 redovisas ett budgetöverskott på 0,3 mnkr för kost och ett budgetunderskott på 0,3 mnkr för städ, vilket innebär budgetbalans för budgetenheten. Under året har priserna för kost justerats. Budgeten består av resultatöverföring (1,6 mnkr) från tidigare års underskott.

Budgetenhet:

Individ- och Familjeomsorg

Verksamhetsområde

Budgetenheten Individ- och Familjeomsorg (IFO) omfattar olika former av behandlingsinsatser för barn och ungdomar, familjer och vuxna missbrukare, försörjningsstöd och övergripande verksamhet. Insatser biståndsprövas huvudsakligen enligt Socialtjänstlagen (SoL). Enheten ansvarar för tillstånd och tillsyn enligt alkohollagen.

Enheten omfattar även de förebyggande verksamheterna rådgivningscentrum, familjecentrum och ungdomsmottagningen. Rådgivningscentrum är också en del av elevhälsan genom sina kuratorer och psykolog. Även Rådet för trygghet och folkhälsa samt bidrag till sociala föreningar och kvinnojour ingår i enheten liksom flyktingverksamheten.

Ekonomiskt resultat

Resultaträkning

(mnkr)	2009	2008	2007
Intäkter	3,6	9,4	1,5
Kostnader	-36,7	-40,7	-30,4
– varav personalkostnader	-15,1	-13,4	-12,3
Verksamhetens resultat	-33,1	-31,4	-28,9
Justerad budget	-31,6	-31,7	-24,4
Över-/underskott	-1,5	0,3	-4,5

Från och med 2009 är Individ- och Familj och Rådgivningscentrum sammanslagna. Uppgifterna för 2007 och 2008 är därför summerade.

IFO beviljades under året ett tilläggsanslag på 3,3 mnkr för att täcka ökade kostnaderna för personal och behandlingsinsatser.

Kostnader för försörjningsstöd har fortsatt att öka och har under året redovisats kontinuerligt till kommunstyrelsen.

Kostnadsförändringar

	2009
Försörjningsstöd, ökat antal ärenden	- 1,25 mnkr
Semesterlöneskulsökning	- 0,1 mnkr
Lägre IT-kostnader	+ 0,1 mnkr
Institutionsvård	- 0,5 mnkr
Familjehem	+ 0,25 mnkr
Summa	-1,5 mnkr

Medarbetare

Medarbetarstatistik

	2009	2008	2007
Årsarbetare (snitt)	27	25	24
Tillsvidareanställda per 31 dec	28	26	24
Antal anställda totalt per 31 dec	32		
– varav heltid (%)	91	93	90
– varav deltid (%)	9	7	10
Total sjukfrånvarotid (%) under året	4,5	3,7	3,4

Från och med 2009 är Individ- och Familj och Rådgivningscentrum sammanslagna. Uppgifterna för 2007 och 2008 är därför summerade.

Måluppfyllelse

BBIC (barnens behov i centrum)

Samtliga socialsekreterare använder nu BBIC för utredning och uppföljning av biståndsinsatser. Verksamheten har dock begärt förlängning av prövolicensen från socialstyrelsen eftersom man ännu inte konverterat ärenden som fanns sedan tidigare till BBIC-systemet. BBIC innebär en kvalitetssäkring av såväl utredning som uppföljning av insatser och används i cirka 200 kommuner.

Försörjningsstödet

Målsättningen att minska antalet ärenden inom försörjningsstödet har inte gått att uppnå. Antalet har istället ökat med anledning med lågkonjunkturen, arbetslösheten och förändringarna i sjukförsäkringen, trots nya insatser för unga vuxna genom projekt Arbetscoach och de insatser som görs genom Samordningsförbundet Västra Skaraborg.

Våld i nära relationer

Under året har projekt Kvinnofrid avslutats. Måldokument och rutiner har tagits fram för socialtjänstens arbete mot våld i nära relationer. En lokal samverkansgrupp har bildats för samordning och fortsatt utveckling inom området. Uppföljning har gjorts enligt en modell som bygger på länsstyrelsens bedömningskriterier.

Föräldrastöd

Föräldrar har under hela året kunnat erbjudas tid för råd och stöd inom två veckor på Rådgivningscentrum. Erfarenheter från projekt "Föräldrastöd till nyanlända flyktingfamiljer" medförde att dessa under hösten 2009 hade en egen tid på Öppen förskola.

Flykting

Kommunen har en överenskommelse med Migrationsverket gällande mottagning av cirka 30 personer/år. Under år 2009 har 30 personer tagits emot.

Viktiga händelser under året

Projekt hemmaplanslösningar

Under 2009 har utredning startats gällande behandlingsinsatser på hemmaplan för både barn, ungdomar och vuxna. Utredningen har presenterat förslag till insatser som ska ersätta all köpt öppenvård och minska behovet av placeringar på behandlingshem med 25 procent och beslut har tagits om denna inriktning. De nya insatserna ska starta vid halvårsskiftet 2010 och innebär en utökning av det befintliga familjeteamet inom familjeenheten och psykiatrins stödteam.

Försörjningsstödet/lågkonjunkturen

Bruttokostnaden för försörjningsstödet ökade med 43 procent under 2009 mot föregående år. Antalet hushåll har ökat till 179 jämfört med 140 2008. Arbetet för att möta ökade behov av insatser har samordnats mellan arbetsmarknadsenheten och vuxnenheten under året. Projekt arbetscoach för unga vuxna

(18-30 år) har bidragit till verksamhet för denna åldersgrupp. Utav 32 inskrivna deltagare i detta projekt har 21 avslutats till arbete, praktik, studier eller andra insatser.

Fortsatt stora behov av vårdinsatser gällande barn, ungdomar och vuxna

Behovet av insatser för barn, ungdomar och deras familjer kvarstår på en hög nivå. Antalet anmälningar och socialtjänstlagens regler om handläggning utan dröjsmål ställer stora krav på personalen. För att klara detta uppdrag har personal från bemanningsföretag anlitats under året. Antalet personer som behöver såväl rådgivning som stöd och vård på grund av missbruksproblematik har ökat.

Öppna jämförelser för folkhälsa

SKL:s rapport om folkhälsa har kommit för första gången under hösten 2009. Götene kommun hade goda värden inom det flesta av bedömningsområdena.

Familjecentrum

Familjecentrum firade 10-års jubileum i december.

Samverkan gällande barn och ungdomar

Samverkansprojektet mellan skola, handikappomsorg, familjenheten och rådgivningscentrum har avslutats under året. En rutin för kontakter mellan de verksamheter som arbetar med barn och ungdom har tagits fram.

Nyckeltal

	2009	2008	2007
Antal anmälningar/barn och unga	163	189	144
Familjehem, barn och unga			
– nettokostnad (tkr)	3 308	2 844	2 578
– antal vård dygn	3 338	3 424	3 526
Hem för vård eller boende, barn och unga			
– nettokostnad (tkr)	7 031	8 905	8 943
– antal vård dygn	2 532	3 065	2 977
Extern öppenvård, barn/fam			
– nettokostnad (tkr)	1 135	365	192
– antal barn/familjer	5	3	2
Hem för vård eller boende, vuxna missbrukare			
– nettokostnad (tkr)	986	1 557	1 382
– antal vård dygn	689	960	1 157
Försörjningsstöd			
– bruttokostnad (tkr)	5 077	3 550	2 681
– antal bidragshusall	179	140	111
Rådgivningscentrum			
– antal nya uppdrag/familj	112	99	114
Familjecentrum			
– antal besökare på öppna förskolan	2 039	1 919	2 185
Ungdomsmottagningen			
– antal besökare	843	707	613

Det totala antalet vård dygn för familjehem och hem för vård eller boende för både barn och unga och vuxna har minskat 2009 jämfört med 2008.

Antal besökare på ungdomsmottagningen har ökat med 19 procent.

Framtiden

Under 2010 kommer start av nya insatser på hemmaplan för såväl barn, ungdomar som vuxna missbrukare vara av stor betydelse. Hemmaplansinsatserna innebär en inriktningsförändring som kräver nya arbetssätt inte enbart för socialtjänsten utan också för övriga aktörer runt om, exempelvis skola, barnomsorg, barn- och vuxenpsykiatri.

När det gäller konjunkturläget och arbetslöshetssituationen finns det nu något mer positiva prognoser. På vilket sätt det kommer att påverka behovet av försörjningsstöd är svårt att förutsäga eftersom det samtidigt införts många nya stödformer via arbetsförmedlingen, som ska underlätta för arbetslösa att få praktik eller arbete. Försörjningsstödet är för 2010 budgeterat på samma nivå som budget 2009. Kommunen har genom Samordningsförbundet Västra Skaraborg beviljats medel från Europeiska socialfonden, ESF, för ett 3-årigt projekt. Projektet, benämnt "Gevalis Vuxna", är riktat till personer som tidigare haft ersättning genom sjukförsäkringssystemet med behov av stöd och rehabiliterande insatser för att kunna få arbete. Detta projekt drivs i Götene i samverkan mellan individ- och familjeomsorgen och arbetsmarknadsenheten.

Kommunen har också beviljats utvecklingsmedel från länsstyrelsen för att utveckla metoder i arbete med barn som bevitnat våld.

Förändring kommer att ske gällande ansvar för introduktionen av flyktingar från kommunen till arbetsförmedlingen från december 2010, men riksdagsbeslut är ännu inte fattat. Arbete har inletts för att tillsammans med Lidköpings kommun ta emot ensamkommande flyktingbarn genom överenskommelse med Migrationsverket.

Barn hälsar på får på Medeltiden Värld.

Budgetenhet:

Arbetsmarknadsenhet

Verksamhetsområde

Budgetenheten Arbetsmarknadsenhet omfattar bland annat arbetsmarknadsåtgärder, Offentligt Skyddat Arbete (OSA), feriearbeten (för ungdomar åk 9 och Gymnasieskolan år 1) samt sommarlovsentreprenörer.

Ekonomiskt resultat

Resultaträkning

(mnkr)	2009	2008	2007
Intäkter	1,4	4,3	8,9
Kostnader	-2,6	-6,1	-11,2
– varav personalkostnader	-2,5	-6,0	-10,9
Verksamhetens resultat	-1,2	-1,8	-2,3
Justerad budget	-1,1	-1,3	-2,3
Över-/underskott	-0,1	-0,5	0,0

Budgetenheten visar ett underskott på 0,1 mnkr. Underskottet beror på slutreglering av elavtal från tidigare år samt ökade personalkostnader för feriearbete.

Medarbetare

Medarbetarstatistik

	2009	2008	2007
Årsarbetare (snitt)	3	4	6
Tillsvidareanställda per 31 dec	3	4	6
Antal anställda totalt per 31 dec	7	8	36
– varav heltid (%)	71	88	78
– varav deltid (%)	29	12	22

En anställd har under året lämnat AME. Tjänsten har inte ersatts av någon ny resurs.

Måluppfyllelse

Kommunstyrelsens förväntade resultat:

- Etablerade samarbets-samverkansprojekt har ökat

Följande samarbets- och samverkansprojekt startades:

- ”Futurum” – Ett Finsamprojekt för försörjningsstödsgående ungdomar upp till 29 år.
- ”V:a Unionen” – Ett EU-projekt (socialfond) i samverkan med 29 kommuner i V:a Götaland
- Nya samarbetsavtal med Arbetsförmedlingen (FAS3, OSA, lönebidrag, arbetspraktik och planering av den kommande praktiksatsningen ”Lyftet”).

Kommunstyrelsens resultat är uppnått.

Viktiga händelser under året

Kommunfullmäktige beslutade att inrätta en tillfällig arbetsmarknadsnämnd, med anledning av den försämrade konjunkturen som inleddes i slutet av 2008.

Planeringsarbete för ”Götene arbetskooperativ” startade, som ett led i de åtgärder som arbetsmarknadsnämnden valde att vidta.

Planeringsarbete för projektet ”Gevalis Vuxna” inleddes. Det är ett 3-årigt EU-projekt i samarbete med Finsam. Projektet riktar sig till vuxna utförsäkrade personer som tidigare haft ersättning genom socialförsäkringssystemet.

Parallellt med den ovan nämnda arbetsmarknadssatsningen har under 2009 beslut om allmänna besparingsåtgärder fattats. Besparingar som berörde budgetenhet Arbetsmarknadsenheten var minskade satsningar på sommarlovsentreprenörer samt bidrag för Plusjobb avseende 2008 som inkommit år 2009.

Framtiden

Arbetsmarknadsenhetens verksamhet har under senare år minskat till en miniminivå. Med anledning av det aktuella konjunkturläget har verksamheten kompletterats med en tillfällig arbetsmarknadsnämnd. Vidare har en projektorganisation bestående av arbetsmarknadsenhetens chef, näringslivschefen och chefen för vuxenheten inom IFO tillsatts. Tillsammans har dessa initierat en rad projekt som kommer att fortgå under de kommande åren. Åtgärderna syftar till att aktivera berörda målgrupper samt förhindra utslagning och långvarig arbetslöshet bland kommunens medborgare.

Tidig morgon vid Kinnekulles fot.

Budgetenhet: Äldreomsorg

Verksamhetsområde

Budgetenheten äldreomsorg omfattar hemvård, särskilt boende, korttidsboende och rehabilitering, anhörigstöd, olika former av öppna verksamheter samt övergripande verksamhet. Här ingår även kommunens hälso- och sjukvårdsansvar.

Insatser inom äldreomsorgen ges huvudsakligen enligt Socialtjänstlagen (SoL) och Hälso- och sjukvårdslagen (HSL). Vissa insatser i den öppna verksamheten som t.ex. dagverksamheter och servicetjänster ges utan biståndsprövning.

Ekonomiskt resultat

Resultaträkning

(mnkr)	2009	2008	2007
Intäkter	28,7	22,3	17,9
Kostnader	-142,7	-132,8	-119,7
– varav personalkostnader	-106,6	-103,0	-94,7
Verksamhetens resultat	-114,0	-110,5	-101,8
Justerad budget	-115,8	-112,6	-104,8
Över-/underskott	1,8	2,0	3,0

Budgetenheten redovisar ett överskott på 1,8 mnkr. Inom budgetenheten finns avvikelser inom såväl intäkts- som kostnads-sidan.

Kostnadsförändringar

	2009
Lägre kostnader för personalplaneringsinsatser, arbetsmiljö-insatser, IT och företagshälsovård än budgeterad nivå	+ 0,5 mnkr
Minskade kostnader inom gemensam verksamhet avseende inkontinenshjälpmedel och köp av stödverksamhet	+ 0,3 mnkr
Ökade kostnader för sjukvårdsmateriel	– 0,3 mnkr
Servicetjänster har ännu inte nått planerad nivå	+ 0,2 mnkr
Minskning av platser i Lundsbrunn – ej helårseffekt	– 0,2 mnkr
Ceciliagårdens fjärde enhet – ej helårseffekt	+ 0,2 mnkr
Sett över hela året har det varit stabilitet i verksamhet och personalsituation. Samtliga boenden och hemvårdsområden uppvisar, semesterlöneskudsökning inräknat, positiva resultat mellan 0,5 % - 3 %.	+ 1,1 mnkr
Summa	+1,8 mnkr

Medarbetare

Medarbetarstatistik

	2009	2008	2007
Årsarbetare (snitt)	234	218	214
Tillsvidareanställda per 31 dec	285	268	264
Antal anställda totalt per 31 dec	308	293	285
– varav heltid (%)	39	38	37
– varav deltid (%)	61	62	63
Total sjukfrånvarotid (%) under året	5,4	5,4	6,3

Antalet anställda inom budgetenheten har ökat. Främsta anledningen är uppstarten av en central vikariepool med 10 tillsvidareanställda medarbetare.

Sjukfrånvaron har bibehållits på en, i förhållande till verksamhetens art, mycket tillfredsställande nivå.

Måluppfyllelse

Arbetet i äldreomsorgens verksamheter har inriktats på att följa gällande lagstiftning samt att nå de mål som formulerats i budgetenhetens GPS samt i Äldreomsorgsplanen. Statliga stimulansmedel har bidragit till det utvecklingsarbete som pågår.

Här kan nämnas:

- Utökad delaktighet och möjlighet till påverkan för den enskilde och närstående då arbetet med individuella genomförandeplaner utvecklats vidare, resultat av brukarundersökningar har använts för utvecklingsarbetet samt att brukarråd har införts på äldreboenden.
- Utbyggd och tillgänglig äldreomsorg i de fyra tätorterna uppnås efter hand. Det nya äldreboendet i Källby färdigställs sommaren 2010 och i samband med detta tillskapas det femte hemvårdsdistriktet. Planeringen för äldreomsorgens om-/utbyggnad i Lundsbrunn och Hälleklis pågår.
- Genom den fortsatta utvecklingen av den geografiska teamorganisationen samverkar olika kompetenser för att stärka den enskildes förmåga till ett självständigt liv.
- Götene Äldrecenter med utemiljön har färdigställts.
- Utvecklingen av öppna och förebyggande verksamheter, frivilligverksamheten och anhörigstöd i form av bland

Invigning av Götene Äldrecenter - Socialminister Göran Hägglund här i samtal med en av hyresgästerna.

Äldreomsorg forts.

annat Mötesplatsen, äldreomsorgens mobila team, service- trädgårds- och fixartjänster samt hembesök för alla 80-åringar fortgår.

Viktiga händelser under året

Projekt ÄBO 1 (Götene Äldrecenter) har färdigställts under året i och med att Ceciliagårdens fjärde enhet öppnats samt att arbetet med den yttre miljön färdigställts.

Under året togs beslut om nybyggnation av äldreboende och trygghetsboende i Källby. Byggnationen pågår enligt fastställd tidplan och beräknas vara klart för inflyttning i juni 2010.

Beslut har tagits om en ny modell för hjälpmedelsförsörjning. Denna börjar gälla från mars 2010, men har förberetts under 2009 genom en övergång från köp-återköp av hjälpmedel till leasinghyra.

Nyckeltal

	2009	2008	2007
Hälsa- och sjukvård			
Betalningsansvar till länssjukvården för utskrivningsklara (antal dagar)	14	3 *)	0
Hemtjänst			
I ordinärt boende under oktober:			
– antal personer den 1 oktober	194	182	193
– antal omsorgstimmar (SoL)/okt. månad	3 082	3 015	2 832
Särskilt boende			
Antal platser:			
– demensboende	32	24	24
– äldreboende	87	97	99
Nettokostnad/plats (tkr):			
– demensboende	473	520	511
– äldreboende	477	449	398
Kommunrehab			
Antal platser:	12	12	
– 1 jan – 21 okt 2007			16
– 22 okt – 31 dec 2007			12
Beläggning, platser/dag:	10,7	9,7	
– 1 jan – 21 okt 2007			14,4
– 22 okt – 31 dec 2007			10,6
Medelvårdtid, antal dygn/plats	32,9	26,2	23,3

*) Uppgiften för 2008 avseende betalningsansvar till länssjukvården för utskrivningsklara är justerad jämfört med årsredovisningen 2008.

Interiör från Götene Äldrecenter.

Framtiden

Sett i ett längre perspektiv väntas behoven av äldreomsorg öka på grund av den demografiska utvecklingen.

Kortare boendetider aktualiserar en diskussion om boende kontra vård. Nya boendeformer kan tillskapas i utrymmet mellan ordinärt boende och dagens äldreboende i form av seniorboende och trygghetsboende.

Fortsatt utveckling av öppna verksamheter, närståendestöd, frivilligverksamhet och service, fixar- och trädgårdstjänster är ett viktigt led i att förebygga ohälsa och isolering bland äldre.

ÄBO-projekt

En omfattande strukturförändring pågår med äldreomsorgsplanen som underlag. Det är av stor vikt att detta arbete kan fortgå såväl av verksamhetsmässiga som av ekonomiska skäl.

Under 2010 kommer äldreboende, trygghetsboende och gemensamhetslokaler i Källby att färdigställas. Ett femte hemvårdsområde, Källby, tillkommer.

Valfrihetssystem inom äldreomsorgen

Ett införande av valfrihetssystem inom äldreomsorgen syftar till att öka den enskildes möjlighet att välja utförare. Utredningsarbete har pågått under 2009 och ett politiskt beslut om fortsättning väntas i februari 2010. Ett beslut om införande av valfrihetssystem kommer att påverka verksamheten beroende på i vilken omfattning externa utförare väljs. Detta ställer i sin tur stora krav på snabba omställningar av verksamhetsvolymen efter behov och varierande efterfrågan samt på flexibilitet i personalbemanning. Ett införande påverkar även administrativa funktioner för beställning, uppföljning och kvalitetskontroll.

Resursfördelning

Utvecklingsarbetet med att ta fram en ny resursfördelningsmodell inom äldreomsorgen fortsätter. Syftet är att öka flexibiliteten och ytterligare kunna tillgodose de behov som verksamheten möter.

Samverkan/närsjukvård

Multisjuka personer måste få möjlighet att möta en sammanhållen vårdkedja. Ett led i detta är utvecklingen av den samordnade vårdplaneringen samt en väl fungerande samverkan mellan kommun, primärvård och länssjukvård. Därför är samarbetet inom Närsjukvården viktigt och behöver utvecklas och förstärkas.

Kvalitetsarbete

Det pågår utveckling på lokal och nationell nivå, som innebär mer, nya och bättre data än tidigare när det gäller att beskriva och analysera vårdens och omsorgens kvalitet. Öppna jämförelser utvecklas nationellt som gör det möjligt att jämföra äldreomsorgen inom olika kommuner och enheter.

Stimulansbidrag

Stimulansbidrag finansierar utvecklingsarbete inom områdena rehabilitering, kost-nutrition, demensvård, sociala innehållet, förebyggande verksamhet samt statistik/öppna jämförelser. Det är osäkert om/hur denna möjlighet kommer att finnas under 2011, vilket måste beaktas framöver för att kunna upprätthålla utvecklingsarbetet.

Rehabilitering

SAMREHAB, som är ett gemensamt projekt med primärvården, fortgår under 2010. Det råder ovisshet om detta avtal kommer att förlängas därefter.

Hjälpmedel

Under 2010 kommer den nya modellen för hjälpmedelsförsörjning att implementeras.

Hälsa- och sjukvård

Det fria vårdvalet inom primärvården innebär flera samverksansaktörer för kommunen i hälso- och sjukvårdsfrågor.

Kompetensutveckling

För att klara framtida verksamhetsförändringar och omställningar inom äldreomsorgen kommer det att krävas ökade resurser för kompetensutveckling. Särskilt uppmärksammade områden är rehabilitering, äldrepsykiatri, kost och demens.

Vikariepool

Under 2009 startade ett projekt med en central enhet för vikarieförsörjning inom Vård och Omsorg med syfte att samordna och effektivisera vikarieplaneringen samt att så långt som möjligt säkerställa kompetens och kontinuitet även vid frånvaro. Projektet kommer att utvärderas under 2010 som underlag för fortsatta beslut.

Budgetenhet:

Handikappomsorg

Verksamhetsområde

Budgetenheten Handikappomsorg omfattar gemensam verksamhet, biståndsprövade insatser och verksamheter för såväl barn som vuxna såsom personlig assistans, korttidsvistelse, korttidstillsyn, daglig verksamhet och gruppboende. Vidare ingår också olika stödsatser till psykiskt funktionshindrade. I budgetenhetens ansvar ingår även bostadsanpassning.

Ekonomiskt resultat

Resultaträkning

(mnkr)	2009	2008	2007
Intäkter	19,4	18,0	18,4
Kostnader	-65,2	-65,9	-62,0
– varav personalkostnader	-50,2	-52,6	-51,2
Verksamhetens resultat	-45,8	-47,9	-43,6
Justerad budget	-47,9	-47,8	-45,6
Över-/underskott	2,1	-0,1	1,9

Budgetenheten redovisar ett överskott på 2,1 mnkr. Inom budgetenheten finns avvikelse inom såväl intäktssidan som kostnadssidan.

Kostnadsförändringar

	2009
Senareläggning av start av boende för unga vuxna	+ 0,5 mnkr
Stöd till barn och ungdom – kostnader för boende vid utbildning på annan ort	- 0,4 mnkr
Förändringar av beslut och verkställighet inom personlig assistans samt retroaktiva ersättningar	+ 0,7 mnkr
Ej helårsverksamhet för stödboende inom psykiatri, ej nyttjade omställningskostnader, minskade kostnader för köp av platser	+ 0,9 mnkr
Minskad semesterlöneskuld	+ 0,3 mnkr
Mindre avvikelser inom flera enheter	+ 0,1 mnkr
Summa	+2,1 mnkr

Medarbetare

Medarbetarstatistik

	2009	2008	2007
Årsarbetare (snitt)	114	125	121
Tillsvidareanställda per 31 dec	132	144	138
Antal anställda totalt per 31 dec	140	148	156
– varav heltid (%)	41	44	42
– varav deltid (%)	59	56	58
Total sjukfrånvarotid (%) under året	6,6	8,8	9,8

Avvecklingen av Källby gruppboende i början av 2009, förändringar inom personlig assistans samt att Vikariepoolen i personalredovisningen ingår i äldreomsorg har inneburit en minskning av antalet anställda inom handikappomsorg.

Budgetenheten uppvisar en positiv minskning av sjukfrånvaron.

Måluppfyllelse

I avvaktan på en ny verksamhetsplan har arbetet inriktats på att nå de mål som formulerats i budgetenhetens GPS samt i Handikappomsorgsplanen 2004 - 2008. Här kan nämnas:

- Delaktigheten och möjlighet till påverkan för den enskilde och närstående har utökats ytterligare dels genom att arbetet med personlig plan har intensifierats, dels genom att brukarundersökningar även inom daglig verksamhet nu genomförts.
- Stödboende inom psykiatri blev klart och de två första boende flyttade in i september. Det nya boendet för unga vuxna med funktionsnedsättning och nedläggningen av Källby gruppboende är verkställt.
- Fortsatt utveckling av daglig verksamhet pågår och en projektplan för detta fastställdes.
- Samarbetet runt ungdomar med funktionsnedsättning har utökats tillsammans med fritidsverksamheten och lägrvinstelse för ungdomarna har genomförts.
- Utökat samarbete med skolan för barn med särskilda behov och med gymnasiesärskolan inför ungdomarnas examen och framtida sysselsättning.
- En rutin för kontakt mellan de verksamheter som arbetar med barn och ungdomar i Götene kommun har tagits fram i samverkan skola, IFO och LSS.

Viktiga händelser under året

Under året har stödboende inom psykiatri öppnats. Psykiatrienhetens stödteam och dagliga verksamhet har flyttat in i nya lokaler på Vikingagatan och stödteamet har fått en resursförtärkning för att ge stöd till boendet. Detta har medfört en mer samordnad psykiatriverksamhet.

Ett boende för unga vuxna i Götene tätort har planerats och färdigställts för inflyttning direkt efter årsskiftet. Genom detta boende tillgodoses en efterfrågad boendeform.

Fritidsverksamheten för barn och ungdomar i samarbete med Fritid har expanderat och rönt ett stort intresse i grannkommuner i Skaraborg.

Nyckeltal

	2009	2008	2007
Individuella LSS/SOL-insatser			
Personlig assistans:			
– nettokostnad totalt (tkr)	6 923	8 086	7 287
– antal personer	20	19	17
Gruppboende LSS			
Antal platser:			
– gruppboende/stödboende	18	5	20
– gruppboende, spec. inriktn.	5	17	9

forts-->

Invigning av Götene Äldrecenter av socialminister Göran Hägglund här tillsammans med några av hyresgästerna.

Nyckeltal forts.

	2009	2008	2007
Nettokostnad per plats/år (tkr):			
– gruppbostad/stödboende	561	1 115	556
– gruppbostad, spec. inriktn.	1 130	503	975
Skogsvägen korttids/fritids			
Antal barn/ungdomar	18		

Framtiden

Nya målgrupper och allt oftare yngre personer med nya och kombinerade diagnoser söker stöd. Dessa grupper har behov av omfattande och samordnade insatser som kräver framtida förändringar av såväl stödformer som organisation. Särskilt måste uppmärksammas möjligheter till en meningsfull dag med möjligheter till arbete och fritid.

Regeringen har i skrivelse om psykiatri (2008/2009:185) presenterat åtgärder och inriktningar fram till år 2011. Den sammanfattas i tre huvudområden:

- **Vården.** Kunskapsbaserad god vård och rehabilitering.
- **Vardagen.** Utbud av arbete, sysselsättning, boendeformer och hjälpmedel.
- **Valfriheten.** Möjlighet att välja och ha inflytande.

Fyra delområden är prioriterade: Insatser riktade till barn och ungdomar, arbete och sysselsättning, satsning på kompetens och evidens samt stöd för långsiktigt kvalitets- och utvecklingsarbete.

LSS-lagstiftning

LSS-kommitténs slutbetänkande kan leda till förändrad ansvarsfördelning mellan stat och kommun. De områden som mest berörs är personlig assistans, ledsagning och en ny insatsform, boendestöd.

Psykiatri/missbruk

Samverkan med Individ- och Familjeomsorgen och sjukvården kommer att utökas och arbete pågår för att tydliggöra ansvarsfördelningen mellan de olika huvudmännen. En ny aktör har inträtt i form av Vadsbokliniken.

Projektet "Hemmaplanslösningar" fortskrider. Hemmaplansinsatserna innebär en inriktningsförändring som kräver nya arbetssätt inte enbart för socialtjänsten utan också för övriga aktörer, exempelvis skola, barnomsorg, barn- ungdoms- och vuxenpsykiatri. Målet med projektet är att minska HVB-placeringar med 25 procent.

Daglig verksamhet

Under 2010 genomförs ett projekt inom daglig verksamhet. Målet är en mer individuellt anpassad verksamhet med mer jobblänkande alternativ samt att kunna erbjuda externa arbetsplatser i större utsträckning. Projektet gäller även personer i sysselsättning inom psykiatri.

Barn och unga

I samverkan med Tibro kommun och handikappföreningen Viljan i Skara ska fritidsverksamheten utvecklas ytterligare.

Kompetensutveckling

För att klara framtida verksamhetsförändringar och omställningar inom handikappomsorgen kommer det att krävas ökade resurser för kompetensutveckling. Särskilt uppmärksammade områden är nya diagnosgrupper, psykiatri, autism och nya arbetsmetoder.

Vikariepool

Under 2009 startade ett projekt med en central enhet för vikarieförsörjning inom Vård och Omsorg med syfte att samordna och effektivisera vikarieplaneringen samt att så långt som möjligt säkerställa kompetens och kontinuitet även vid frånvaro. Projektet kommer att utvärderas under 2010 som underlag för fortsatta beslut.

Tekniska nämnden ansvarar för vägarna i kommunens tätorter.

Tekniska nämnden

Ordförande:
Owe Rosenberg

Förvaltningschef:
Torbjörn Friberg

Verksamhetsområde

Tekniska nämnden är gemensam nämnd för Götene och Skara kommuner.

Tekniska nämnden ansvarar för kommunens gator, vägar, grönytor, natur- och fornvård, fastigheter samt samhällsbetalda resor.

Ekonomiskt resultat

Resultaträkning

(mnkr)	2009	2008	2007
Intäkter	234,6	242,7	212,4
Kostnader	-254,9	-263,7	-232,9
– varav personalkostnader	-34,1	-36,9	-35,5
Verksamhetens resultat	-20,3	-21,0	-20,5
Justerad budget	23,1	20,9	18,1
Över-/underskott *)	2,8	-0,1	-2,4

*) Redovisat resultat i Götene kommun.

Personalkostnaderna har minskat med cirka 8 procent (2,8 mnkr) jämfört med 2008. Tekniska förvaltningen har avsiktligt minskat på antalet tillsvidareanställda för att ha ekonomiskt utrymme för verksamheten. Vid toppar i arbetsbelastning köps

resurser utifrån istället för att försöka uppnå 100 procent täckning för tänkbara arbetsuppgifter på ett större antal egen personal. Tekniska förvaltningen gör sig, med hjälp av naturliga avgångar, av med hantverkare med specialkompetenser. Dessa tjänster köps av hantverkarföretag på ramavtal.

Budgetenheternas avvikelser 2009

Budgetavvikelse – Götene kommun

(mnkr)	Budget*)	Utfall	Avvikelse
Samhällsbetalda resor	-6,1	-5,0	1,0
Gata/Park	-16,9	-15,8	1,1
Fastighet	-0,2	0,5	0,7
Överskott	-23,1	-20,3	2,8

*) Fr o m maj har KF:s ursprungliga budget reducerats med 14,4 mnkr. Redovisad budgetavvikelse utgår från den justerade budgeten.

Budgetavvikelse – Skara kommun

(mnkr)	Budget	Utfall	Avvikelse
Samhällsbetalda resor	-9,3	-9,2	0,1
Gata/Park	-20,8	-19,2	1,6
Fastighet	0,0	9,5	9,5
Överskott	-30,1	-19,0	11,2

Råbäcks hamn.

Investeringar 2009

Tabell. Investeringar – Götene kommun

(mnkr)	Budget ^{*)}	Utfall	Avvikelse
Tekniska nämndens ram:	1,0	0,3	0,7
– varav G:a Vättlösav-Källstorp	0,1	0,2	-0,1
– varav Vänerv-Laxv	0,2	0,0	0,2
– varav Lekplatser	0,3	0,1	0,2
– varav GC-väg Trombonen	0,4	0,0	0,4
Fordon och maskiner	1,7	1,7	0,0
Stora torget	0,9	0,8	0,1
Kv Granen P-plats	0,5	0,7	-0,2
Bryggör Källby/Blomberg	0,1	0,1	0,0
Ombyggnad stationer	0,3	0,0	0,3
Förskola Ljungsbacken	0,1	0,0	0,1
Ombyggnad externa hyresgäster	0,5	1,7	-1,2
Omb kök Källby Gård	0,1	0,1	0,0
Omstrukturering kök	0,6	0,0	0,6
Källby Gård värmecentral	0,5	-0,3	0,8
Tillbyggnad Västerbybadet	13,1	0,0	13,1
Reservkraft Centrumhuset	1,4	0,6	0,8
Källby förskola konvertering	0,0	-0,2	0,2
C-kök blastchiller	0,1	0,0	0,1
Säkra fastigheter	0,7	0,5	0,2
Summa	21,8	6,0	15,8
Exploatering (mnkr)	Budget	Utfall	Avvikelse
Bro+väg Nordskog	0,2	0	0,2
Källstorp	1,2	0,2	1,0
Stinsvägen Källby	1,2	0,0	1,2
Anslutningsväg R44 Källby	19,8	12,6	7,2
Bostadsområde Nordskog	1,9	1,1	0,8
Gatukostnadsersättning	0,0	-0,2	0,2
Summa	24,3	13,7	10,6
Totala investeringar	46,1	19,7	26,4

^{*)} Avser den av kommunfullmäktige fastställda budget i november 2008 inkl budgetöverföringar från 2008 till 2009.

Inköp av fordon/maskiner har köpts in enligt fastställd prioriteringslista. Investeringsbeloppet inkluderar även avtal om finansiell leasing för Merlo Multifarmer.

P-platsen Kv Granen blir dyrare än beräknat p.g.a. förändringar i projekteringsarbetet. Återstående medel i projekten Stora torget bör överföras till 2010.

Ombyggnation av stationer är tänkta att genomföras under 2010.

Åtgärder som finansieras av TN ram (1 mnkr) består av: Ny Cykelväg Källstorp-Trombonvägen, avstängning G:a Vättlösavvägen-Källstorp, lekplatser samt övergångsställen Vänervägen-Laxvägen. Projektet GC-väg Trombonen kommer att färdigställas under 2010 och återstående medel vid årsskiftet bör därför ombudgeteras till 2010.

Omfattande ombyggnationer har gjorts för externa hyresgäster i Centrumhuset framför allt när det gäller den nya vårdcentralen som drivs av Vadsboklinikerna. Även ombyggnation för bl.a. arbetsförmedlingen och Centrumcaféet har gjorts. Investeringssåtgärderna finansieras med utökad hyra.

Värmecentralen i Källby blev billigare än beräknat då kommunen har erhållit bidrag för investeringen. Även när det gäller konverteringen av förskolan i Källby så har kommunen fått bidrag. Kostnader för styr/regler återstår i projekten.

Beslut togs under 2009 om tillbyggnad av Västerbybadet för Lifeclub. Projektet inkluderade även parkering och VA. Projektet genomförs inte då Lifeclub kommer att hyra i andra lokaler. Nedlagda projekteringskostnader (ca 140 tkr) har förts om från investeringsbudgeten till underhållsbudgeten på fastighet.

Projektet med blastchiller (kylning av mat) i Centralköket genomfördes inte 2009.

Utredning om omstrukturering av kök i Götene pågår. Fortsatt arbete är oklart i nuläget. Tillsvidare görs mindre åtgärder i köken. Utredning fortsätter 2010. Västerbyskolans kök ska enligt plan byggas om 2011-2012.

Bro och väg Nordskog är klar. Resterande budgetmedel som finns för Bro och väg Nordskog föreslås ombudgeteras till bostadsområde Nordskog.

I bostadsområde Nordskog återstår toppbeläggning, trafikåtgärder, grönytor, lekplats, utökad P-plats, mm. Återstående

Landsbygd vid Kinnekulles fot. I kommunen är en stor andel av den odlade marken ekologiskt odlad enligt kriterier från KRAV (kontrollföreningen för ekologisk odling). Antal producenter med växtodling enligt KRAV:s regler var 34 st (år 2008, 33 st).

Tekniska nämnden forts.

medel vid årsskiftet ska ombudgeteras till 2010. Asfaltering genomförs under 2010.

Källstorp etapp 2 kostade mindre än budgeterat 2009. Diskussion pågår dock om fortsatt arbete i Källstorp (kompletteringsarbeten/tidigareläggning) då boende har lämnat synpunkter på olika åtgärder som bör genomföras. Idag är det oklart vad som görs. Ev. överskott vid årsskiftet bör föras över till 2010. Toppbeläggningar återstår 2010 (separat budget).

Stinsvägen Källby är klar. Kvarstående budgetmedel ska ombudgeteras till anslutningsvägen Källby. Upphandlingen för anslutningsvägen i Källby är klar. Kostnaderna för projektet blir högre än tidigare budgeterat och ytterligare medel har därför avsatts i budget 2010. Kostnaderna för arkeologiska utgrävningar har blivit betydligt högre än budgeterat. Beräknat trafikpåsläpp är hösten 2010 samt helt färdig infart sommaren 2011.

Investeringar 2009

Investeringar – Skara kommun

(mnkr)	Budget	Utfall	Avvikelse
Tekniska nämndens ram:	1,0	0,5	0,5
– varav Gångväg Millan Eggby	0,1	0,1	0,0
– varav Handikappanp hpl busstation	0,2	-0,1	0,2
– varav Konvertering Myrstacken	0,5	0,5	0,0
– varav Besparing KF §44/09	0,3	0,0	0,3
Trafiksäkerhetsåtgärder:	0,3	0,0	0,3
– Härlundag trafiksäkerhet	0,2	0,0	0,1
– Skogsbärsv trafiksäkerhet	0,0	0,0	0,0
– varav Besparing KF §44/09	0,2	0,0	0,2
GC-väg Vilanområdet	0,1	0,0	0,0
Petersburg bergvärmepump	0,0	0,1	-0,1
Bullerbyn fjärrvärme	0,0	0,0	0,0
Lekplatser	0,1	0,1	0,0
GC-väg Hindsbogatan etapp 1	0,1	0,0	0,0
GC-väg Hindsbogatan etapp 2	0,2	0,1	0,1
Handikappanp hpl Katedral	0,0	0,0	0,0
Totala investeringar	1,7	0,9	0,8

På grund av besparingskrav enligt KF§ 44/09 har några projekt flyttats fram till 2010.

I några fall har kommunen fått bidrag för trafiksäkerhetsåtgärder och handikappanpassning.

Konvertering har gjorts på förskolan Myrstacken i samband med ombyggnationen för förskolans verksamhet och återställning efter vattenskada 2008.

Medarbetare

Tekniska förvaltningen (samtliga enheter)

	2009	2008	2007
Årsarbetare (snitt)	69	71	77
Antal anställda totalt per 31 dec	81	84	87
– varav tillsvidareanställda	71	74	81
– varav vikarier med månadslön	10	10	6
– varav heltid (%)	91	92	91
– varav deltid (%)	9	8	9
– varav kvinnor (%)	15	13	13
– varav män (%)	85	87	87
Månadsavlönad personal			
Medelålder	53,1	52,8	53,4
Genomsnittlig tjänstgöringsgrad (%)	95,6	95,8	95,6
Medellön totalt	23 758	22 831	21 241
– varav kvinnor	23 879	23 049	21 930
– varav män	23 736	22 793	21 131
Personalomsättning tillsvidareanställda (extern omsättning) (%)	7,1	13,5	8,5
Sjukfrånvaro (%)			
29 år eller yngre	2,6	4,8	1,9
30-49 år	2,7	1,2	3,0
50 år eller äldre	5,5	4,8	5,6
Total sjukfrånvaro	4,7	3,9	4,8
Antal personer med sjukfrånvaro 31 dec överstigande 59 dagar	3	3	4
– varav hel frånvaro	1	1	2
– varav partiell frånvaro	2	2	2

Antalet årsarbetare i snitt fortsätter att sjunka och nyanställningar är ovanliga vid avgångar. Detta för att klara de förhållandevis tuffa effektiviseringskrav som kom i samband med hopslagningen till en gemensam Teknisk förvaltning.

Den totala sjukfrånvaron har ökat något, ett par långtidssjuk-skrivna påverkar sjukfrånvaron mycket vid ett så litet personantal som man är vid Tekniska. Sjukfrånvaron har ändå haft en förhållandevis bra nivå.

Genomsnittsåldern är hög vid Tekniska förvaltningen. Många pensionsavgångar ligger i närtid. Även nyckelpersonal kommer att lämna förvaltningen de närmaste åren. Lågkonjunkturen kan underlätta rekryteringen.

Tekniska nämndens styrkort

UPPDRAG: Vi ska medverka till en positiv och hållbar utveckling genom dialog och medskaparanda för att skapa en trygg och attraktiv livsmiljö:

- En grön signal betyder att man *uppnått* det tänkta årsresultatet.
- En gul signal betyder att man *delvis uppnått* det tänkta årsresultatet.
- En röd signal betyder att man *inte uppnått* det tänkta årsresultatet.

Tabell: Tekniska nämndens styrkort

Perspektiv	Mål	Resultat	Utfall	Analys
Medskapare	Tydliggöra arbete och beslut mot medborgare genom identisk information i Götene och Skara.	Ökad medborgarkännedom.	● grön	Den gemensamma informationen är länkad från Götene till Skara hemsida.
Utveckling	En fungerande felanmälningsfunktion.	Ett första svar från Tekniska inom en vecka.	● gul	DEDU har införts under hösten 2009. Inom några få verksamheter får man inte svar inom en vecka.
	Tydlighet med driftmedel och tidpunkt när tekniska tar över ansvar för projekt.	Drift- och underhållsmedel ska alltid finnas med i investeringsbudget för nya projekt.	● gul	En blankett med investeringskonsekvenser är framtagen. Skara ligger något efter i planeringen jmf Götene.
	Goda, attraktiva och miljövänliga kommunikationer.	Tekniska har delaktighet och påverkan i aktuella arbetsgrupper.	● grön	Personalen vid Tekniska deltar i aktuella möten och seminarier.
	Vid arbete ska tekniskas personal värdera samtliga samhällsgruppers behov.	Fortlöpande kompetenshöjning för egen personal inom området.	● gul	Tekniskas personal har behov av utbildning på området, kurser är ej genomförda i planerad omfattning pga besparingar. Aktivt arbete med målet pågår kontinuerligt.
Arbetsätt	Betrakta tekniska som en gemensam angelägenhet för att få en effektiv organisation.	Kontinuerlig dialog med politikerna.	● gul	Möten mellan Ks-presidier och TN gör att detta går mot målet under 2010.
	Attraktivt synintryck vid infarterna till samtliga tätorter.	Skapa egen identitet för varje tätort inom våra kommuner.	● röd	Ej genomfört beroende på besparingar.
	Uppfylla samtliga fastställda nyckeltal.	Vi ska vara bland de 25% bästa kommunerna med liknande infrastruktur.	● röd	Nyckeltalen precis framtagna, arbete påbörjat.
Ekonomi	Attraktiv arbetsgivare med god och sund arbetsmiljö.	Delaktighet genom samverkansavtalet.	● grön	Goda resultat i medarbetarenkäten.
	Tekniska nämnden ska ha fastställda nyckeltal.	Driva frågan mot kommunfullmäktige.	● grön	Redovisas i budget för 2010.
	Tekniska nämnden ska maximalt ha en resultatavvikelse mot gällande budget vid årsboksut på +/- 1,0%.	Uppföljning, ansvar och redovisningar.	● gul	Tekniska nämnden har haft ett för stor positivt resultat.

Kinnekullegården på Kinnekulles topp.

Tekniska nämnden forts.

Måluppfyllelse

De politiska styrkortet som nu är framställda för tekniskas budgetenheter kommer att vara ett lyft för att få en större tydlighet i målbeskrivningen under 2010.

Tekniska nämnden har inte fullt ut nått beslutade mål, detta dels beroende på en snäv budget med besparingar men också beroende på att vissa mål sträcker sig in på 2010 för att uppnå.

En teknisk förvaltning har svårt att hitta jämförbara siffror mot andra förvaltningar. Medborgarundersökningar (SCB) kommer inom vissa områden kunna visa på hur förvaltningen ligger till kvalitetsmässigt.

Verksamheten har följt en planerad drift. Servicenivåer måste tas fram inom några områden där detta inte är genomfört. Detta kompletterande arbete ska ske 2010. Underhålls- och investeringsplanerna har varit en tydlig ledstång för personal och kunder under hela året.

Redovisade åtgärder har gett den förväntade effekten. Det som kan noteras som ett område där Tekniska inte uppnått kundens förväntningar har varit tiden till reparation av gatubelysningar, här läggs rutinerna om för 2010. Det har inte funnits tillräckligt med medel för att nå kvalitetsnivån på beläggningen i gator och vägar i Götene kommun.

Tekniska förvaltningen har i stort fokuserat på rätt områden. Förvaltningen måste arbeta vidare med ett kundfokus. Detta ska genomsyra verksamheten.

De nyckeltal som används är möjliga att i viss mån jämföra med andra som bedriver verksamhet inom Tekniskas område via SKL Webor. Nyckeltalen bedöms som bra inom området kommunteknik.

Arbete har genomförts för att få en bättre projektstyrning och en större samverkan mellan förvaltningens enheter.

En delegering och därmed ett större engagemang av budgetuppföljning är infört med rutiner för detta.

Mätbara mål för samtliga budgetenheter inom tekniska är framtaget. Samtliga arbetstagare vid Tekniska har arbetat med att ta fram sina arbetsmål. Dessa kommer att dialogiseras vid medarbetarsamtalen.

Det finns ett fortsatt behov att arbeta med servicenivåer under 2010.

Så här arbetar nämnden med:

Jämställdhet

Tekniska förvaltningen följer Götene kommuns jämställdhetsplan. Jämställdhet har varit en del av det systematiska arbetsmiljöarbetet. Utvärdering av medarbetarenkäten 2009 har genom handlingsplaner givit punktinsatser inom jämställdhetsområdet.

Viktiga inslag vid arbetsvärderingsarbetet är arbetsplats-träffar och medarbetarsamtal.

Hållbar miljö

Tekniska förvaltningen har vid samtliga investeringar tagit hänsyn till miljöaspekten. Miljöbränsle har använts för maskiner. Ett aktivt arbete har pågått för att i första hand sänka energiåtgången i de fastigheter där det finns störst potential. En plan för vägbelysningar i framtiden har påbörjats.

Tillgänglighet för funktionshindrade

Tekniska förvaltningen har under året haft samverkan med organ/föreningar som bevakar tillgänglighetsområdet. I fastställda investerings- och underhållsplaner har tillgänglighetsfrågor beaktats. Tillgängligheten under ett snöigt december kunde varit bättre. Framförallt bör kommunen vara bättre på att förmedla vem som har ansvaret för trottoarer i anslutning till fastigheter. Kollektivtrafiken har ytterligare anpassats.

Barnkonventionen

Under 2009 har tekniska besiktigtat alla kommunernas lekredskap. Risker för olyckor elimineras. Några nya moderna utrustningar har installerats. Trygghetsvandringar är genomförda, åtgärder genomförs, i många fall inriktade mot barn. Trafiksäkerheten på våra skolvägar har utvecklats genom fysiska trafiksäkerhetsåtgärder.

Utsikt från Vindarnas tempel på Kinnekulles topp.

Budgetenhet:

Samhällsbetalda resor Götene

Verksamhetsområde

Budgetenheten Samhällsbetalda resor ansvarar för kollektivtrafik, färdtjänst, parkeringstillstånd samt skolskjutsplanering. Kollektivtrafiken omfattar all linjelagd trafik men även närtrafik och flextrafik. De två senare trafikformerna går bara då någon har beställt en resa. I färdtjänstområdet ingår såväl färdtjänstresor som omsorgsresor till sysselsättning i daglig verksamhet. Bedömning av färdtjänstbehov sker strikt utifrån färdtjänstlagen.

Ekonomiskt resultat

Resultaträkning

(mnkr)	2009	2008	2007
Intäkter	0,1	0,0	0,0
Kostnader	-5,2	-5,0	-5,0
Verksamhetens resultat	-5,0	-4,9	-5,0
Justerad budget	6,1	5,5	4,9
Över-/underskott	1,0	0,5	-0,1

Kostnaden för kollektivtrafik (ägartillskott Västtrafik) blev lägre än budgeterat (+0,4 mnkr) då viss linjetrafik ersatts med anropsstyrd trafik p.g.a. lågt resande.

Kostnaderna för färdtjänst har blivit lägre än budgeterat (+0,5 mnkr) då fler personer hänvisas till den anpassade kollektivtrafiken för funktionshindrade.

Kostnaderna för kommunens administration visar överskott (+0,1 mnkr) p.g.a. lägre bemanning än budgeterat.

Måluppfyllelse

Målet har varit goda, attraktiva och miljövänliga kommunikationer. Personalen har deltagit och påverkat i aktuella arbetsgrupper för att nå detta.

Viktiga händelser under året

Västtrafik har infört ett nytt biljettsystem och kontantstopp på bussarna. Följden har blivit ett bedömt minskat resande.

Revidering av det gemensamma färdtjänstreglementet för Skaraborg har inletts. Detta kan medföra smärre kostnadsförändringar 2010.

Beslut är taget om fria resor för 75+ i kollektivtrafiken. Försöksperiod 2010. Syftet är att uppmuntra äldregruppen att prova på den anpassade kollektivtrafiken istället för färdtjänst. Brutto-kostnad för Götene ca 115 tkr.

Processen om nytt aktieägaravtal för kollektivtrafiken i Västra Götaland är inledd. För närvarande äger kommunerna 50 procent och regionen 50 procent. Förslag att regionen blir ensam ägare. Beslut tas våren 2010 och börjar gälla from januari 2012.

Intern kontroll av handläggningen av färdtjänst och parkeringstillstånd är genomförd.

Nyckeltal

	2009	2008	2007
Kollektivtrafikkostnad per invånare (kr)	198	190	178
Transportkostnad per färdtjänstresa (kr)	206	193	220
Antal färdtjänstresor (exkl. dagvårdsresor)	7 429	8 173	8 158
Antal färdtjänstberättigade	377	391	395

Kollektivtrafikkostnaden per invånare har ökat de senaste åren p.g.a. kostnadsökningar men också beroende på hur Västtrafik fördelar sina kostnader mellan kommunerna.

Transportkostnaderna per färdtjänstresa varierar något över åren. Det finns dock en trend att antalet färdtjänstberättigade och antalet färdtjänstresor minskar.

Framtiden

God kollektivtrafik är en viktig del i kommunens utveckling. Tillgängligheten ska enligt Västtrafik vara så stor att minst 90 procent av de funktionshindrade ska kunna använda den allmänna kollektivtrafiken år 2010.

Ny kollektivtrafiklag kommer 2012 vilket kommer att innebära helt fri konkurrens. Detta kan ge svårigheter när det gäller samordning och planering. Indikationer finns på att nya biljettsystemet har gett minskat resande, åtgärder kommer sannolikt att vidtagas.

Budgetenhet:

Gata-Park Götene

Verksamhetsområde

Gata/Park ansvarar för gator och parker, natur- och fornvårdsarbete samt förråd, fordon och övriga servicetjänster som t.ex. verkstadsarbeten.

Gatuverksamheten omfattar toppbeläggningar, beläggningsunderhåll, kapitalkostnader, vinterväghållning inklusive beredskap, vårsandsupptagning, barmarksrenhållning, trafikanordningar, väglinjemålning, broar och tunnlar, gatubelysning, dagvattenledningar, torgplatser och olika bidrag till samfälligheter. Även gatuadministrationens overheadkostnader ingår.

Parkverksamheterna omfattar gräsklippning, grässlåtter, buskage och häckar, perenna blommor, sommarblommor, trädvård, lövröjning, parkrenhållning, lekplatser, markutrustning, vattenanläggningar, grusytor inom parkmark, hundlatriner, Kinnekulle städrunda samt kapitalkostnader. Även parkadministrationens overheadkostnader ingår.

Natur- och fornvårdsverksamheterna omfattar skötsel av naturmark, dikesslåtter, motionsspår, vandringsleder, badplatser och skog.

Ekonomiskt resultat

Resultaträkning

(mnkr)	2009	2008	2007
Intäkter	3,9	7,7	4,3
Kostnader	-19,7	-24,4	-19,4
Verksamhetens resultat	-15,8	-16,7	-15,1
Justerad budget	16,9	16,1	13,2
Över-/underskott	1,1	-0,5	-1,9

Kapitalkostnaderna på Gata/Park visar ett överskott jämfört med budget (+1,1 mnkr) beroende på att investerings- och exploateringsprojekt inte aktiverats i budgeterad omfattning. Framförallt gäller det anslutningsvägen och Stinsvägen i Källby. Nettoresultatet för driften exklusive kapitalkostnader är därmed 53 tkr.

Det är första året på länge som inte Gata/Park i Götene går med underskott (har varit underskott varje år i alla fall sedan 2003).

Värt att notera är att budgeten för vinterväghållning (totalt ca 1,4 mnkr) är förbrukad trots en mild vinter.

Under året har besparingar gjorts på toppbeläggningar (0,3 mnkr) vilket inneburit en minskad budget. Det eftersatta asfaltsunderhållet, "beläggningsberget", ökar för varje år och är i nuläget värderat till ca 16 mnkr.

Försäljning av lastbil och traktor har gjorts under året. Intäkterna fördelas mellan Götene och Skara.

Måluppfyllelse

Målet under 2009 har varit att skapa attraktivt synintryck vid infarterna till samtliga tätorter. Några speciella åtgärder för detta har inte genomförts beroende på besparingar.

Viktiga händelser under året

- Besparingar har genomförts för att klara verksamheten inom budgetram.

- Ny modell av investerings- och underhållsplaner har genomförts med gott resultat.
- Digitalt kartmaterial över gräsytor har tagits fram. Detta kommer att generera en positiv utveckling under kommande år p.g.a. bättre kontroll.
- Nytt felanmälsystem "Dedu" har införts under året och kan nyttjas av kommunmedborgare.
- Underhållet på kommunens gatunät har genomförts långt under de behov som finns.
- Infarten från väg 44 är påbörjad och håller tidsschemat så här långt.
- Förändring har genomförts i driftområde parks verksamhetsutövande för att klara att genomföra verksamheten med tilldelade medel.
- En minskning av en säsongsanställning på parkdriften har gjorts för att få budgetmedlen att räcka
- Kommunen har investerat i nya bryggor i Källby och Blomberg
- Ny gångväg i Nordskog mellan Hamngatan och Sandbäcken är anlagd.
- Eftersatt röjningsarbete har utförts i skogar och naturmark på grund av stormarna.

Nyckeltal

	2009	2008	2007
Total driftkostnad Gata exklusive kapitalkostnad och OH-kostnad (kr / m2)	7,98	8,40	9,21
Kapitalkostnad Gata (kr / m2)	8,00	8,41	5,43*
OH-kostnad Gata (kr / m2)	2,33	2,20	2,23
Total driftkostnad Park exklusive kapitalkostnad och OH-kostnad (kr / m2)	4,37	5,13	6,01
Kapitalkostnad Park (kr / m2)	1,15	1,21	u.s.
OH-kostnad Park (kr / m2)	1,34	1,26	1,29

* Kapitalkostnaderna särredovisades ej på park under 2007.

Kapitalkostnaderna för Gata-Park har trots sänkt internränta ökat kraftigt de senaste åren till följd av satsning på nya exploateringsområden. Driftkostnaderna har till följd av besparingar minskat.

Framtiden

Utvecklingen av kommunen för attraktivt boende och som turistmål ställer krav på god skötsel av gatu- och parkmiljön samt naturmark m.m. Enligt SCB-undersökningen bör skötseln av gator prioriteras, då detta uppfattas av medborgarna som ett viktigt område. Nya energisnåla gatubelysningsarmaturer är under utveckling. Äldre belysningsstolpar och armaturer utmed vägverkets vägar kommer att behöva bytas ut, läggas ut eller tas bort.

Budgetenhet:

Fastighet Götene

Verksamhetsområde

Fastighet omfattar ansvaret för kommunernas fastigheter samt inhyrning av huvuddelen av de externa lokalerna. Fastighetsenheten är en resultatenhet som finansieras av hyresintäkter. Dessa ska täcka kapitalkostnader, energi, VA, fastighetsskötsel och övrig fastighetsservice som t.ex. renhållning, larm och brandskydd, försäkringar, skatter, avgifter, planerat underhåll, akut underhåll och fastighetsadministrationens overheadkostnader.

Ekonomiskt resultat*Resultaträkning*

(mnkr)	2009	2008	2007
Intäkter	45,8	44,2	40,9
Kostnader	-45,4	-43,7	-41,3
Verksamhetens resultat	0,5	0,6	-0,4
Justerad budget	0,2	0,7	0,0
Över-/underskott	0,7	-0,1	-0,4

Det planerade underhållet visar överskott jämfört med budget (+1,3 mnkr). Flera projekt i 2009 års underhållsplan är ej genomförda bl.a., ventilationsarbeten på Västerbyskolan (0,7 mnkr), rivningsarbeten för oljepanna, ventiler m.m. på Prästgårdsskolan (0,3 mnkr), elarbeten på Skogsvägen (0,1 mnkr), ventilation på Lundaskolan och invändig målning på Källby förskola (0,3 mnkr). Underhåll på Norra skolan är ej genomfört p.g.a. avveckling (0,1 mnkr).

Under året togs beslut om besparing på underhåll motsvarande 0,3 mnkr för Källby förskola vilket reglerades genom en hyressänkning och motsvarande överskott på planerat underhåll.

Det akuta underhållet har kostat mer än budgeterat (-0,5 mnkr) och har varit omfattande p.g.a. vattenskador på Källby gård och Prästgårdsskolans idrottshall. Återställningsarbeten är klara och täcks till stor del av försäkringspengar.

Kapitalkostnader visar på ett överskott (+ 1,0 mnkr) till följd av ett felaktigt underlag för internränta när detaljbudgeten för 2009 beräknades. Internräntan sänktes 0,5 procent 2009 vilket skapat ett utökat utrymme för drift/underhåll. P.g.a. arbete med återställning av vattenskador fanns dock ej resurser att lägga ut fler projekt.

Energikostnaderna för 2009 var i stort sett enligt budget förutom elkostnaderna. Under 2009 fick kommunen en slutavräkning från tidigare elleverantör för elkostnader åren 2004-2008 på ca 0,9 mnkr som belastat 2009. Ett ytterligare underskott finns på elkostnaderna avseende 2009 med ca 0,2 mnkr.

Under 2009 fick fastighetsenheten en återbetalning på tidigare inbetalda premier till Brandförsäkringsverket på ca 0,5 mnkr då verket har upplöst sin verksamhet.

Övrig fastighetsdrift visar underskott (-0,2 mnkr) p.g.a. en del kostnader för reparationer som belastat driften under 2009 bl.a. kostnader för styr och regler.

I kommunens budget för 2009 fanns ett uppdrag att spara 0,5 mnkr på fastighetsdrift. P.g.a. sena detaljplaner och politiska beslut kommer besparingen förhoppningsvis 2010. T.ex. genom försäljning av Holmestad skola och Norra skolan.

Måluppfyllelse

Det finns bara generella mål för fastighetsenheten för 2009. Specifika mål är framtagna för 2010.

Viktiga händelser under året

- Lokalgruppsarbetet har utvecklats i kommunen med ett dokument som beskriver förändringar och behov i ett femårsperspektiv.
- Av politiken fastställda investerings- och underhållsplaner är för första gången beprövade med gott resultat.
- Fastighetsförvaltare och ny driftchef har anställts.
- Nytt felanmälsystem "Dedu" har införts under året och kan nyttjas av hyresgäster.
- Fastighetsavtal är utarbetade och katalogiserade.
- Sektor barn och kunskap har gått ur Norra skolan och Holmestad skola.
- Gröna villan kommer att läggas ut till försäljning. Detaljplaneändring är klar.
- Ansats för att sälja Holmestads skola har skett efter beslut.
- Utredning om Hällesäter och Lundagårdens framtid har genomförts av Götene Äldrehem.
- Källby förskola har haft problem med dålig luft. Arbete med att förbättra luften med golvventilation är klar.
- Källby gård har även haft en vattenskada efter åskväder, arbetet med återställande har avslutats.
- Vattenskada har även inträffat på Prästgårdsskolans idrottshall p.g.a. en brusten vattenledning. Återställningsarbeten är klara.
- Arbete med installation av brandlarm har utförts på Falkängen i Hällekis. Ytterligare arbeten med "säkra fastigheter" pågår inom andra objekt.
- Reservkraftverk i Centrumhuset är installerat.
- Värmeväxlare i Centrumhuset är bytt vilket kommer att minska energiförbrukningen.
- Ombyggnadsarbeten har gjorts i centrumhuset för att möta hyresgästers behov (Vadsbokliniken, Arbetsförmedlingen och Centrumcaféet).
- Fastighetsenheten har varit stöd i arbetet med att projektera och upphandla för den nya förskolan Prästkragen.

Prästgårdsskolan.

Budgetenhet: Fastighet Götene forts.

Nyckeltal

	2009	2008	2007
Total driftkostnad Fastighet exkl. kapitalkostnad och OH-kostnad (kr per m2)	360,14	375,50	329,44
Varav planerat underhåll	48,72	61,52	64,07
Kapitalkostnad Fastighet (kr per m2)	230,76	237,22	226,64
OH-kostnad Fastighet (kr per m2)	37,18	37,35	33,90

Driftkostnaderna har ökat de senaste åren bl.a. till följd av prisökningar på energi. Det planerade underhållet under 2009 har haft låg volym till del beroende på omfattande akut under-

håll p.g.a. vattenskador. Kapitalkostnaderna har minskat till följd av sänkt internränta. Detta trots investeringar i ny värme-central i Källby, köket Källby Gård, tillbyggnad av förskolan Ljungsbacken och ombyggnationer i Centrumhuset.

Framtiden

Inom fastighetsverksamheten är energi, underhåll och hantering av lokalbehov viktiga frågor. Detta är områden som påverkar kommunernas kostnader. Kommunens lokalgrupp fortsätter arbeta med lokaleffektivisering.

Kommunerna satsar på förbättrad säkerhet (förbättrade larm, övervakning samt passagesystem). Installerade system innebär också ett ökat driftbehov med ökade kostnader.

Kinnekulletaget är en del av Västtrafik. All trafik upphandlas i konkurrens och körs på entreprenad. Västtrafik ägs av kommunerna i Västra Götaland och Västra Götalandsregionen. Varje dag görs en halv miljon resor med ca 2 300 fordon, vilket motsvarar 24 000 mil.

Budgetenhet:

Samhällsbetalda resor Skara

Verksamhetsområde

Budgetenheten Samhällsbetalda resor ansvarar för kollektivtrafik, färdtjänst, parkeringstillstånd samt skolskjutsplanering. Kollektivtrafiken omfattar all linjelagd trafik men även närtrafik och flextrafik. De två senare trafikformerna går bara då någon har beställt en resa. I färdtjänstområdet ingår såväl färdtjänstresor som omsorgsresor till sysselsättning i daglig verksamhet. Bedömning av färdtjänstbehov sker strikt utifrån färdtjänstlagen.

Ekonomiskt resultat

Resultaträkning

(mnkr)	2009	2008	2007
Intäkter	12,0	10,8	11,8
Kostnader	-21,2	-18,8	-20,5
Verksamhetens resultat	-9,2	-7,9	-8,7
Budgetanslag	9,3	8,6	8,5
Över-/underskott	0,1	0,7	-0,3

Kostnaderna för kollektivtrafiken (ägartillskottet Västtrafik) blev lägre än budgeterat bl.a. beroende på förändringar i linjetrafik och att indexuppräknings gynnade ägarna (+0,3 mnkr).

Färdtjänstkostnaderna blev högre än budgeterat (-0,3 mnkr) trots minskat antal färdtjänstberättigade. I Skara görs lika många resor till daglig verksamhet för omsorgstagare som resor i färdtjänsten. Dessa resor styrs av vård- och omsorgsförvaltningen.

Kostnaderna för kommunens administration visar överskott (+0,2 mnkr) p.g.a. lägre bemanning än budgeterat.

Måluppfyllelse

Målet har varit goda, attraktiva och miljövänliga kommunikationer. Personalen har deltagit och påverkat i aktuella arbetsgrupper för att nå detta.

Viktiga händelser under året

Västtrafik har infört ett nytt biljettsystem och kontantstopp på bussarna. Följden har blivit ett bedömt minskat resande.

Revidering av det gemensamma färdtjänstreglementet för Skaraborg har inletts. Detta kan medföra smärre kostnadsförändringar 2010.

Beslut är taget om fria resor för 75+ i kollektivtrafiken. Försöksperiod 2010. Syftet är att uppmuntra äldregruppen att prova på den anpassade kollektivtrafiken Kostnad för Skara 263 tkr.

Processen om nytt aktieägaravtal för kollektivtrafiken i Västra Götaland är inledd. För närvarande äger kommunerna 50 procent och regionen 50 procent. Förslag att regionen blir ensam ägare. Beslut tas våren 2010 och börjar gälla från januari 2012.

Intern kontroll av handläggningen av färdtjänst och parkeringstillstånd genomförd.

Nyckeltal

	2009	2008	2007
Kollektivtrafikkostnad per invånare (kr)	245	189	220
Transportkostnad per färdtjänstresa (kr)	190	180	169
Antal färdtjänstresor (exkl. dagvårdsresor)	14 681	15 281	15 736
Antal färdtjänstberättigade	579	623	645

Kollektivtrafikkostnaden per invånare varierar kraftigt mellan åren till del beroende på förändringar i trafiken men också beroende på hur Västtrafik fördelar sina kostnader mellan kommunerna.

Transportkostnader per färdtjänstresa har ökat de senaste åren vilket kan bero på längre resor och fler resor med specialfordon. Det finns dock en trend att antalet färdtjänstberättigade och antalet färdtjänstresor minskar.

Framtiden

God kollektivtrafik är en viktig del i kommunens utveckling. Tillgängligheten ska enligt Västtrafik vara så stor att minst 90 procent av de funktionshindrade ska kunna använda den allmänna kollektivtrafiken år 2010.

Ny kollektivtrafiklag kommer 2012 vilket kommer att innebära helt fri konkurrens. Detta kan ge svårigheter när det gäller samordning och planering. Indikationer finns på att nya biljettsystemet har gett minskat resande, åtgärder kommer sannolikt att vidtagas.

Budgetenhet:

Gata-Park Skara

Verksamhetsområde

Gata/Park ansvarar för gator och parker, natur- och fornvårdsarbete samt förråd, fordon och övriga servicetjänster som t.ex. verkstadsarbeten.

Gatuverksamheten omfattar toppbeläggningar, beläggningsunderhåll, kapitalkostnader, vinterväghållning inklusive beredskap, vårsandsupptagning, barmarksrenhållning, trafikordningar, väglinjemålning, broar och tunnlar, gatubelysning, dagvattenledningar, torgplatser och olika bidrag till samfälligheter. Även gatuadministrationens overheadkostnader ingår.

Parkverksamheterna omfattar gräsklippning, grässlåtter, buskage och häckar, perenna blommor, sommarblommor, trädvård, lövröjning, parkrenhållning, lekplatser, markutrustning, vattenanläggningar, grusytor inom parkmark, hundlatriner, rastplats Trandansen samt kapitalkostnader. Även parkadministrationens overheadkostnader ingår.

Natur- och fornvårdsverksamheterna omfattar skötsel av naturmark, dikesslåtter, motionsspår, vandringsleder och skog. Samhällsbyggnadskontoret har budget för skogsskötsel.

Ekonomiskt resultat*Resultaträkning*

(mnkr)	2009	2008	2007
Intäkter	10,7	12,1	9,3
Kostnader	-29,9	-33,7	-29,8
Verksamhetens resultat	-19,2	-21,6	-20,5
Budgetanslag	20,8	20,7	19,4
Över-/underskott	1,6	-0,9	-1,1

Externa arbeten gick betydligt bättre än budgeterat (+0,6 mnkr) beroende på större åtgärder/reparationer i samband med utbyggnad av fjärrvärmenätet.

Under året har beslut tagits om besparingar på toppbeläggningar (+0,3 mnkr) samt övrigt beläggningsunderhåll (+0,1 mnkr). Utöver det så har ca 0,1 mnkr ytterligare sparats på övrigt beläggningsunderhåll. Det eftersatta asfaltsunderhållet, ”beläggningsberget”, ökar för varje år och är i nuläget värderat till ca 12 mnkr.

Kapitalkostnaderna visar ett litet överskott bl.a. p.g.a. av att flera investeringsprojekt stoppats eller inte påbörjats som beräknat under året (+0,1 mnkr).

Värt att notera är att budgeten för vinterväghållning i stort sett är förbrukad trots en mild vinter (+0,1 mnkr).

Gatubelysning visar ett underskott (-0,2 mnkr), överskridandet beror på ökade elkostnader och ökade underhållskostnader.

Underhållet på gata/park visar ett relativt stort överskott (+0,5 mnkr) jämfört med budget. Fem projekt är genomförda till en lägre kostnad än beräknat och tre projekt har inte kunnat genomföras p.g.a. väder och personalbrist. De projekt som inte har genomförts är ny träbeläggning på bron vid Kråks, nytt grus på gångväg vid Domprosteparken samt underhåll på broar.

Underskott på verksamheten för dagvatten beror på nya infiltrationsbrunnar i Varnhem (-0,1 mnkr).

Driftbidrag till vägsamfälligheter blev dyrare än budgeterat p.g.a. att förändringar i driftbidragen inte accepterades (-0,2 mnkr).

Gräsklippning blev något dyrare p.g.a. framtagning av digitalt kartmaterial (-0,1 mnkr)

Kostnaderna för trädvård var mindre än budgeterat p.g.a. medvetna besparingar och personalbrist (+0,2 mnkr).

Parkrenhållningen kostade mindre än budgeterat till följd av ändrat arbetssätt och besparingar (+0,1 mnkr).

Natur- och fornvård fick högre intäkter än budgeterat bl.a. p.g.a. högre virkespriser vid försäljning (+0,2 mnkr).

Försäljning av lastbil och traktor har gjorts under året. Intäkterna fördelas mellan Götene och Skara.

Måluppfyllelse

Målet under 2009 har varit att skapa attraktivt synintryck vid infarterna till samtliga tätorter. Några speciella åtgärder har inte genomförts beroende på besparingar.

Viktiga händelser under året

- Besparingar har genomförts för att klara verksamheten inom budgetram.
- Av nämnden fastställda investerings- och underhållsplaner är för första gången beprövade med gott resultat.
- Nytt felanmälsystem ”Dedu” har införts under året och kan nyttjas av kommunmedborgare.
- P.g.a. det ekonomiska läget har vi genomfört en förändrad och minskad gräsytesköteskötsel. Denna besparing har genomförts genom minskad anställningstid för säsongsanställda.
- En minskning av en fastanställning gjordes under hösten 2008 och har under 2009 ersatts med en säsongsanställning under 17 veckor.
- Ovädret i början av juli-09 medförde att åtgärderna på grusgångarna krävde större insatser vilket inneburit ökade kostnader.
- Lekplatsen vid Mariebergsskolan har rustats upp och i samband med det har sandytan minskats och ersatts med gräsyta, vilket framöver kommer att generera mindre kostnad för skötsel av lekplatser.
- P.g.a. tidsbrist har inte trädvården utförts som planerat därav överskott.
- Mycket eftersatt röjningsarbete har utförts i skogarna på grund av stormarna.
- Gränsdragning mellan Tekniska kontoret och Samhällsbyggnadskontoret är klar.
- Gestaltungsåtgärder fastställda i samråd med MEGA är genomförda.

Kommunens eget skogsbruk följer en s.k. grön skogsbruksplan.

Nyckeltal

	2009	2008	2007
Total driftkostnad Gata exkl. kapital- kostnad och OH-kostnad (kr per m2)	9,80	12,16	11,14
Kapitalkostnad Gata (kr per m2)	3,62	3,65	3,42
OH-kostnad Gata (kr per m2)	2,57	2,46	2,53
Total driftkostnad Park exkl. kapital- kostnad och OH-kostnad (kr per m2)	6,29	7,72	7,40
Kapitalkostnad Park (kr per m2)	1,03	1,07	1,05
OH-kostnad Park (kr per m2)	1,30	1,25	1,28

Driftkostnaderna för Gata/park har minskat de senaste åren.

Framtiden

Utvecklingen av kommunen för attraktivt boende och som turistmål ställer krav på god skötsel av gatu- och parkmiljön samt naturmark m.m. Enligt SCB-undersökningen bör skötseln av gator prioriteras, då detta uppfattas av medborgarna som ett viktigt område. Nya energisnåla gatubelysningsarmaturer är under utveckling. Äldre belysningsstolpar och armaturer utmed vägnätets vägar kommer att behöva bytas ut, läggas ut eller tas bort.

Budgetenhet:

Fastighet Skara

Verksamhetsområde

Fastighet omfattar ansvaret för kommunernas fastigheter samt inhyrning av huvuddelen av de externa lokalerna. Fastighetsenheten är en resultatenhet som finansieras av hyresintäkter. Dessa ska täcka kapitalkostnader, energi, VA, fastighetsskötsel och övrig fastighetsservice som t.ex. renhållning, larm och brandskydd, försäkringar, skatter, avgifter, planerat underhåll, akut underhåll och fastighetsadministrationens overheadkostnader.

Ekonomiskt resultat

Resultaträkning

(mnkr)	2009	2008	2007
Intäkter	104,9	96,0	81,0
Kostnader	-95,5	-96,6	-77,5
Verksamhetens resultat	9,5	-0,6	3,5
Budgetanslag	0,0	0,0	0
Över-/underskott	9,5	-0,6	3,5

Fastighetsenheten har ett stort överskott på planerat underhåll (+6,6 mnkr). Under våren 2009 togs beslut om att spara 4,3 mnkr på planerat underhåll p.g.a. kommunens ekonomiska läge.

P.g.a. skyfall som inträffade i semesterperioden har arbetet för sakkunniga koncentrerats på återställningsarbeten vilket har inneburit att projekt inte hunnit verkställas enligt beslutad underhållsplan för 2009. Projekt som återstår att genomföra i 2009 års underhållsplan är bl.a. brandlarm på Katedralskolan (0,9 mnkr), yttertak på kommunledningskontoret (0,7 mnkr), yttertak på Källeskolan (0,3 mnkr), taksarg och byte av fönster på Katedralskolan (0,7 mnkr) samt åtgärder på nya biblioteket i samband med ombyggnad för Samhällsbyggnadskontoret (0,4 mnkr).

Det akuta underhållet visar en positiv avvikelse jämfört med budget (+0,6 mnkr). Det akuta underhållet som är genomfört under 2009 är framförallt kopplat till vattenskador vilket till stor del täcks av försäkringspengar.

Kapitalkostnaderna är lägre än budgeterat (+0,5 mnkr). Kapitalkostnaderna blev lägre än budgeterat bl.a. p.g.a. Mariebergsskolan där investeringsprojektet blev ca 4 mnkr billigare än budgeterat vilket också har lett till en hyressänkning på 0,3 mnkr för barn- och utbildningsnämnden.

Energikostnaderna visar på ett överskott (+0,7 mnkr). Under senaste åren har energieffektivisering gjorts framförallt på Vilanområdets fastigheter. Även Ardalaskolans kostnader har minskat tack vara ny fastbränsleanläggning. Det milda klimatet har också bidragit till minskade uppvärmningskostnader. Även VA-kostnaderna har minskat bl.a. på Vilanområdet samt Ardala-badet (som till del varit stängt innan ny anläggning öppnade).

För 2009 tecknade Skara ett nytt försäkringsavtal vilket innebar lägre försäkringskostnader (+0,4 mnkr).

Övrig fastighetsdrift visar på ett överskott (+0,5 mnkr) bl.a. beroende på Mariebergsskolan där entreprenören utför utvändig skötsel under garantitiden (som går ut under sommaren 2010).

Måluppfyllelse

Det finns bara generella mål för fastighetsenheten för 2009. Specifika mål är framtagna för 2010.

Viktiga händelser under året

- Lokalgruppsarbetet har utvecklats i kommunerna med ett dokument som beskriver förändringar och behov i ett femårsperspektiv.
- Av politiken fastställda investerings- och underhållsplaner är för första gången beprövade med gott resultat.
- Fastighetsförvaltare och ny driftchef har anställts.
- Nytt felanmälsystem "Dedu" har införts under året och kan nyttjas av hyresgäster.
- Fastighetsavtal är utarbetade och katalogiserade.
- En dialog med Vilan och Ishockeyföreningen är påbörjad för att se till möjligheter till en alternativ fastighetsförvaltning.
- Kommunen ser ut att hittat hållbara lösningar för nya biblioteket och lokalerna däromkring.
- Tillbyggnad av Lindängens förskola är klar.
- Omklädningsrummen i Vilans idrottshall är renoverade under 2009.
- Ett flertal vattenskador har uppkommit i Skara efter sommarens åskväder, bl.a. skador inom Vilanområdets sporthall, ishall, kioskbyggnad samt konståkningslokal. Katedralskolans sporthall vattenskadad med stora konsekvenser för golv där vatten trängt ned tillsammans med fuktskador på diverse kringliggande lokaler. Återställandearbeten med avfuktning och renovering av ytskikt, golvventilation m.m. är i stort sett genomförda. Ett omfattande arbete med vattenskador m.m. har medfört att det planerade underhållet inte kunnat genomföras enligt tidplan.
- Valleskolans övervakningssystem blev skadat efter åsknedslag, återställning är gjord.
- Projektering för förskolan i Valleskolan är gjord.
- Ombyggnad på förskolan Myrstacken är gjord.
- Nya omklädningsrum i Ardala är färdigställda.
- Energibesparingar har genomförts på ishallen.
- Rivning av OKQ8 är genomförd.
- Arbete med utvändig handikappramp på Gamla biblioteket är avslutat.
- Ombyggnation på Katedralskolan för bygglinjens flytt från Vallgatan pågår.
- Katarinaskolan är såld till friskolan Metis. Byggnaden som Makedoniska föreningen haft är såld och är avflyttad.

Joakim Nätterqvist, även känd som "Arn de Gothia", här på besök på Medeltidens Värld.

Nyckeltal

	2009	2008	2007
Total driftkostnad Fastighet exkl. kapital- kostnad och OH-kostnad (kr per m2)	410,97	484,36	424,41
Varav planerat underhåll	67,64	121,21	90,61
Kapitalkostnad Fastighet (kr per m2)	285,33	265,72	242,44
OH-kostnad Fastighet (kr per m2)	35,33	35,49	32,85

Volymen på det planerade underhållet har varierat kraftigt mellan åren även om nivån i snitt är ungefär enligt målsättning (ca 100 kr per m2). Kapitalkostnaderna har ökat trots minskad internränta beroende på nyinvesteringar t.ex. Mariebergsskolan.

Framtiden

Inom fastighetsverksamheten är energi, underhåll och hantering av lokalbehov viktiga frågor. Detta är områden som påverkar kommunernas kostnader. Kommunens lokalgrupp fortsätter arbeta med lokaleffektivisering.

Kommunerna satsar på förbättrad säkerhet (förbättrade larm, övervakning samt passagesystem). Installerade system innebär också ett ökat driftbehov med ökade kostnader.

Utvecklingen går mot att fler anläggningar lämnas över till föreningar.

Serviceämnden Skara-Götene

Ordförande: Sven-Olof Ask (m, Skara)
Förvaltningschef: Kent Holmberg

Vice ordförande: Andreas Wändahl (fp, Götene)

Serviceämnden är sammansatt av politiker i både Skara och Götene eftersom den verksamhet som nämnden har ansvar för omfattar båda kommunerna. Skara kommun är huvudman.

Verksamhetsområde

2009 har varit serviceämndens tredje verksamhetsår. Nämndens vision är att respektive verksamhetsdel ska vara en attraktiv behovsinriktad serviceorganisation med 100 procent nöjda kunder.

Det har varit stora förändringar under 2009 som följd av besparingskrav på serviceförvaltningen. Detta har hanterats mycket bra med i stort sett nöjda kunder och medarbetare som konstaterar en tydlighet i uppdraget.

Räddningstjänst, kost och lokalvård har en klart uttalad vilja att efter bästa förmåga på alla sätt medverka till att den politiska inriktningen av verksamheten ska kunna förverkligas så snabbt som möjligt.

Serviceämnden ansvarar för att

- åtgärder vidtas för att förebygga bränder och skador till följd av bränder samt verka för att åstadkomma skydd mot andra olyckor än bränder. Serviceämnden ska också ansvara för räddningstjänst inom kommunen. Lag (SFS 2003:778) om skydd mot olyckor.
- kostenheten arbetar efter regelverk och kontroll på livsmedelsområdet som syftar till att all mat är säker. Det vill säga att alla tryggt kan äta den utan att riskera att bli sjuka, vilket är särskilt viktigt för dem som har överkänslighets- eller allergiska besvär.
- de lokaler kommunen erbjuder vid varje tillfälle är väl-vårdade, tilltalande och hälsosamma samt sköts kostnads-effektivt.

Ekonomiskt resultat

Resultaträkning

(mnkr)	2009	2008	2007
Intäkter	83,5	75,8	62,2
Kostnader	-104,7	-96,9	-85,2
– varav personalkostnader	-65,0	-67,2	-52,9
Verksamhetens resultat	-21,2	-21,1	-23,0
Budgetanslag	20,3	19,0	18,4
Över-/underskott	-0,9	-2,1	-4,6

I detta resultat ingår även Post och Repro för Skara – d.v.s. Serviceförvaltningen i sin helhet.

Verksamheternas budgetavvikelser 2009

Budgetavvikelse – Götene kommun

(mnkr)	Budget*)	Utfall	Avvikelse
Räddningstjänst	-6,6	-6,5	0,1
Kost o Lokalvård	0,0	0,0	0,0
Summa	-6,6	-6,5	0,1

Räddningstjänst

Året har medfört ett överskott, främst beroende på det besparingskrav som kom under 2009. Götene del av överskottet är 91 tkr. Besparingskravet var 133 tkr och har ej uppnåtts fullt ut.

Kost

Tack vare justerat portionspris 2009 kan kosten presentera ett överskott på 258 tkr.

Lokalvård

Orsaken till lokalvårdens underskott på 257 tkr är främst minskade städfrekvenser samt att kompensation för löneökningar inte har erhållits.

Budgetavvikelse – Skara kommun

(mnkr)	Budget*)	Utfall	Avvikelse
Räddningstjänst	-12,7	-12,6	0,1
Kost o Lokalvård	0,0	-1,1	-1,1
Summa	-12,7	-13,7	-1,0

Räddningstjänst

Året har medfört ett överskott, främst beroende på det besparingskrav som kom under 2009. Skaras del av överskottet är 132 tkr. Besparingskravet var 255 tkr och har ej uppnåtts fullt ut.

Kost

Trots justerat portionspris för 2009 går kosten med ett underskott på 348 tkr. Detta underskott beror i sin helhet på att kosten har sålt färre portioner än beräknat.

Lokalvård

Orsaken till lokalvårdens underskott på 744 tkr är bland annat att ingen kompensation för löneökningar har erhållits. Andra orsaker är omställningskostnad för personal samt en särskild avtalspension som i sin helhet har bokförts under 2009.

Investeringar 2009

Investeringar – Götene kommun

(mnkr)	Budget	Utfall	Avvikelse
Räddningstjänst totalt	4,5	4,3	-0,2
Kost	0,2	0,0	-0,2
Lokalvård	0,0	0,0	0,0
Summa	4,7	4,3	-0,4
Totala investeringar	4,7	4,3	-0,4

Investeringar för Räddningstjänst är i sin helhet inlagda på Götene kommun. Den största investeringen är inköp av hävare.

Investeringar – Götene kommun

(mnkr)	Budget	Utfall	Avvikelse
Räddningstjänst	0,0	0,0	0,0
Kost	4,5	0,1	-4,4
Lokalvård totalt	1,0	0,5	-0,5
Totala investeringar	5,5	0,6	-4,9

Valleskolans kök har inte renoverats och därför har heller inte de äskade investeringsmedlen för detta utnyttjats. Två stor-kökskonsulter har anlitats, för att räkna på kostnad för renovering av Valleskolans kök, till en kostnad av 100 tkr.

Lokalvårdens investeringar är i sin helhet inlagda på Skara kommun.

Medarbetare

Servicenämnden Skara - Götene

	2009	2008	2007
Årsarbetare (snitt)	157	166	181
Antal anställda totalt per 31 dec	180	192	206
– varav tillsvidareanställda	168	175	184
– varav vikarier med månadslön	12	17	22
– varav heltid (%)	46	44	47
– varav deltid (%)	54	56	53
– varav kvinnor	158	168	180
– varav män	22	24	26
Månadsavlönad personal			
Medelålder	52,4	52,6	48,0
Genomsnittlig tjänstgöringsgrad	87,2	79,2	87,2
Medellön totalt	21 079	19 100	17 570
– varav kvinnor	20 392	19 000	17 490
– varav män	25 920	21 100	20 045
Personalomsättning tillsvidareanställda	6,9	8,8	3,3
Sjukfrånvaro (%)			
29 år eller yngre	0,3	3,6	1,9
30-49 år	2,6	4,3	5,6
50 år eller äldre	8,7	10,2	7,8
Antal personer med sjukfrånvaro			
31 dec överstigande 59 dagar	7		
– varav hel frånvaro	7		
– varav partiell frånvaro	0		

I statistiken ingår hela Serviceförvaltningen förutom deltidsbrandmännen.

Måluppfyllelse

Möten med respektive kund och förändringar av servicenivåer har ägt rum enligt målsättningen och pågår kontinuerligt.

Serviceförvaltningens hemsida har uppdaterats kontinuerligt. Där behovet av informationsmöten förelegat har dessa genomförts.

Tack vare genomförda effektiviseringar har verksamheten kunnat bedrivas mer kostnadseffektivt.

Ekonomi:

Räddningstjänsten har inte uppnått sparkravet fullt ut. Kosten har tack vare ökade portionspriser ett litet överskott för Götene del. Lokalvården har inte uppnått målet med budget i balans.

Personal:

Den totala sjukfrånvaron för serviceförvaltningen, innefattande räddningstjänst, kost och lokalvård, är 6,1 procent vilket är en förbättring med 1,4 procent jämfört med år 2008.

Kommunens jämställdhets- och mångfaldsplan har efterlevts.

Viktiga händelser

En justering av portionspriset i båda kommunerna är den viktigaste faktorn till kostens goda resultat.

Sex medarbetare, inom lokalvården, har deltagit i en språkutbildning med syfte att utveckla kunskaperna i svenska språket för att kunna möta lokalvårdsarbetets krav på att kunna läsa och förstå manualer till maskiner, förstå säkerhetsdatablad, föra dialog med kunder, ta till sig information på APT, skriva minnesanteckningar på APT, upprätta städinstruktioner mm.

Arbetet med att organisera självstyrande grupper, syftande till att minska vikariekostnaderna inom lokalvården, har slutförts under året.

Räddningstjänsten deltar i ett länsgemensamt projekt för samverkan i det nya kommunikationsradiosystemet Rakel och en gemensam ansökan om kompetensstöd hos Myndigheten för samhällsskydd och beredskap.

Räddningstjänsten ingår också i en länsgemensam överenskommelse om samverkan inom räddningstjänstområdet i Västra Götalands län vilket innebär att vi kan nyttja länets samlade resurser vid större räddningsinsatser.

Götene

I Götene har vi dragit ner på användningen av kemikalier, inom lokalvården, med cirka 17 procent tack vare nya beställningsrutiner med månadsleveranser.

Skara

I Skara har alla förskolornas tillagningskök, förutom förskolan Ving, ställts om till mottagningskök.

Lokalvården har inköpt 7 mopptvättmaskiner vilket ger en årlig besparing på cirka 200 tkr.

Kost och städ har tidigare inte haft styrkort utan arbetat fram detta under året. Det innebär att det först till bokslut 2010 finns möjlighet att redovisa måluppfyllelse styrkort för de verksamheterna. För Räddningstjänsten finns styrkort, men i samband

Serviceämnden Skara-Götene forts.

med nyttillträde för både räddningschef och ställföreträdande räddningschef har det inte arbetats aktivt med dem under år 2009.

Nyckeltal

Götene – Räddningstjänsten

	2009	2008	2007
Utryckningar	139	141	109
Tillsyner	37	19	22

Skara – Räddningstjänsten

	2009	2008	2007
Utryckningar	359	360	375
Tillsyner	67	44	33

Så här arbetar nämnden med:

Jämställdhet

Vår fysiska arbetsmiljö är utformad så att både män och kvinnor kan verka i den. Arbetsmiljön under räddningstjänstupdrag är av naturliga skäl sådan att varken kvinnor eller män skulle behöva utsättas för den.

Sexuella förslag, sexuella anspelningar och skämt eller pornografiska bilder förekommer inte vid serviceförvaltningen.

Hållbar miljö

Räddningstjänsten har under 2009 förbättrat övningsplatsen så att den bättre svarar mot dagens miljökrav.

En ofrånkomlig miljöeffekt i samband med räddningstjänstens verksamhet är utsläpp till luft i samband med släckning av bränder. I det operativa arbetet är förebyggande arbete av stor vikt när det gäller att minska miljöbelastningen vid bränder. Räddningstjänsten strävar efter att använda så lite vatten som möjligt vid brandsläckning. Ibland kan kontrollerad utbränning leda till att emissionerna till luft och vatten begränsas, dels därför att utbränningen av rökgaserna blir effektivare utan släckningsinsats, dels därför att mindre mängder förorenat släckvatten förekommer.

När den akuta insatsen på en haveri- eller olycksplats är avslutad, överlämnar Räddningstjänsten vanligen ansvaret till någon annan part för sanering och återställande. I detta skede blir det miljö- och hälsoskyddsförvaltningen som tar över ansvaret.

Miljöpåverkan i samband med den dagliga verksamheten är av begränsad omfattning.

Vi tror att miljöfrågorna i det operativa räddningsarbetet kan utvecklas på ett bra sätt genom stöd i form av råd, instruktioner och checklistor från Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap (MSB).

Kost och lokalvård använder i så stor utsträckning som möjligt miljövänliga kemikalier. Lokalvården har under året minskat den totala kemikalieanvändningen.

Tillgänglighet för funktionshindrade

Båda våra brandstationer är tillgängliga för funktionshindrade. Serviceförvaltningens administrationsbyggnad är inte tillgängligt för funktionshindrade.

Barnkonventionen

Grundläggande brandskyddsutbildning genomförs i form av "Bamseutbildning" för kommunernas förskolebarn. Brandskyddsutbildning har även getts till elever på högstadiet.

Det har serverats goda och näringsriktiga måltider i en miljö där barn och vuxna äter tillsammans.

Lokalvården har följt och arbetat efter Socialstyrelsens allmänna råd om lokalvård i förskolor, skolor, fritidshem och fritidsgårdar.

Rådet för trygghet och folkhälsa

Förvaltningen deltar i Rådet för trygghet och folkhälsa genom räddningstjänstens platschef i Götene.

Framtid

En pågående utredning om Serviceämndens och Tekniska nämndens politiska styrning kan komma att innebära en gemensam Teknisk-Serviceämnd 2011.

Gällande lagstiftning (Lag om skydd mot olyckor, LSO, SFS 2003:778) med tillhörande förordning (om skydd mot olyckor, FOS, SFS 2003:789) ställer krav på kommunen vad avser ansvar för räddningstjänsten.

Skara-Götene Serviceämnd har ansvaret för kommunernas gemensamma räddningstjänst.

Från och med april månad 2010 införs gemensam räddningsscheffsberedskap för Skara-Götenes och Falköping-Tidaholms kommuner.

En ny konkurrenslag från och med 2010 kan innebära förbud för räddningstjänsten att anordna externa utbildningar med minskade intäkter som följd.

En eventuell konkurrensutsättning av delar av lokalvården och kosten kan innebära ökade kostnader för de delar som fortfarande drivs i kommunernas regi.

Götene kommuns bolag

Götene kommuns helägda bolag är AB GöteneBostäder, Götene Vatten och Värme AB, Medeltidens Värld AB och Götene Industrier AB.

Götene kommun äger 27 procent av Destination Läckö-Kinneulle AB, resterande ägs av Lidköpings kommun 50 procent samt 23 procent av närings- och föreningsliv samt privatpersoner.

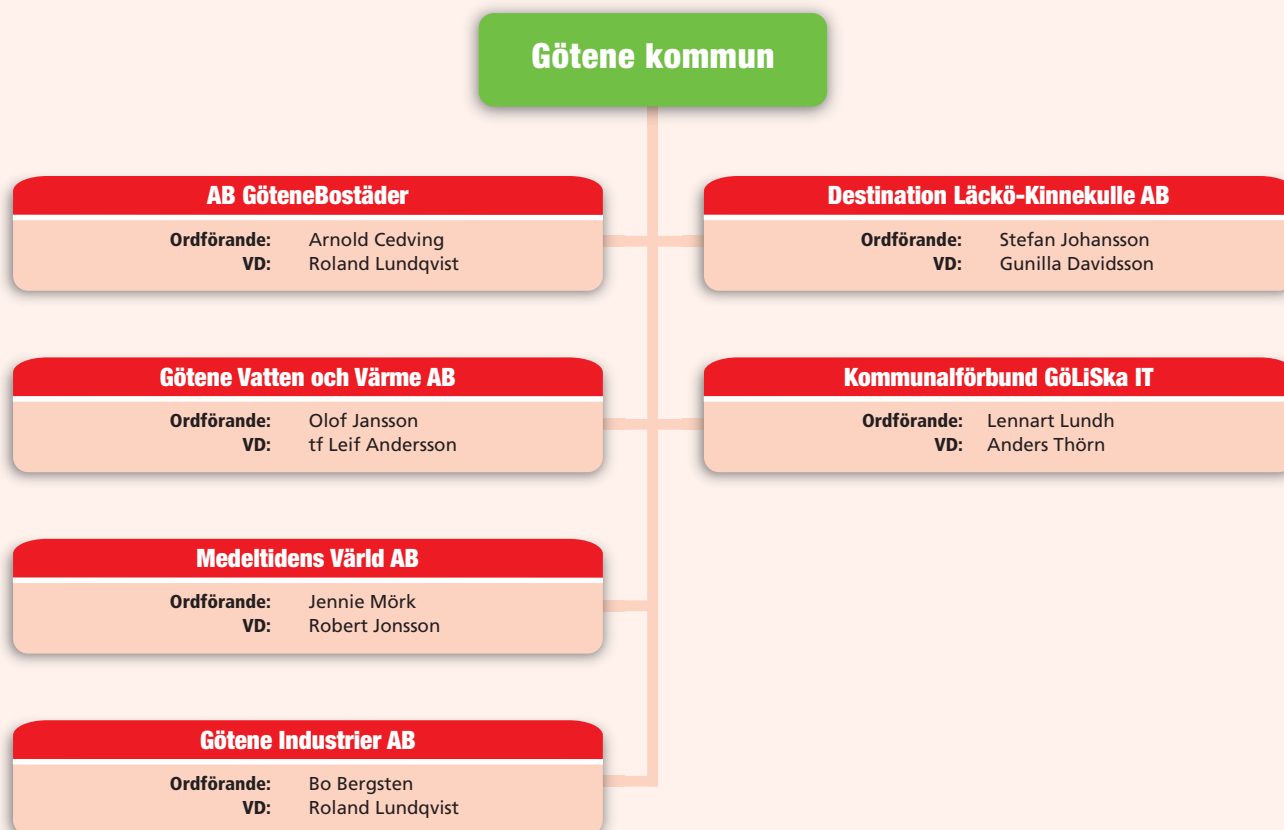
IT verksamheten bedrivs som ett kommunalförbund tillsammans med Lidköping och Skara kommuner i GöLiSka IT.

Ägartillskott/Driftbidrag

Götene kommun har under 2009 gett ett driftbidrag om totalt 13 mnkr till Medeltidens Värld AB. Av dessa avser 2 mnkr verkställande av en förlustgaranti som KF beslutade om redan 2007, 7 mnkr återställande av aktiekapital och 4 mnkr driftbidrag. Hos Medeltidens Värld AB är dessa 13 mnkr redovisade som aktieägartillskott (balansräkningen).

Götene kommun har även gett ett driftbidrag om 4 mnkr till Götene Industrier AB för att täcka nedskrivningen av Krusbäret 3 med motsvarande belopp. Detta bidrag har redovisats som ett ägartillskott hos Götene Industrier AB.

Organisationsskiss

AB GöteneBostäder (556089-4197)

Bolaget är helägt av kommunen. Bolaget ska långsiktigt äga och förvalta bostäder och lokaler enligt affärsmässiga principer och erbjuda kunderna ett tryggt boende med hög kvalitet.

Omsättning för 2009 är 24,5 mnkr. Antal medelanställda under året är 8 st.

Götene Vatten och Värme AB (556383-3143)

Bolaget är helägt av kommunen. Götene Vatten och Värme AB ska med hög leveranssäkerhet, hög servicegrad, låga marknadsanpassade priser och stor miljöhänsyn, producera och tillhandahålla fjärrvärme, vatten & avlopp samt omhänderta hushålls- och företagsavfall.

Omsättning för 2009 är 64,2 mnkr. Antal medelanställda under året är 21 st.

Medeltidens Värld AB (556739-2468)

Bolaget är helägt av kommunen. Syftet med bolaget är att främja turistnäringen.

Omsättning för 2009 är 3,7 mnkr. Medeltalet anställda under året är 26 st, där merparten är säsongsanställda.

Götene Industrier AB (556730-0750)

Bolaget är helägt av kommunen. Bolagets verksamhet ska vara att förvärva, äga och förvalta fast egendom.

Omsättning för 2009 är 0,1 mnkr. Inga anställda i bolaget. Administrativ tjänst och VD tjänst köps av AB GöteneBostäder.

Destination Läckö-Kinne AB (556440-4332)

Bolaget ägs av Götene kommun 27 procent och Lidköpingskommun 50 procent. Övriga aktier, 23 procent, ägs av närings- och föreningsliv samt privatpersoner.

Kommunernas avsikt är att långsiktigt vara företrädare på turistmarknaden genom Destination Läckö-Kinne AB och tillsammans med berörda intressenter aktivt arbeta för att besöksnäringen ska vara den näring som snabbast skapar tillväxt i området. Bolaget fullgör en viktig funktion i kommunernas totala utveckling. Bolaget ska vara den ledande parten i utvecklingen av besöksnäringen i Läckö-Kinnebygden.

Omsättning för 2009 är 12,8 mnkr. Medeltalet anställda under året är 4.

GöLiSka IT (kommunalförbund)

GöLiSka kommunalförbund ägs av kommunerna Götene, Lidköping och Skara. Götene kommuns andel är 20,4 procent.

Syftet med verksamheten är att bygga, upprätthålla driften av och utveckla en IT-baserad kommunikations-, system- och användarmiljö, som stödjer medlemmarnas strategier för intern och extern information och kommunikation samt de kommunala verksamheternas produktion av medborgarnytta.

Omsättning för 2009 är 36,6 mnkr. Medeltalet anställda under året är 43 st.

Bomässa våren 2009.

AB GöteneBostäder

Ordförande:
Arnold Cedving

Verkställande direktör:
Roland Lundqvist

Ägare

Samtliga aktier ägs av Götene Kommun

Verksamhetsområde

Äga och förvalta bostäder och lokaler.

Ekonomiskt resultat

Resultaträkning

(mnkr)	2009	2008	2007
Intäkter	24,4	25,1	23,0
Kostnader	-20,4	-20,9	-18,6
– varav personalkostnader	3,4	3,0	3,1
Rörelseresultat	4,0	4,2	4,4
Finansiella intäkter	0,2	0,3	0,4
Finansiella kostnader	-4,0	-4,6	-4,2
Resultat efter finansiella poster	0,2	-0,1	0,6
Bokslutsdispositioner			
Skatt			
Årets resultat	0,2	-0,1	0,6

Efterfrågan på bolagets lägenheter har varit stort under året, vilket har medfört att det varit få tomma lägenheter, vilket har genererat ett positivt resultat.

Investeringar 2009

Investeringar

(mnkr)	Budget	Utfall	Avvikelse
Ombyggnad Psykiatriboende	2,8	2,4	-0,4
Ombyggnad källarförråd	0,5	0,5	0,0
Ny entré Albinos	0,3	0,2	-0,1
Totala investeringar	3,6	3,1	-0,5

Medarbetare

	2009	2008	2007
Medeltalet anställda	8	7	7
– varav kvinnor	5	4	4
– varav män	3	3	3
Sjukfrånvaro, %	2,23	1,71	3,3

All personal får en timmes friskvård i veckan samt kontinuerlig uppföljning av hälsan via företagshälsovården.

Måluppfyllelse

- Bolaget har redovisat ett positivt resultat i förhållande till ett nollresultat i budgeten
- En stor del av det positiva resultatet beror på att vi jobbat med att få alla lägenheterna uthyrda
- Bolaget fortsätter att aktivt arbeta för att vara det bästa bostadsbolaget på orten.
- Bolaget utvecklar kundnyttan med nyckeltal.
- Bolaget arbetar med att ha kunden i fokus.

Viktiga händelser under året

Endast 4,17 lägenheter i snitt har varit outhyrda under året, vilket har påverkat intäkterna positivt.

Under året har ombyggnad för personer med psykiska funktionshinder gjorts på Vikingagatan 3.

Ombyggnad av källarförråd på Vikingagatan 1 och 23 samt på Liljan har gjorts för att öka säkerheten för hyresgästerna.

Nyckeltal

	2009	2008	2007
Eget kapital mnkr	9,3	9,2	9,1
Balansomslutning tkr	118,2	120	121,3
Soliditet i %	7,9	7,7	7,5

Framtid

Under framförallt de senaste åren har intresset för bolagets lägenheter efterfrågats. För centralt belägna lägenheter är efterfrågan större än tillgången. Utredning har därför påbörjats för att undersöka möjligheten att bygga ett trygghetsboende i Kv Melonen.

Bolaget ser att det även finns stora renoveringsbehov i det äldre beståndet framöver.

Regeringsförslaget om allmännyttans villkor kommer att påverka bolaget framöver.

Götene Vatten & Värme AB

Ordförande:
Olof Janson (C)

Verkställande direktör tf:
Leif Andersson

Ägare

Samtliga aktier i Götene Vatten & Värme AB ägs av Götene kommun. Aktiekapitalet uppgår till 13,5 mnkr.

Verksamhetsområde

Bolaget har kommunens uppdrag att bedriva tre verksamheter; Fjärrvärme, Vatten & avlopp samt Renhållning.

Ekonomiskt resultat

Resultaträkning

(mnkr)	Not	2009	2008	2007
Rörelsens intäkter	1	64,2	60,2	60,7
Rörelsens kostnader		-55,2	-53,0	-54,5
Rörelseresultat		9,0	7,2	6,2
Ränteintäkter		0,0	0,3	0,2
Räntekostnader		-3,7	-4,8	-4,2
Res. efter finansiella poster	2	5,3	2,7	2,2
Skatt		0	0	0
Årets resultat		5,3	2,7	2,2

Not 1 Rörelsens intäkter

	2009	2008	2007
varav anslutningsavgifter	2,9	2,2	1,5

Not 2 Resultat efter finansiella poster per verksamhetsgren

	2009	2008	2007
Fjärrvärme	0,7	-0,6	0,2
Vatten & avlopp	4,5	3,2	1,6
Renhållning	0,1	0,1	0,4
Totalt	5,3	2,7	2,2

Årets resultat efter finansiella poster uppgick till 5,3 mnkr (2,7 mnkr 2008), varav anslutningsavgifter 2,9 mnkr (2,2 mnkr). Årets resultat för fjärrvärme uppgår till 0,7 mnkr (-0,6 mnkr), vatten & avlopp 4,5 mnkr (3,2 mnkr) samt renhållning 0,1 mnkr (0,1 mnkr).

GVV bedriver två tillståndspliktiga verksamheter enligt miljöbalken; vatten & avlopp samt avfallsverksamhet. Bolaget har under året bedrivit verksamheten inom ramen för de tillstånd som Länsstyrelsen utfärdat.

Investeringar

	2009	2008	2007
Fjärrvärme	1,0	3,0	9,8
Vatten & avlopp	1,8	2,5	2,5
Återvinningscentralen (ÅVC)	2,4	0,1	0,1
Kontor	0	0,1	0
S:a bruttoinvesteringar	5,2	5,7	12,4

Totalt uppgick investeringarna under året till 5,2 mnkr (5,7 mnkr). Den enskilt största investeringen under året, 2,3 mnkr, har varit ombyggnaden av Återvinningscentralen i Götene.

Medarbetare

	2009	2008	2007
Medeltalet anställda	21	21	20
– varav kvinnor	5	5	4
– varav män	16	16	16
Sjukfrånvaro, %	1,1	4,9	1,5
Andel långtidssjukfrånvaro av total sjukfrånvaro, %	0,0	50,4	63,2

All personal får en timmes friskvård i veckan samt kontinuerlig uppföljning av hälsan via företagshälsovården.

Måluppfyllelse

Fjärrvärme: Högst ett oplanerat leveransavbrott per år som påverkar värmekomforten hos kunden. *Målet uppnått.*

Dricksvattenproduktion: Underkända dricksvattenprov ska inte förekomma. *Målet uppnått.*

Avloppsproduktion: Tillsynsmyndighetens godkända utsläppsvärden ska inte överskridas. *Målet uppnått.*

Renhållning: Insamlad mängd hushållsavfall per invånare ska minska 2009 jämfört med 2008. *Målet uppnått.*

Ekonomi: Årets resultat efter finansiella poster ska för 2009 uppgå till 1 770 tkr, varav fjärrvärme 70 tkr, vatten & avlopp 1 700 tkr samt renhållning 0 tkr. *Målet uppnått.*

Viktiga händelser under året

- VD Kjell Segerstig avled den 29 augusti 2009.
- Ombyggnad av Återvinningscentralen, elstängsel m.m.
- Hyresavtal tecknat avseende Järnvägsgr. 29 i Götene.
- Nej till att köpa Västerbyverket från Vattenfall.
- Reservförsörjning av fjärrvärme ses över.
- Elproduktion med vindkraft utreds
- Upphandling av insamling av hushållsavfall
- Utökning av verksamhetsområde för VA i Nordskog
- Dricksvatten, reduktion av turbiditet (grumlighet) utreds.

Nyckeltal

	2009	2008	2007
Nettoomsättning, mnkr	64,0	60,4	57,2
Årets resultat, mnkr	5,3	2,7	2,2
Kassalikviditet, %	55	97	121
Soliditet, %	26	22	19
Genomsnittlig skuldränta, %	3,5	4,2	3,7

Bolagets ekonomiska ställning bedöms som stabil. Soliditeten har stigit under de fem senaste åren, om än med god hjälp av intäktsförda anslutningsavgifter. Vi noterar att bolaget under 2009 har gynnats rejält av det låga ränteläget.

Framtiden

Fjärrvärme: Utredning för investering av reservcentral för fjärrvärme samt anslutningar för mobil reservvärme i Götene.

Vatten & avlopp: Under 2010 fortsätter arbetet med översyn av Brännebrona avloppsanläggning. Ombyggnad med ny teknik eller pumpning till Götene. I det senare fallet öppnas möjligheter för boende utmed sträckningen att ansluta till VA.

Renhållning: Som delmål till det nationella målet God bebyggd miljö (mål nr 15) har Miljömålsrådet föreslagit att avfallsmålet revideras. Miljömålsrådets förslag till nytt delmål är; ”År 2015 ska minst 35 procent av matavfallet från hushåll, restauranger, storkök och butiker tas om hand så att växtnäringen utnyttjas.” Styrelsen beslutade i januari 2010 att inriktningen ska vara att det organiska hushållsavfallet särskilt ska omhändertas från år 2015.

Götene Industrier AB

Ordförande:
Bo Bergsten

Verkställande direktör:
Roland Lundqvist

Ägare

Samtliga aktier ägs av Götene Kommun.

Verksamhetsområde

Bolagets verksamhet ska vara att förvärva, äga och förvalta fast egendom.

Bolaget äger rätt att, efter särskilt tillstånd hos kommunfullmäktige, förvärva och driva dotterbolag med lika eller jämförlig verksamhet.

Bolaget får bedriva annan lika eller därmed jämförlig verksamhet.

Ekonomiskt resultat

Resultaträkning

(mnkr)	2009	2008	2007
Intäkter	0,1	0,1	0,0
Kostnader	-4,8	-0,3	-0,1
– varav personalkostnader	0,0	0,0	0,0
Rörelseresultat	-4,7	-0,2	-0,1
Finansiella intäkter	0,0	0,0	0,0
Finansiella kostnader	-0,1	0,0	
Resultat efter finansiella poster	-4,8	-0,2	-0,1
Bokslutsdispositioner			
Skatt			
Årets resultat	-4,8	-0,2	-0,1

Under året har bolaget av ägaren fått ett ägartillskott på 4,0 mnkr, för att kunna skriva ned anläggningstillgångarna på Krusbäret 3 med motsvarande belopp. Nedskrivningen har belastat årets resultat.

Investeringar

(mnkr)	Budget	Utfall	Avvikelse
Nyanskaffning bowlingkäglor	0,0	0,1	0,1
Totala investeringar	0,0	0,1	0,1

Medarbetare

Inga anställda i bolaget. Administrativ tjänst och VD tjänst köps av AB GöteneBostäder.

Måluppfyllelse

Driftsresultat blev mindre än budgeterat.

Viktiga händelser under året

Under året har bytts arrendator på Krusbäret 3. Ägartillskott under året på 4 mnkr för att möjliggöra nedskrivning av anläggningstillgångar.

Framtiden

Styrelsen har för avsikt att avyttra fastigheten Krusbäret 3 samt återstående mark i Brännebrona.

Medeltidens Värld AB

Ordförande:
Jennie Mörk

Verkställande direktör:
Robert Jonsson

Ägare

Samtliga aktier ägs av Götene kommun.

Verksamhetsområde

Turism, besöksnäring, evenemangsverksamhet, uthyrning och restaurang.

Ekonomiskt resultat

Resultaträkning

(mnkr)	2009	2008
Intäkter	3,7	3,7
Kostnader	-13,5	-8,3
– varav personalkostnader	-7,0	-4,4
Rörelseresultat	-9,8	-4,6
Finansiella intäkter	0,0	0,1
Finansiella kostnader	-0,9	-0,2
Resultat efter finansiella poster	-10,7	-4,7
Bokslutsdispositioner	0,0	0,0
Skatt	0,0	0,0
Årets resultat	-10,7	-4,7

Den negativa resultatavvikelsens huvudanledning är ej uppnådda besöksiffror. Det planerades för 30 000 dagbesökare under 2009, utfallet blev endast 14 812 st. Det kom ytterligare 10 514 st till Arnfestivalen.

Personalkostnader har belastats under 2009 med bl a pensionskostnader, löneskatt samt upplupen semesterlöneskuld som avsåg 2008.

Investeringar

(mnkr)	Budget	Utfall	Avvikelse
Bygg o markanläggning	11,4	10,0	-1,4
Inventarier	2,6	3,7	1,1
Balanserade utvecklingskostnader	4,0	4,1	0,1
Totala investeringar	18,0	17,8	-0,2

Investeringar har skett enligt plan. Det har dock blivit en övertikt i inventarier och istället gjort mindre i mark och byggnader. Anledningen är att aktiviteter har utvecklats mer än vad som var planerat från början.

Bolaget har under de två år som gått utvecklats mycket snabbt och aktivering av tillgångar har skett vilket har givit bolaget en stor tillgångssumma i balansräkningen. Detta innebär att bolaget kommer att ha stora avskrivningsbelopp framåt i tiden.

Bolaget har valt att aktivera balanserade utvecklingskostnader. Dessa består av personalkostnader, marknadsföring och driftskostnader som är direkt förknippade med uppbyggnad och utveckling av bolaget sedan starten hösten 2007 och har bedömts vara varumärkeshöjande åtgärder. Dessa kostnader ska värderas årligen i samband med bokslut.

Medarbetare

	2009	2008
Medeltalet anställda	9	11
– varav kvinnor	4	5
– varav män	5	6
Sjukfrånvaro, %	5,7	1,6
Andel långtidssjukfrånvaro av total sjukfrånvaro, %	85,1	

Inför 2009 planerades personalbemanningen för att klara av 30 000 gäster med mer aktiviteter än föregående år. I bolagets medeltal ingår också en del inhyrda artister där arvode har betalats som lön.

Måluppfyllelse

- Invigning och nationaldagsfirande för kommunen 6:e juni.
- Arnfestivalen blev ett mycket lyckat arrangemang.
- Fler samarbetspartner under året, vilket gav möjlighet till sampaketering med hjälp av Destination Läckö-Kinnelulle AB.
- Investeringarna hölls inom plan tid.

Viktiga händelser under året

Andra etappen av byggnationen är klar, husen som tillhör Forsvik.

Medeltidens Värld har också genomfört en festival, Arnfestivalen. Festivalen var mycket lyckad arrangemangsmässigt som gett många ringar på vattnet. Arenan har blivit känd som en bra plats för evenemang. Detta har underlättat bokningar och events för 2010.

Helgen efter stängningen fick vi tyvärr uppleva en anlagd brand på vårt entréhus. Vad kostnaderna blir för återställande vet vi ej ännu.

Nyckeltal

	2009	2008
Besökande	25 326	25 544
– varav Arnfestival	10 514	-
Balansomslutning tkr	35,2	14,4
Eget kapital	5,6	3,3
Avkastning TK	-30 %	-32 %
Avkastning EK	-191 %	-138 %
Soliditet	16 %	23 %
Skuldsättningsgrad	5,3	3,4
Skuldsättningsgrad	5,3	3,4

Framtiden

Inför 2010 har helt nya möjligheter erbjudits bolaget. Bert Karlsson med bolag inleder ett samarbete med Götene kommun och Medeltidens Värld. Bolaget får där igenom nya möjligheter till en utökad marknadsföring och en extern finansiering av nya byggnationer.

En av Bert Karlssons modeller av Medeltidens Värld.

Destination Läckö-Kinneulle AB

Ordförande:
Stefan Johanson

Verkställande direktör:
Gunilla Davidsson

Ägare

27 % Götene kommun
50 % Lidköpings kommun
23 % Närings- och föreningsliv samt privatpersoner.

Verksamhetsområde

Turism.

Ekonomiskt resultat

Resultaträkning

(mnkr)	2009	2008	2007
Intäkter	12,8	10,0	10,9
Kostnader	-12,8	10,0	-10,8
– varav personalkostnader	2,3	1,9	1,7
Rörelseresultat	0,0	0,0	0,2
Finansiella intäkter	0	0,1	0,1
Finansiella kostnader	0	0	0
Resultat efter finansiella poster	0,1	0,1	0,1
Boksluts-dispositioner	0	0	0
Skatt	0	0	0
Årets resultat	0	0,1	0,1

Investeringar

(mnkr)	2009	2008	2007
Kassadisk, möbler m m	0	0,2	0

Medarbetare

	2009	2008	2007
Medeltalet anställda	4	3	3
– varav kvinnor	4	3	2
– varav män	0	0	1
Sjukfrånvaro, %	3,97	0,32	0
Andel långtidssjukfrånvaro av total sjukfrånvaro, %			

Måluppfyllelse

Inom ramen av verksamhetsplan för 2009 har följande större aktiviteter genomförts.

- Genomfört nyemittering av aktier.
- En evenemangsplan har arbetats fram som ska utgöra grunden för kommunernas framtida evenemangsarbete.
- Startat igång ett besöksmålsprojekt på temat "Bröllop & Romantik".
- Arbetet med att bli Sveriges första ekoturismdestination har påbörjats inom ramen av Biosfärkandidatområdet Vänerskärsgården med Kinnekulle.
- Inspirationsträff för utveckling av entreprenörskap, nyföretagande och företagsutveckling inom turism.
- Utvecklat en hemsida för handel i Lidköping.
- Deltagit på TUR-mässan.
- Genomfört en variant av turistmässa genom evenemanget Smultron-Orientering för att främja invånarnas ambassadörskap för den egna bygden genom "öppethus" i aktörernas befintliga verksamhet.

Invigning av Samtjänst, Polisen och Försäkringskassan.

Destination Läckö-Kinneulle AB forts.

- Ökat försäljningen av marknadsföringspaket från 90 till 115 företag.
- Utvecklat fler boendepaket; Rörstrands och kombipaket Läckö-Sommarland alternativt Medeltidens Värld-Sommarland.
- Börjat arbeta med evenemangspaketering exempelvis Dansfestpaket och Arnfestivalpaket.
- Instiftat och delat ut stipendie till "Årets turismföretag" 2008.

Viktiga händelser under året

Under året registrerades bolagets nyemission som även gav privata intressenter möjligheten att vara delägare i destinationsbolaget. Destination Läckö-Kinneulle AB har 72 nya aktieägare, som tecknat totalt 149 aktieposter vilket motsvarar 23 procent av aktiekapitalet. Totalt 116 företag var under året slutna till destinationsbolagets marknadsföringspaket vilket är 25 fler än under föregående år.

Framtiden

Destination Läckö-Kinneulle AB ska tillsammans med berörda intressenter aktivt arbeta för att besöksnäringen ska vara den näring som snabbast skapar tillväxt i Götene och Lidköping. Bolaget fullgör en viktig funktion i kommunernas totala utveckling.

Bolaget ska vara den ledande parten i utvecklingen av besöksnäringen i Läckö-Kinneullebygden. I praktiken innebär detta att bolaget ska:

- se till att det finns spännande begivenheter som lockar besökare till Götene och Lidköping, helst året runt
- informera besökarna om vad som finns och vad som händer, tillhandahålla fördjupad information och göra det lätt att boka
- se till att det som bjuds håller så hög klass att besökarna kommer tillbaka och lockar andra att göra samma sak
- utvärdera det som görs så att misstag inte upprepas och att kvaliteten ökar år från år

Destinationsbolaget arbetar med arbetssättet kvalitetsstyrning. För Destination Läckö-Kinneulle AB handlar det om engagemang i upplevelsekedjans alla delar, både de som bolaget självt svarar för och övriga. Några exempel:

1. Kompetenshöjning och inspiration av turismföretagare/organisationer
2. Ansvar för att bolaget och olika turismföretagare/organisationer alltid talar samma språk
3. Samordning av masskommunikation mellan bolaget och turismföretagare/organisationer
4. Bokning, biljetthantering och försäljning
5. Utvärdering och feedback

En framgångsrik destination bygger på samverkan. Destinationsbolagets roll är att samordna förenings- och näringsliv, privatpersoner samt övriga organisationer så att alla går mot samma mål.

Den långsiktiga affärsplanen för detta arbete ses årligen över. Planerade aktiviteter beskrivs detaljerat i den årliga handlingsplanen.

GöLiSka IT (kommunalförbund)

Ordförande:
Lennarth Lund

Verkställande direktör:
Anders Thörn

Ägare

Götene kommun, Lidköpings kommun och Skara kommun.

Verksamhetsområde

GöLiSka IT levererar IT-drift till de tre kommunerna och flertalet kommunala bolag utifrån ett gemensamt IT-avtal. Verksamheten bedrivs som kommunalförbund, vilket innebär att regelverket är detsamma som för kommuner vad gäller den ekonomiska redovisningen.

Ekonomiskt resultat

Resultaträkning

(mnkr)	2009	2008	2007
Intäkter	36,6	30,4	29,9
Kostnader	-36,2	-29,0	-29,8
– varav personalkostnader	-19,4	-16,8	-16,5
Rörelseresultat	0,4	1,4	0,1
Finansiella intäkter	0,0	0,0	0,0
Finansiella kostnader	0,0	-0,2	-0,1
Resultat efter finansiella poster	0,4	1,2	0,0
Bokslutsdispositioner	0,0	0,0	0,0
Skatt	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	0,4	1,2	0,0

Överskottet beror främst på följande händelser:

- Mycket sent besked om kraftigt sänkta premier för arbetsmarknadsförsäkringar (+0,3)
- Lägre personalkostnader p.g.a en personalavgång som ej ersatts, lägre sociala avgifter och lägre kostnader för pensioner än budgeterat (0,7)
- Lägre investeringsutfall och förlängd avskrivningstid för investeringarna i projekt standardarbetsplats till fem år mot tidigare tre år har medfört lägre avskrivningskostnader (+0,4 mnkr)
- Betydligt högre kostnader för licenser, service- och underhållsavtal på grund av övergång till en ny driftmiljö (-2,4)
- Ökade volymer mot ägarkommunerna (+1,2).

Investeringar

(mnkr)	Budget	Utfall	Avvikelse
Trådlöst nätverk	0,1	0,6	0,5
Blade servers	0,4	0,1	-0,3
VM ware	0,4	0,0	-0,4
SVC licenser	0,2	0,0	-0,2
SAN disk	0,2	0,3	0,1
Arbetsmiljö	0,3	0,1	-0,2
Utbyte gammal utrustning	0,6	0,1	-0,5
Övriga mindre objekt	0,1	0,3	0,2
Totala investeringar	2,3	1,5	-0,8

Investeringarna i utbyte gammal utrustning avser främst servrar, lagring och backup-lösning som flyttats till 2010, vilket även gäller investeringarna i VMware. Tjänsten trådlöst nätverk har blivit väldigt efterfrågad och detta har medfört att större investeringar än budgeterat har fått genomföras. Tjänsten är beräknad att ge ett nollresultat över en femårsperiod.

Medarbetare

	2009	2008	2007
Medeltalet anställda	43	39,4	40
– varav kvinnor	10	10	10
– varav män	33	29,4	30
Sjukfrånvaro, %	3,8	6,3	6,7
Andel långtidssjukfrånvaro av total sjukfrånvaro, %	48,65	46,26	40,63

Ökningen av antalet anställda beror på att GöLiSka IT vid årsskiftet 2008/2009 övertog 6 anställda från Utbildning i Lidköpings kommun.

Måluppfyllelse

Under 2009 har organisationen arbetat mot ett externt mål och ett internt mål.

- **Mål 1:** Att klara kostnaden för dygnet-runt-beredskap åt kommunerna inom befintlig budgetram. *Målet uppfyllt.*
- **Mål 2:** 90 procent av våra användare ska vara nöjda med ärendehantering vad gäller bemötande, statusrapportering samt uppföljning. Enbart för delmål bemötande är målet uppfyllt (99,5 procent). Statusrapportering (84,5 procent), och uppföljning (84,5 procent) och resultat (89,5 procent) är *inte uppfyllda*.

Resultaten i kundenkäten för mål 2 har varit sämre än under tidigare mätningar, främst delarna statusrapportering och uppföljning. Detta beror på att organisationen haft en mycket hög arbetsbelastning genom projekt Migrering (införandet av den nya driftmiljön) men även på att man inte har följt de dokumenterade rutiner som finns för dessa arbetsuppgifter. För att komma tillrätta med detta har både organisation och rutiner setts över inför 2010 och förändringar har gjorts. GöLiSka IT kommer att prioritera dessa båda områden under det kommande året och ytterligare uppföljningar ska göras.

Viktiga händelser under året

Genomförandet av projekt Migrering (flytta kommunala användare till den nya driftmiljön) har tagit stora personella resurser i anspråk under året. Projektet kommer att fortsätta under 2010.

Införandet av nytt e-postsystem med start i Lidköping med allt vad det innebär har genomförts under årets sista månader. Under nästa år genomförs detta även i Götene och Skara.

Förberedelser och inventering inför Essungas delägarskap i kommunalförbundet har resulterat i att alla nödvändiga politiska beslut tagits och Essunga under 2010 går in som ägare i GöLiSka IT.

Giftfri miljö i Götene kommun – Miljön ska vara fri från ämnen och metaller som skapats i eller utvunnits av samhället och som kan hota människors hälsa eller den biologiska mångfalden. Sanering av förorenade områden kan bli en viktig fråga för kommunen i de fall föroreningarna ligger på kommunägd mark. Sanering av förorenad mark har skett under 2009 i samband med nedläggning av två bensinstationer Uno-X Vättlösa och Statoil, Lidköpingsvägen.

GöLiSka IT (kommunalförbund) forts.

Nyckeltal

	2009	2008	2007
Soliditet, %	30	21	18
Likviditet, %	65	103	65

Framtiden

Under 2010 kommer GöLiSka IT att bedriva ett infasningsprojekt för att ta över it-drift och support av Essunga kommun som ny delägare i kommunalförbundet. Detta ställer stora krav på både IT- och verksamhetspersonal, för att uppnå goda resultat utan störningar av den dagliga servicen internt och extert i Essunga kommun.

Lidköping, Skara och Götene sätter under 2010 en gemensam IT-strategi som ska visa vägen för kommunernas

kommande behov och IT-utmaningar. Denna strategi kommer att vara ett viktigt styrdokument för GöLiSka ITs arbete de närmaste åren.

Kommunerna genomför en gemensam förstudie gällande säker identifiering och inloggning för kommunanställd personal. Dessutom finns önskemål om att utöka den kommunala servicen genom e-tjänster riktade till medborgarna.

Gymnasieskolan står inför stora utmaningar på IT-sidan, främst genom de så kallade ”ett-till-ett”-projekten där varje elev får tillgång till egen bärbar pc. Elever ska kunna kommunicera med lärare, föräldrar med skolan och lärare och elever med kollegor och klasskamrater.

GöLiSka IT står inför samma trend som samtliga kommuner i landet – att nå IT-systemen varifrån som helst, när som helst och med olika typer av IT-utrustning.

Sammanställd redovisning

Syfte

Enligt 8 kap lagen om kommunal redovisning ska kommunen årligen sammanställa en resultat- och balansräkning, som ska omfatta såväl kommunens verksamhet som sådan kommunal verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer.

Det övergripande syftet med den sammanställda redovisningen är att ge en bild av kommunens totala verksamhet, resultat och ekonomisk sammanställning, men också att se hur de ingående delarna påverkar helheten. Behovet av denna information finns inte bara hos politiker, anställda och kommuninvånare utan också hos kommunens kreditgivare.

Även om de kommunala företagen inte omfattas av balanskravet spelar den sammanställda redovisningen en viktig roll i den finansiella analysen. Ett av motiven för att i lag ta in regler om en sammanställd redovisning var för att tjäna som kompensation för att balanskravet endast avser kommunen.

I den sammanställda redovisningen ingår endast kommunen och de största helägda bolagen – AB Götene Vatten och Värme samt AB GöteneBostäder. Förra året innehöll den sammanställda redovisningen även Medeltidens Värld AB, Götene Industrier AB och Stiftelsen Kinnekullegården. 2008 års siffror har inte korrigerats.

Den sammanställda redovisningen är upprättad enligt förvärvsmetoden, vilket innebär att anskaffningskostnaden för aktier i dotterbolag har eliminerats mot dotterbolagens egna kapital.

I balansräkningen för sammanställd redovisning uppdelas de obeskattade reserverna i en del som redovisas som uppskjuten skatteskuld under rubriken Avsättningar, samt i en eget kapital del som redovisas som Bundet eget kapital.

Varje bolag lämnar en egen årsredovisning i enlighet med aktiebolags- och bokföringslagen. En kort sammanfattning av bolagets årsredovisningar återfinns under avsnitt 4. Götene kommuns bolag.

Sammanställd redovisning

Årets resultat

Den sammanställda redovisningen visar ett resultat på 19,1 mnkr. Kommunens resultat är 13,6 mnkr och de ingående bolagens resultat uppgår till 5,5 mnkr

Finansieringsanalys

Förändringen av likvida medel är 33,6 mnkr år 2009. I den löpande verksamheten har likvida medel ökat med totalt 90,5 mnkr, medan 25,3 mnkr förbrukats i investeringsverksamheten och 31,6 mnkr tillförts finansieringsverksamheten.

Investeringsverksamhetens förändrade likviditet om 25,3 beror på förvärv av materiella anläggningstillgångar, -28,9 mnkr, samt försäljning av anläggningstillgångar, +3,6 mnkr.

Finansieringsverksamhetens förändrade likviditet om 31,6 mnkr avser nyupptagna lån +101,5 mnkr, minskning av långfristig skuld -46,8 mnkr samt ökning av långfristiga fordringar -86,3 mnkr.

De likvida medlen ökade år 2009 med 33,6 mnkr och uppgick vid bokslutet till 57,4 mnkr.

Balansräkning

Balansräkningens omslutning uppgick vid årsskiftet till 1 047,2 mnkr, av vilken kommunens andel utgjorde ca 90 procent eller 948,6 mnkr.

De totala tillgångarna, anläggningstillgångar och omsättningstillgångar, uppgår vid årsskiftet till 1 047,2 mnkr. Med ett eget kapital på 298,9 mnkr är soliditeten 28,5 procent.

Långfristiga skulderna uppgick till 542,7 mnkr. Kommunen har långfristiga skulder uppbokade med 505,4 mnkr eller ca 93 procent av samtliga skulder. Dessa skulder motsvarar till stor del den sammanlagda fordran som kommunen har mot sina bolag (148,2 mnkr) och mot Vägverket (342,0 mnkr). De totala anläggningstillgångarna på 911,9 mnkr är till ca 60 procent lånefinansierade.

Finansiell analys

Den finansiella analysen bygger på samma analysmodell som när kommunen analyseras. Den utgår ifrån de fyra aspekterna **RESULTAT – KAPACITET OCH RISK – KONTROLL**.

Resultat

De kommunala bolagen uppvisar ett positivt resultat om 19,1 mnkr, vilket är en ökning med 13,7 mnkr. Kommunens resultat är 13,6 mnkr, AB GöteneBostäder 0,2 mnkr samt Götene Vatten och Värme AB 5,3 mnkr.

Totalt nettoinvesterade 28,9 mnkr, varav kommunens del är 21,5 mnkr, AB GöteneBostäder 2,2 mnkr samt Götene Vatten och Värme AB 5,2 mnkr.

Ett viktigt nyckeltal när det gäller investeringarna är självfinansieringsgraden. Den beskriver hur stor andel av årets nettoinvesteringar som kan finansieras med egna medel. 100 procent eller mer innebär att samtliga investeringar, som är genomförda under året, kan självfinansieras. Detta i sin tur innebär att ingen upplåning totalt för kommunen och bolagen

behövs samt att det långsiktiga finansiella handlingsutrymmet stärks. Självfinansieringsgraden uppgick till 163 procent.

Kapacitet/motståndskraft

Kapacitet handlar om att mäta och redovisa vilken långsiktig finansiell motståndskraft som finns. Viktiga mått när kapaciteten analyseras är att studera hur soliditeten och låneskulden förändras över tid. Soliditeten visar den långsiktiga betalningsförmåga, dvs. hur stor del av balansomslutningen som finansieras med eget kapital, dvs. aktiekapital och ackumulerade vinster. Soliditeten påverkas av en förändrad balansomslutning och ett förändrat resultat.

Soliditeten för 2009 uppgår till 28,5 procent exklusive ansvarsförbindelsen och 3,1 procent inklusive ansvarsförbindelsen. (Ansvarsförbindelsen uppgår till 266,2 mnkr).

Vidareutlåningen till Vägverket (342,0 mnkr) påverkar soliditeten. Om ingen vidareutlåning hade gjorts skulle soliditeten ha uppgått till 42,4 procent exklusive ansvarsförbindelsen.

Av den samlade långfristiga låneskulden, om 542,7 mnkr, återfinns 357,2 mnkr i kommunen, 101,6 mnkr i AB GöteneBostäder samt 83,9 mnkr i Götene Vatten och Värme AB. Den långfristiga låneskulden ökade med 60,1 mnkr eller med 12 procent.

Risk

Med risk avses hur kommunen och dess bolag är finansiellt exponerad. En god ekonomisk hushållning innebär att det i kort- och medellångt perspektiv inte behöver vidtas drastiska åtgärder, för att möta finansiella problem. En god likviditet eller kortfristig betalningsberedskap ska upprätthållas så att de löpande utbetalningarna kan göras utan besvär.

Kassalikviditeten är ett mått på den kortfristiga betalningsberedskapen. Att enbart studera en likviditet är inte tillfredställande ur ett analysperspektiv. Det viktiga är att likviditeten studeras ihop med kommunens soliditet, se ovan stycke Kapacitet/Motståndskraft. Kassalikviditeten uppgår till 64,9 procent. En tumregel är att om kassalikviditeten hamnar under 50 procent måste checkkrediten ev utnyttjas för att låna kortfristig. Målet är att minska utnyttjade likvida medel på bankkonto, för att i stället under kortare tider utnyttja checkkrediten.

Från och med 1 dec 2009 har Götene kommuns checkkredit, att disponeras tillsammans med AB GöteneBostäder och Götene Vatten och Värme AB, utökats från 35 mnkr till 80 mnkr. Först när ett reellt behov av likvida medel har uppstått kommer nyupplåning att ske. Det innebär att checkkrediten kommer att utnyttjas periodvis.

När likviditeten analyseras är det viktigt att inte bara avläsa tillgångar i form av likvida medel och kortfristiga fordringar. För att få en samlad bild bör även den totala lånestocken beaktas i analysen. Ett mått som tar hänsyn till både likvida medel och upplåning är den sk nettolåneskulden. Den är skillnaden mellan de likvida medlen och den långfristiga låneskulden. Nettolåneskulden har ökat med 28,0 mnkr från 457,3 mnkr 2008 till 485,3 mnkr 2009. Ökningen förklaras med lägre upplåning och ökade likvida medel. De likvida medlen har ökat

Forshems Gästgiveri.

med 32,1 mnkr och den långfristiga låneskulden har ökat med 60,1 mnkr.

Sammanfattningsvis bedöms riskerna vara under kontroll.

Kontroll

Med finansiell kontroll avses bl a hur upprättad budget och finansiell målsättning efterlevs. En god följsamhet mot budget är ett uttryck för god ekonomisk hushållning. Ingen gemensam budget finns utan varje bolag upprättar sin egen budget. I nedan tabell redovisas respektive budget, utfall och budgetavvikelse.

Budgetavvikelse för respektive bolag

(mnkr)	Budget	Utfall	Avvikelse
Götene kommun	+5,9	+13,6	+7,7
AB GöteneBostäder	0,0	+0,2	+0,2
Götene Vatten och Värme AB	+1,8	+5,3	+3,5
Summa:	+7,7	+19,1	+11,4

Sammanfattande kommentarer

Kommunen, Götene Vatten och Värme AB och AB GöteneBostäder har tillsammans ett positivt årsresultat om 19,1 mnkr som motsvarar en avkastning på det egna kapitalet på 6,4 procent. Soliditeten har ökat från 2,0 procent 2008 till 3,1 procent 2009.

Sammanställd resultaträkning

(mnkr)	not	2009	2008
Verksamhetens intäkter		318,5	317,9
Jämförelsestörande post			
Verksamhetens kostnader		-829,5	-819,8
Avskrivningar	1	-28,0	-28,9
Verksamhetens nettokostnader		-539,0	-530,8
Skatteintäkter		463,5	445,5
Generella statsbidrag		99,9	99,0
Finansiella intäkter	2	8,8	11,7
Finansiella kostnader	3	-14,1	-20,0
Resultat före extraordinära poster		19,1	5,4
Bokslutsdispositioner		0	0
Skattekostnader		0	0
Årets resultat		19,1	5,4

Sammanställd finansieringsanalys

(mnkr)	not	2009	2008
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN			
Årets resultat		19,1	5,3
Justering för av- och nedskrivningar		28,1	27,4
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster	4	-1,8	11,5
<i>Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital</i>		<i>45,4</i>	<i>44,2</i>
Ökning (-) / minskning (+) kortfristiga fordringar		5,1	-0,9
Ökning (-) / minskning (+) förråd och varulager		1,2	1,3
Ökning (+) / minskning (-) kortfristiga skulder		38,8	18,0
Medel från den löpande verksamheten		90,5	62,6
INVESTERINGSVERKSAMHETEN			
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	5	-28,9	-62,0
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	6	3,1	1,1
Förvärv av finansiella anläggningstillgångar		0,0	-5,7
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar	7	0,5	9,8
Medel från investeringsverksamheten		-25,3	-56,8
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN			
Nyupptagna lån		101,5	215,7
Minskning av långfristig skuld		-46,8	-19,1
Ökning (-) / minskning (+) av långfristiga fordringar		-86,3	-191,4
Medel från finansieringsverksamheten		-31,6	5,2
Summa medel från alla verksamheter		33,6	11,0
ÅRETS KASSAFLÖDE			
Likvida medel vid årets början		23,8	14,3
Likvida medel vid årets slut		57,4	25,3
Förändring likvida medel		33,6	11,0

Sammanställd balansräkning

(mnkr)	not	2009-12-31	2008-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Immateriella anläggningstillgångar</i>		0,0	0,0
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Mark, byggnader	8	385,2	403,9
Maskiner och inventarier	9	135,8	139,7
Summa materiella anläggningstillgångar		521,0	543,6
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Värdepapper, andelar	10	15,3	2,6
Långfristiga fordringar		375,6	268,2
Summa finansiella anläggningstillgångar		390,9	270,8
Summa Anläggningstillgångar		911,9	814,4
Omsättningstillgångar			
Förråd mm		8,8	10,0
Kortfristiga fordringar		69,1	72,6
Likvida medel		57,4	25,3
Summa omsättningstillgångar		135,3	107,9
SUMMA TILLGÅNGAR		1 047,2	922,3
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital			
Balanserat resultat		279,8	272,2
Årets resultat		19,1	5,4
Summa eget kapital	11	298,9	277,6
Avsättningar	12	10,6	10,4
Skulder			
Långfristiga skulder		542,7	482,4
Kortfristiga skulder		195,0	151,9
Summa skulder		737,7	634,3
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		1 047,2	922,3
Ansvarsförbindelser			
Pensionsförpliktelser		266,2	259,1
Förvaltade donationsfonders tillgångar		0,2	0,2
Borgensåtaganden		174,7	172,5
– varav kommunens bolag		31,1	54,7
Ställda panter			
Obelånade panter			
Fastighetsinteckningar		8,7	8,7

Noter sammanställd redovisning

Not 1 Avskrivningar	2009	2008
Avskrivning inventarier	-11,2	-10,6
Avskrivning fastigheter och anläggningar	-16,8	-18,3
Summa	-28,0	-28,9

Not 2 Finansiella intäkter	2009	2008
Ränteintäkter	8,7	11,5
Räntebidrag	0,1	0,2
Övriga finansiella intäkter	0,0	0,0
Summa	8,8	11,7

Not 3 Finansiella kostnader	2009	2008
Räntor på långfristiga lån	-13,7	-18,5
Räntor likvida medel	-0,3	-1,4
Ränta på pensionsskuld	-0,1	-0,1
Övriga finansiella kostnader	0,0	0,0
Summa	-14,1	-20,0

Not 4 Justering av ej likviditetspåverkande poster	2009	2008
Götene Industrier Aktiekapital		5,7
Medeltidens Värld aktieägartillskott (Götene kommun)		-2,0
Medeltidens Värld Nyemmission		8,0
Förändring avsättning	0,3	-0,4
Reavinst	-2,1	0,0
Förändring kostnader/intäkter		0,1
Försäljning Riksbyggen Åbo 1 marktillgång		0,0
Summa	-1,8	11,4

Not 5 Investeringar	2009	2008
Inventarier	-8,5	-10,8
Fastigheter och anläggningar	-20,4	-51,2
Summa	-28,9	-62,0

Not 6 Försäljning av anläggningstillgångar	2009	2008
Försäljning fastigheter	3,0	1,1
Försäljning maskiner, inventarier	0,1	0,0
Summa	3,1	1,1

Noter sammanställd redovisning

Not 7 Försäljning finansiella anläggningstillgångar	2009	2008
Försäljning Bowlinghallen		9,8
Bostadsrätter	0,1	0,0
GöteneBostäder	0,4	0,0
Summa	0,5	9,8

Not 8 Mark och byggnader	2009	2008
Fördelning av bokfört värde för mark, byggnader		
Götene kommun	262,1	258,0
AB GöteneBostäder	111,5	112,7
Stiftelsen Kinnekullegården		12,1
Götene Vatten & Värme AB	11,6	10,2
Götene Industrier AB		10,8
Summa	385,2	403,8

Not 9 Maskiner och inventarier	2009	2008
Fördelning av bokfört värde för inventarier		
Götene kommun	12,0	12,0
Götene Vatten & Värme AB	123,4	125,6
AB GöteneBostäder	0,4	0,9
Medeltidens Värld		1,2
Summa	135,8	139,7

Not 10 Värdepapper, andelar	2009	2008
Aktier	13,9	1,0
Andelar	0,3	0,3
Bostadsrätter	0,5	0,6
Grundfonder	0,6	0,7
Summa	15,3	2,6

Not 11 Eget kapital	2009	2008
Rörelsekapital	-59,7	-43,7
Anläggningsskapital	358,6	321,3
Summa	298,9	277,6

Not 12 Avsättningar	2009	2008
Pensionsavsättningar	3,7	4,3
Övriga avsättningar	6,8	6,1
Summa	10,5	10,4

Revisionsberättelsen

Kommunfullmäktige

Revisionsberättelse för år 2009

Vi har granskat verksamheten som bedrivits i styrelse, nämnder och fullmäktigeberedningar samt genom våra lekmannarevisionsuppdrag också verksamheten i kommunens företag.

Styrelse, nämnder och beredningar ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med gällande mål, beslut och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige. Revisorernas ansvar är att granska verksamhet, kontroll och redovisning och pröva om verksamheten bedrivits i enlighet med fullmäktiges uppdrag.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, kommunens revisionsreglemente och god revisionssed i kommunal verksamhet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som vi anser behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

Vi har löpande informerat oss om och prövat verksamheten via möten med förtroendevalda och tjänstemän, studiebesök, genomgång av protokoll och handlingar exempelvis budgetuppföljningar och rapporteringen avseende gynnande ej verkställda beslut.

Årsredovisningen och delårsrapporten har granskats. Med utgångspunkt från ett väsentlighets- och riskperspektiv har vi också genomfört ett antal särskilda granskningsinsatser som i flertalet fall avslutats med en skriftlig rapport. Dessa avser kränkningar och diskriminering i skolan, elevhälsan, mobila teamet inom fritidsverksamhet för barn och ungdom, läkemedelsanvändning bland äldre inom kommunens vård- och omsorgsverksamhet, internkontrollen, överförmyndarverksamheten, jämställdhetsplan, ansökningsrutiner för bidrag från statliga myndigheter och EU m fl, tjänstegarantier, medborgarinformation och uppföljning av tidigare utförda granskningar avseende ansökningsrutiner bidrag och livsmedelskontroller. Vi har i skrivelse lyft frågan om insyn, kontroll och uppföljning av kommunal verksamhet som bedrivs på entreprenad. Granskningar avseende lönerutiner, psykiatri och några mindre uppföljningar av tidigare granskningar pågår. Vidare har de med Skara kommun gemensamma nämnderna granskats gemensamt med Skara kommuns revisorer och där vi tillsammans håller på att slutföra en granskning av kosten.

Vi bedömer sammantaget att styrelse, nämnder och beredningar i Götene kommun har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och med en tillräcklig intern kontroll. Räkenkaperna bedöms i allt väsentligt vara rättvisande. Alla fastställda mål uppnås inte men vi bedömer att årsredovisningen redovisar måluppfyllelsen för de finansiella målen såväl som verksamhetsmålen på ett bättre sätt än tidigare.

Vi tillstyrker

att fullmäktige beviljar ledamöterna i styrelsen, nämnderna och beredningarna ansvarsfrihet.
att kommunens årsredovisning för 2009 godkänns.

Götene 2010 03 25

Lars Redman Leif Andersson Berndt Holgersson Ingemar Ekeroos Mikael Larsson

Bifogas: Revisorernas redogörelse över årets granskningar och lekmannarevisorernas granskningsrapporter avseende bolagen.

Råbäcks stenbuggeri.

Medeltidens Värld.

Kinnekullegården.

En vårbild med Kinnekulle i bakgrunden.